

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Sinema Güzeli TÜRKİYE'yi Avrupa'da temsil eden

1970 Türkiye Sinema Güzeli ARZU OKAY

TANIMYORUM

duyuru

ARZU OKAY

BEYAZ KELEBEKLER

İBRAHİM TATLIS

ARZU OKAY • “Keşke”siz Bir Kadın

İletişim Yayınları 3076 • Anı Dizisi 90
ISBN-13: 978-975-05-3186-6
© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2021, İstanbul

EDITÖR Kıvanç Koçak
DİZİ KAPAK TASARIMI Utku Lomlu
KAPAK Suat Aysu
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ ve DİZİN Oben Üçke

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030
Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46
CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ARZU OKAY

“Keşke”siz Bir Kadın

SÖYLEŞİ *Türey Köse*

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

“En İyi Başrolü” Hayatı Olan Kadın!	7
--	---

BİRİNCİ BÖLÜM

O KISA ÇOCUKLUK	15
“Babamı ilk kez 17 yaşında gördüm!”	18
“Okul birincisiydim, tek kurtuluşumuz eğitimdi”	21
İtalya’da yarışma heyecanı	23

İKİNCİ BÖLÜM

VE SİNEMA...	27
“Ayhan Işık öpüşme sahnelerinde beni döndürüverirdi!”	30
“Sevda Ferdağ’ın beni kıskandığını düşünürdüm!”	31
“Karda kaybolduk, Kadir beni sırtladı!”	35
Evi terk ediş...	37
“Hayatımın aşkı...”	41
Anneye kırgınlık...	43
Bir gemi yolculuğu	44

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MASUM KIZ SOYUNURSA	49
“Yemeğe çıkınca hep duvara bakarak oturdum”	52
“Külotun yanlarını kesip yapıştırıyorsun, çıplak gibi görünüyor!”	53
“Adile Naşit - Münir Özkul filmine bile parça eklemişler!”	57

“Yaptığım her şeyin arkasındayım”	60
“Soyundum ama vamp değildim”	62
“Yılmaz Güney’le bir kere karşılaştım”	65
“Bir gün sette ağlamaya başladım, ‘Bitti’ dedim”	65

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

“ŞARKICI” ARZU OKAY ANADOLU YOLLARINDA	69
Şarkı söyleyemeyen şarkıcı	71
Bombalı, taramalı bir turne	72
“Aklım bana lazım, bıraktım”	74

BEŞİNCİ BÖLÜM

İŞ KADINI ARZU OKAY	77
“Derimod’un modellerini çalışıyordum!”	79
Ali Poyrazoğlu’yla Paris yollarında	80
“Kimsenin kafasındaki Arzu’yla uyuşmadım”	82
Evlilik ve annelik	83
Fransa macerası başlıyor	85
Paris’teki evde komün hayatı	89
“İş kadını kimliğim oyunculuktan daha önemlidir”	92

ALTINCI BÖLÜM

FOÇA’DA BİR EV KADINI, DİYARBAKIR’DA BİR AKTİVİST	95
“Diyarbakır’dan gelen sesi duydum!”	97
Yılbaşı günü Diyarbakır’da plastik mermi	99
Gülmen ve Özakça’ya destek için açlık grevi	100
“Devrimcilik ayaklarındaki birçok oyuncu saf değiştirdi!”	101

YEDİNCİ BÖLÜM

37 YIL SONRA YENİDEN SINEMA	103
“Onur ödülleri”yle iadei itibar	105
Ve tiyatro!	106
“Eda, ‘Annem Türkiye’nin B.B.’si’ diyor”	108
“Orhan Kemal’le akrabayız”	110
“Annem yaşlanınca kendini eve kapattı”	112
“Hep bildiğim yolda yürüdüm. Hiç ‘keşke’m yok!”	115

Filmografi

Arzu Okay’ın oynadığı filmler, yönetmenleri ve rol arkadaşları...	119
DİZİN	123

“En İyi Başrolü” Hayatı Olan Kadın!

Arzu Okay, adı hep önünden giden bir kadın. O adın arkasında iki farklı hayat var oysa; iki farklı varoluş hikâyesi, iki farklı mücadele, iki farklı kadın... 15 yaşında başlayan sinema hayatı 23’ünde bitmiş. 23 yaşından sonra Fransa’ya yerleşmiş, “iş kadını” olmuş, kendine yepyeni bir hayat kurmuş. Okay’ın o dönemde çevirdiği 100’ü aşkın filminden sadece 24’ü dönemin seks-komedi filmlerinden olmasına rağmen Yeşilçam günlerinden sonra ne yaptıysa görmezden gelinerek, o 24 filminden başlıyor sorular, sorgular, önyargılar, damgalamalar...

Arzu’yla Foça’da tanıştık, arkadaş olduk, bir söyleşi kitabı yapma fikri ortaya çıktı. Zira hayatı, sadece bir kadınının var olma ve sıfırdan başlayarak yeni bir hayat kurma mücadelesi olarak değil, bir dönem hikâyesi olarak da önemli. Sonuçta Paris, İzmir ve İstanbul’da yaptığımız söyleşiler sonunda bu kitap ortaya çıktı. Söyleşi mekânları, birlikte kurulan sofralar, yemek tarifleri ve sohbetlerin bir bölümü de kitaba dahil...

Arzu 30 yılı aşkın süredir Paris’te yaşıyor. Türkiye’de sinemayı bırakıp tekstil sektörüne girdikten sonra iş insanı olarak gelip yerleştiği Paris’in banliyölerinden Savigny-sur-Orge’daki ev, onun yuvası. Hayatını temize çektiği, yeniden kurduğu yer... Son yıllarda bir aşk hikâyesi onu Türkiye’ye sürüklediği için daha çok zamanını Foça ve İstanbul’da geçirdi. O aşk bitince de hayatını Paris-İstanbul arasında yeniden kurdu.

Arzu’yla söyleşimize Paris’te, onun sığınağı, yuvası olan evinde başladık. 22-28 Mayıs 2019 tarihleri arasında bir hafta boyunca aralıklar-

la mutfakta, metroda, mahallenin bar-kafesinde, Louvre Müzesi'nin karşısındaki şık kafede ya da bizi götürdüğü müdavimi olduğu restoranlardaki akşam yemeklerinde sohbet ettik. Bize rehberlik ettiği Fontainebleau Şatosu, empresyonist ressam Alfred Sisley'in yaşadığı, resimlerine esin kaynağı olan sokaklar ya da sanatçı köyü Barbizon da söyleşi mekânlarımız arasındaydı. Sohbet kayıt dışı hep sürdü, bazen de kayıt yaptık!

* * *

Arzu metrodan arabasıyla bizi alıp evine doğru getirirken sessiz, yemyeşil banliyö evleri arasında ilk sohbetler başladı. Bahçeli evi iki katlı, şahane bir çatı katı da var –Eda'nın odası–. Biz oradayken o katta kiracısı kaldığı için dolaşamadım, sadece bir ara merdivenden kafamı uzatıp şöyle bir baktım. Özür dilerim Aydın!

Kapıdan içeri girdiğinizde ilk olarak buzdolabı/kitaplık dikkatinizi çekiyor. Eski bir buzdolabı kitaplığa dönüştürülmüş. *Ilyada*, *Odyseia*'dan Yaşar Kemal romanlarına, sinema tarihi kitaplarından İstanbul kitaplarına, yakın dostu Mustafa Alabora'yla yapılan nehir söyleşi kitabı *İşim Gücüm Yaşamak*'tan şiir kitaplarına dek birçok kitap bu buzdolabında! Hemmen yanında dostlarından Mehmet Güreli'nin bir resmi asılı. Salonda kız Eda Su Neidik'in büyük resmi bir duvarı kaplıyor.

Salonun köşesindeki bir siyahi kadın figürünün elindeki gösterişli salon lambası eski zamanların modasını, beğenisini yansıtıyor. Yatak odalarının bulunduğu üst katta Arzu'nun eski bir fotoğrafı var. Çok genç ve çok aşık olduğu günlerden “bildiren” bu siyah beyaz fotoğraf toplumsal belleğe yerleştirilen “Arzu Okay” imajından ne kadar da farklı! Gözleri aşkla parlayan güzel bir genç kadın... Sonra, bir komodinin üzerindeki annesi Özcan Bayındır'ın fotoğrafı hüznü başka bir kadın hikâyesine çağırıyor insanı. Alımlı, güzelliğine güvenen bir kadının yüzü...

Elbette her taraf Eda'nın çocukluk fotoğrafları, anne-kız fotoğraflarıyla dolu. Arzu, kızına düşkün bir anne. Her anne-kız gibi çatışıyorlar, kavg ediyorlar ama birbirlerine düşkünler. O günlerde İstanbul'da olan Eda her daim aklında, bunun bize de bir ceremesi oluyor: “İstanbul'a dönerken Eda'ya yiyecek bir şeyler versem götürür müsünüz?” sorusuna “Tabii” karşılığını verirken, 10.5 kilo ağırlığında yiyecek götüreceğimizi bilmiyorduk! Hazırladığı çantada neler yoktu ki? Jambon, sosis, karides, ördek, üç kavanoz hardal vs. O itiraz etmeden ekleyeyim; bizim de birkaç paket peynirimiz –taş çatlasa 1 kilo– vardı! Annelerin çocuklarını düşün-

me/doyurma arzusunun sonu yok, kızları 30 yaşını geçse de durum değişmiyor neticede!

Evin küçük bahçesinde bir akasya ağacı vardı; sabah kuş sesleriyle uyanıyorsunuz ve pencereyi açtığınızda huzur veren bir manzarayla karşılaşıyorsunuz. Evde iki de kiracı bulunuyordu. Türkiye’den Paris’e gelip, buralarda var olma mücadelesi veren Maraşlı Aydın ve Malatyalı Yusuf. Biri sabahın 5’inde kalkıp işe gidiyor, tesisatçı. Diğeriye öğleden sonra işe gidiyor, bir dönercide çalışıyor, İstanbul’da Beşiktaş’ta bir meyhanede çalıştığı günlerden Arzu’yu tanıyormuş. Arzu, Fransa’da emeklilik için bürokratik işlemlerini tamamlamaya çalışırken, kiracıları ona ekonomik olarak nefes aldırıyor. O da onlara “ablalık” ediyor, yol gösteriyor, zaman zaman da fırçalıyor. Evde komünal bir hayat var. Kahvaltıda “Türk kahvaltısı mı, Fransız kahvaltısı mı?” diye soruluyor. Kruvasanlı bir Fransız kahvaltısı değil, Aydın’ın annesinin yaptığı çökelek ve memleketten gelen peynirlerle Arzu’nun yaptığı patatesli, jambonlu omlet tercih ediliyor. Arzu anaç bir kadın; akşam dışarıda yemek yiyeceğimiz günlerde bile işten dönecek kiracıları için çorba yapmayı ihmal etmiyor...

Arzu insanları ağırlamayı, büyük masalar kurmayı seviyor. Evde sık sık İtalyan filmlerindeki gibi kocaman masalar kuruluyor. Bir akşam bahçede mangal partisi vardı. Arzu’nun hazırladığı sarımsaklı, zeytinyağlı sosta bekletilmiş sardalyalar harikaydı. Yanında pilav da vardı. Arzu’ya göre “risotto”, Yusuf’a göre “lapa”! Şarap ve rakı kadehleri dostluğa kaldırılıyor, en çok da Arzu’ya! Masa kalabalık, “eski” kiracısı Fadime, çok eski dostları Mehmet Ali’yle Aline, Aline’in Paris’te doktora yapan Mardinli kiracısı Pınar da davetliler arasında. Türkçe konuşmalar uzayınca Arzu araya girip uyarıyor, “Aline bir şey anlamıyor, Fransızca konuşun” diye. Aline, Türkiye’nin yabancısı değil, birkaç kez İstanbul’a, Foça’ya Arzu’yu ziyarete gelmiş. Masada İngilizce, Fransızca, Türkçe, Kürtçe sohbetler birbirine karışıyordu. Ana konular Maraş katliamı, göç, iltica, Türkiye ve Avrupa’daki siyasal iklim... Türkiye’nin çeşitli yerlerinden Avrupa’ya gelip tutunmaya çalışan insanların zorlu hayatlarından anekdotlar anlatılırken; Paris’teki Kürt işçiler ve onların Türkiye’ye bakışı konusunda çok şey öğreniyoruz. Özetle, Paris’te hayat zor ama en azından demokrasi var diye düşünüyorlar. Türkiye’ye dönmek istemiyorlar, zor da olsa Avrupa’da kalmak, tutunmak istiyorlar.

Fransa’da vatandaşlık hakkına kavuştuktan sonra adını değiştirip Helen yapan Fadime’nin Fransız adıyla ilgili takılmalar oluyor ama Fransız-

cası takdir ediliyor. Arzu, Yusuf'a Eda'nın evdeki Fransızca kitaplarını çıkarıp ders çalışmadığı için çıkışıyor bu vesileyle. Sonra bir ara Eda'nın çocukluk arkadaşı Jean Luc uğruyor, hemen bir kadeh rakı istiyor...

Arzu'nun Paris hayatından söz ederken, müdavimi olduğu mekânlardan "mahallenin kafe-barı"nı anmadan olmaz. Arzu, 30 yıldır metro duğının yakınındaki kafe-bara gelip gidiyor. Her evden çıkışında, pazara gidişinde, dönüşünde, metrodan indiğinde ya da binmeden önce vs. uğruyor. Kahvaltı etmediyse kahve ve kruvasanla Fransız usulü başlıyor güne. Ettiye elbette şarapla. Bu kafe-barın tarihini biliyor, eski sahiplerini, el değıştirmesini anlatıyor. Barmen ona jestler yapıyor, sohbetler, takılmalar eksik olmuyor.

Duvarlarda da Georges Brassens, Jacques Brel, Léo Ferré'nin 1969'da çekilmiş çok güzel bir siyah beyaz fotoğrafı var. Simone Signoret bir başka köşeden hüzünle bakıyor, *Özlemin Eski Tadı Yok* diye. Arzu'nun Fransız meslektaşlarının bazı filmlerden siyah beyaz fotoğraflar var duvarlarda. Arzu burada kitabını okuyor, içkisini içiyor, bazen kazı/kazan, loto, at yarışı oynuyor. Ben de oynuyorum, hangimiz kazanırsa diğerine 20-30 bin euro sözü veriyoruz! Sonra hayallere dalıyoruz. Eşe, dosta ev alma ve dünya seyahati hayalleri birkaç dakika sürüyor! Kaybediyoruz elbette. Bu sefer aşta ve hayatta kaybetme/kazanma muhabbetlerine geçiyoruz...

* * *

Arzu'yla Paris'te başlayan söyleşimizden 6 ay sonra, Kasım ayında bu kez İzmir'de benim evimde buluşuyoruz. Foça'dan Nergiz (Ovacık) de geliyor. Bir yandan hayatımızdaki 6 aylık haberleri paylaşıyoruz, öte yandan zaman zaman ses kaydı yaparak söyleşimize devam ediyoruz. Akşam sofrayı kurarken, Arzu hemen mutfakta masanın üzerinde gördüğü avokadoyu ince ince doğranmış domates ve soğanla karıştırıp, zeytinyağı ekleyerek güzel bir meze hazırlıyor balığın yanına.

İki gün boyunca bazen sohbet ediyoruz, bazen televizyon izliyoruz, bazen de yemek yapıyoruz. Daha doğrusu Arzu yapıyor, ben ona asistanlık yapıyorum! Arada Netflix'te *Grace and Frankie* dizisini seyrediyoruz kahkahalar eşliğinde. Arzu, Frankie'ye bayılıyor, "O karakteri oynamak isterdim" diyor. Bazen You Tube'da Arzu Okay videoları izliyoruz. Ben biraz tedirginim, onu rahatsız eder mi diye çekinerek soruyorum bazı soruları. O, bu halimle dalga geçiyor. Çekilen filmlerde araya konan parçalarla, sevişme sahneleriyle ilgili şaşırtıcı, esprili anıları paylaşıyor. Viki-

pedi'deki filmografisinde 2000 yılında *Yalnızlar* diye bir film göründüğünü aktarıyorum. "Ben 2000'de film çevirmedim, en son filmim 1978'te" diyor. İnternette birlikte araştırıyoruz, filmin 1972 ya da 1975 yılında çekildiği bilgileri geliyor. Arzu, yönetmen ve kadrosuna bakarak bunun *Darağacı* adlı film olduğunu söylüyor. Bu filmle ilgili iki ayrı afiş karşımıza çıkıyor. Birinde tek bir açık saçık sahne yok, diğesinde var! Arzu, "O afiş sonradan yapılmış olmalı. *Darağacı* erotik filmler döneminden değil, muhtemelen yeni afiş yapıp araya parçalar eklemişlerdir. Zaten, afişte yataktaki kadın benim ama giyiniğim. Yandaki çıplak kadın da ben değilim. Filmde benden başka kadın yoktu" diyor...

Arzu'nun bulunduğu ortamda mutlaka bir mutfak, sofranın anısı oluyor. Buzdolabındaki balkabağını görünce, "Fransız tarifiyle" bir çorba yapıyor. Balkabağı doğranıp haşlanıyor, blenderden geçiriliyor. Sonra bir tencerede soğanlarla çok minik minik parçalanmış pastırmalar şöyle bir çevriliyor, kepçe kepçe balkabağı karıştırılıyor çorbaya ve hepsi blenderden geçiriliyor. Sonra biraz krema ekleniyor. Çok leziz! Arzu zaten mutfakta çok iyi. Foça'da kalabalık yemek davetleri öncesinde kan ter içinde mutfakta çalışırkenki hali sık sık gözümün önüne geliyor. O günlerden özel olarak midyeli pilavlarının tadı damağımda. Bir de bol limon ve hardal soslu patates salatası. Yolunu Foça'ya düşüren sevgili Sunar (Kural Aytuna) ve Arzu'nun kurduğu masalar damağımızı şenlendirirdi sık sık.

* * *

Arzu'yla 2020 yılı Ocak ayında bu kez İstanbul Nişantaşı'ndaki evinde buluşuyoruz. Alınış hikâyesini daha önce dinlediğim o eski apartmandaki dairede. Geniş salonun bir bölümü Eda'nın resim atölyesi. Eski koltuklar, hayatının çeşitli dönemlerini yansıtan fotoğraflar... Masanın üzerinde Emma Goldman'ın *Dans Edemediğim Devrim Devrim Değildir* kitabı. Bu kitabı bu kadar geç okumaya başladığı için hayıflanıyor. Arzu'yla saatlerce sohbet ediyoruz, birlikte fotoğraflarına bakıyoruz. Yaptığı rakıyı plastik galondan şişelere koyuyoruz. Ne de olsa rakı çok pahalı!

Sonra yatak odasına geçiyoruz. "İşte Arzu Okay'ın yatak odası!" diye gülerek kapıyı açıyor! Eski bir ceviz gardırop, komodinler ve duvardaki bir resim dekoru içinde yer alan yatağı kaldırıyor, bazanın içinde bir dönemin ikonu olmuş kadının evrak-ı metrukesi! Neler yok ki? Film afişleri, fotoğraflar, gazetelerde yayımlanan, başrolünde oynadığı fotoroman-

lar, kapak kızı olduğu dergiler, yüzlerce gazete kupürü... Gazete kupür-leri, hayatının çeşitli dönemlerinin magazin dilindeki özeti...

70. Türkiye Sinema Güzeli Yarışması finalistleri arasındaki siyah beyaz fotoğrafı yeni hayatının ilk habercisi. Altında “Arzu Okay Yaş: 17, Boy: 1.72, Kilo: 52, Bel: 52, Göğüs: 85, Kalça: 85, Tahsil: Lise” yazıyor. Sonra devamı geliyor. “Kraliçe Arzu Okay oldu”, “Arzu Okay 17 yıl önce kay-bettiği babasına kavuştu”, “Şoför babası Arzu Okay’ı evlatlıktan reddedi-yor”, “Arzu Okay İngiltere’ye gitti. Kendini İngilizceye verdi”, “Arzu Okay sahneye çıkıyor”, “Şarkıların sözlerini hep unutuyorum, mahcup oluyo-rum”, “Arzu Okay’a 1 milyon lira gerek! Yeni biten Ankara programları-nın ardından iki aylık Anadolu turnesine çıkan Arzu Okay bir kat para-sı için koşturuyor”, “Arzu Okay nişanlandı”, “Arzu Okay’ın gelinliğinde Hey okurlarından çizgiler var. Arzu Okay çektiği kura sonucu düğününe katılmağa hak kazanan üç Hey okuruna bir sürprizi olduğunu söyledi”...

“Arzu Okay eve hapsedildi” başlığını görünce devamını merakla oku-yoruz: “Arzu Okay, Yılmaz Güney’in sekiz sene menajerliğini yapmış olan Abdurrahman Keskiner’i beş sene müddetle kendine menajer yap-mıştır. Arzu Okay menajeriyile yaptığı mukavele hükümlerine göre ge-ce saat 21.00’den sonra sokağa çıkmayacak, hiçbir gece klübüne girme-yecek, ağzına içki koymayacak, kendine mazbut bir yaşam düzeni sağla-yacaktır.” Bu kupürü yüksek sesle okuduğumda muzip kakhahalar geli-yor ve bu yasakların nasıl delindiğinin hikâyesi. Sonra bol bol aşk haya-tıyla ilgili magazin haberleri, hatta aralarında Zeki Müren’li olanlar bi-le var. “Zeki Müren son aşkını Arzu Okay’la yaşıyor. El ele, diz dize, göz göze!” diye. Arkasından bir dönem oynadığı filmler ve “Utanmıyorum” beyanatları:

Ben sinema artistiyim. 5 yıl oldu sinemaya gireli. Geldiğimde salon film-leri modaydı. Bir süre o filmlerde oynadım. Sonra avantürler moda ol-du, o tür filmler için teklifler geldi, onlarda oynadım. Sonra köy filmle-ri moda oldu, onlarda oynadım. Şimdi de seks komediler moda onlar-da oynuyorum. Artistin seçim hakkı sınırsız değil ki. Gelen teklifler için-de seçim yapmak zorundasınız. Bu nedenle utanmak için bir neden gö-remiyorum. Bunun üç nedeni var. Bir, rolümün gereğini yapmak zorun-dayım. İki, seks son derece doğal, doğal olduğu ölçüde de önemli bir ger-çek. Üç, dünyada da bu konu ön planda, çevrilen filmlerde seks önem-li bir yer tutuyor.

O günlerde de kararlarına sahip çıkmış olduğunu görmek ilginç. Ve Arzu Okay'ın hayatında bir dönemin sonunu ilan eden haberlerin kupürleri: "Türk sineması fakirleşiyor. Arzu Okay 'Artık soyunmayacağım ve seks filmi çevirmeyeceğim' dedi", "Artık ev kadını"...

Saatlerce Arzu Okay'ın evrak-ı metrukesini karıştırırken, bazen bir çi-kolata kâğıdından çocukluk günlerine gidiyoruz. "Onlar bizim dünyamızı renklendiriyordu" diyor gözleri parlayarak. Bir sehpanın üzerinde şiir defterleri duruyor. İki defterde şiirleri var, ayrıca kâğıt peçetelerde, yırtılmış kâğıtlarda, mektup zarflarının üzerinde. Bir peçeteden "Yapma / canımı acıtıyorsun" yalvarışı duyuluyor, kim bilir hangi gecenin anısını taşıyan turuncu peçeteden bir başka hüznü çığlık. ABD'de bir kafeden alınmış bir kâğıt peçetenin üzerinde "Ben sana elimi vermiyorum / sen de verme (...)" dizeleri, bir zarfın üzerinde "Canın sağ olsun / canımı acıttığın için / senin derin mavilerine / benim dağ yeşillerim yetmedi" dizeleri...

Sonra akşam yemeğinde sohbete devam ediyoruz. Arzu yine şahane bir masa kurmuş. Şair Hüseyin Alemdar da konuk. Kadehler Arzu'nun şerefine kaldırılıyor, Hüseyin Alemdar onun için yazdığı şiiri okuyor: "(...) hayatım ruj imgesi sinema hazzı şimdi / geçmişime sarkan flu gençliğini seyrediyorum / gece ki mağdur bir dokunuş izi / çocukluğumun gülhatmi suskunu Elhamra sineması/usulca öpüyorum bembeyaz nilüferlerimi/ yüzün ki ne kadar da şiir / -kalbim n'apsın! / U: İstanbul'da kadınlar uzun boylu / U gibi güzel."

Arkasından Arzu kendi şiirlerinden bazılarını okuyor. "Hayat bilgisinden bütünlemeye kaldım / kırk yıldır sürüyor" dizelerini okurken gülümşüyoruz. Sonra Zeliha'nın şiirini okuyor: "(...) Zeliha Sirkeci'ye gidecekti / Birlikte gidecektik / Hava oldu, toz oldu / tuz buz oldu Zeliha / Sirkeci hâlâ orada beklemede."

Babasızlık hikâyesine atıflarla dolu şiiri hüznü veriyor: "Geç oldu be baba / geç tanıştık / ben tavlada seni yenmeyi / senden öğrenmek isterdim / Cengiz abinin yerine/şiir okumayı da... / Hiç unutmam baba / Han Duvarları idi ilk şiirim / girdiğim o gizemli dünyanın gizlerini / Bana Cengiz abi öğretti senin yerine/sen neredeydin baba / Okul çıkışı o beni beklerken. / ve geceleri başucumda masal anlatırken / arkadaşlarıma 'babam izin vermiyor' demeye hasretken. (...) "

Ama Arzu bir kahrkaha atıyor, bulutlar hemen dağılıyor. Espriler eksik olmuyor. "Yazılmayacak!" sinema dedikodularından, komik Yeşilçam hikâyelerine...

Arzu sahibi bir kadın, arkasında inişlerle çıkışlarla dolu zengin bir hayat var. Hayatının bir dönemi için kendisinden beklenen “pişmanlık” açıklamalarına asla prim vermiyor, zaafalarına, yenilgilerine ve zaferlerine bütünüyle sahip çıkıyor. Hata yapmayı, affetmeyi ve bazen de affetmemeyi biliyor. Belki de en iyi filmi hayatı, en iyi başrolü kendisi!

TÜREY KÖSE, Eylül 2021

Paris'te “mahallenin barı”nda Türey Köse'yle söyleşirken.

O KISA ÇOCUKLUK

Doğum hikâyesiyle başlayalım mı?

– 1955 yılında İstanbul'da Bomonti'de bir apartmanın beşinci katında doğmuşum, sonra Şişli'de Perihan Sokak'ta Perihan Apartmanı'nda oturduk. Ama nüfusumda İzmir yazıyor. Dayım İzmir'de muhtardı, anneme, “Sen uğraşma, ben buradan çıkarır gönderirim” demiş. O nedenle nüfusumda İzmir yazıyor.

Peki Arzu Okay gerçek adın mı? Çok sahne, sinema ismi gibi geliyor insana.

– Evet, gerçek adım, soyadım da gerçek. Muhtemelen annem babamı ondan seçti, artistik bir ismi var diye! Baktı adamın soyadı iyi, bu adamdan bir çocuk yaparsam ismini de “Arzu” koyarsam Arzu Okay çok hoş gelecek insanlara diye!

Çocukluk yıllarına gidersek, “ilk anıların” dendiğinde ne geliyor aklına?

– Keyifli bir çocukluk geçirdim. Sabahlara kadar sokaklardaydık. İstanbul-Mecidiyeköy'de büyüdüm ben. Mecidiyeköy'de annem bir ev almıştı ama elektriği, suyu yoktu; Kurtuluş'a gittik. İlkokul biri Kurtuluş'ta okudum, sonra o eve elektrik, su geldi, Mecidiyeköy'e 6 Ekim İlkokulu'na geldim. Evin arkası dutluktu, hep dut ağaçlarının tepesindeydik. Bizim evden sonra aşağıda Gültepe vardı, arası da boştu. Yamaçta dutçular

"Arzu Okay gerçek adım-
soyadım."

çadırlarını aşağı kurarlardı, biz yukarıdaki dutlara tırmanırdık, bizi görünce kovalarlardı, kaçardık... O zaman bir arkadaşımızın bisikleti vardı, bisiklet lükstü, o bize birer kere binme hakkı verirdi. "Şuraya kadar git gel" diyordu... Şanslı çocuklardık. Şimdiki çocuklar elde bir bilgisayar onunla geçiriyorlar çocukluklarını. Biz ciddi güzel bir çocukluk yaşadık, sokak çocukluğu...

Çocukluk arkadaşlıkları unutulmaz, değil mi?

– O arkadaşlıklar unutulmuyor. Mesela, Mürüvvet benim çocukluk arkadaşım, 4 yaşımızdan beri tanışıyoruz, yani 62 senelik arkadaşız. Hiç birbirimizden kopmadık. Çok kıymetlidir benim için. Aynı sınıfta değildik, ya ben onlarda yemek yedim ya da o, bize gelirdi. Ben oyuncu oldum, o liseden sonra Koç'a girdi, orada çalıştı, emekli oldu. Tamamen farklı, iki ayrı dünya ama hiçbir zaman birbirimizden ayrılmadık. Onun ailesi ben oyuncu oldum diye hiçbir zaman önyargılı yaklaşmadı. Zaman insanları birbirinden ayırıyor ama Mürüvvet'le beni hiç ayırmadı. Ben 30 sene Fransa'da yaşadım, yine kopmadık.

Peki "sinema"lı anılar?

– Bizim evin kapısının önünde oturunca karşıda bir sinema vardı, Arzu Sineması. Çocukken arkamdan "Arzu Sineması" diye bağıryorlardı. Ortalık sessiz, aşağısı tamamen dutluk, yukarıda Arzu Sineması'nı görüyorduk tamamen. Oturup oradan gece film seyrediyorduk, filmin sesi de geliyordu. Başka yazlık sinemalar vardı, onlar da çok güzeldi. Bir tanesi kovboy filmleri oynatıyordu, bir tanesi yabancı filmler, haftanın bilmem kaç günü yazlık sinemaya gidilir, çekirdek çitlenir, gazozlar alınırdı.

Hangi filmleri anımsıyorsun? Benim çocukluğumda karate filmleri falan vardı yazlık sinemalarda.

– Sen benden gençsin. Benim zamanında kovboy filmleri vardı, tarihî Roma filmleri modası vardı. Yerli filmlerde Belgin Doruk, Ayhan Işık, *Küçük Hanımefendi*'ler filan. Kışın da Pangaltı'da İnci Sineması vardı, oraya giderdik. Oraya anneannem götürürdü. Ben annemden çok annean-

Annesi, anneannesi ve bir yakınıyla.

nemle büyüdüm zaten. “Ananee...” çılgılımla bütün apartman inlerdi. İnci Sineması’ndan çıkardık, karşıda Tan Sineması vardı, ben ağlardım, “Ananee n’olur ona da girelim” diye.

Anneannem yakasına toplu iğne takardı, sinemada adamlar rahatsız ediyor diye. Adam gelince toplu iğneyi çıkarır “cart” diye bacağına batırırdı.

Mor iğne eylemleri geldi aklıma.

– Aynı... Anneannem çok önceden başlatmış bunu.

Annenle ilişkin nasıldı?

– Anneanneme âşıktım, annem korku unsuruydu. Anneannem bana kızınca “Annene söyleyeceğim, seni dövsün” derdi.

Herhalde annenin de yalnız bir kadın olarak çocuk büyütme zorluğu vardı.

– Evet tabii, tek başına bir kadının çocuk büyütmesi kolay değil diye

düşünülüyordu. Ama ben bugün öyle düşünmüyorum. Tabii o devirle bu devir arasında çok şey değişti.

Annen ev kadını. Nasıl geçiniyordunuz?

– Muhtelif kocalarla! Birisiyle evleniyordu, sonra ondan ayrılıyordu...

Kaç kez evlendi?

– Babamdan sonra iki defa daha evlendi. Ya da biriyle daha evlendi, biriyle birlikte yaşadı... Çok güzel bir kadındı, dünya güzeli bir kadındı. 4-5 yaşlarındayım daha okula gitmiyorum. O zamanlar taksiler yok gibi bir şey. Annem elimden tutmuş yürüyoruz. Bir araba durdu, “Anne araba durdu sana bakıyorlar” dedim, “Yok, sen çok güzelsin sana bakıyorlar” dedi. Arabaları durdurup anneme bakarlardı, o kadar güzeldi. En son kocadan ayrıldığında geçinebilecek hale gelmek için ben oyuncu olmak zorunda kaldım!

“Babamı ilk kez 17 yaşında gördüm!”

Baba?

– Baba yoktu. Annemle babam ben on aylıkken ayrılmışlar. Söyledim ya, soyadı için almış annem! Babam taksi şoförü. Beni arayıp sormuyor. Bir ilişkimiz yok. 1,5 yaşına kadar bir-iki kez gelip almış, ondan sonra hiç yok... Oyuncu olduktan sonra –öncesinde tabii taksiye binecek param yoktu– bazen taksiye bindiğimde, bir-iki kez başıma geldi, “Arzu Hanım, bu sizin babanızın arabası, sizden para alamayız” diyorlardı. Babamın 57 model Chevrolet’si olduğunu öyle öğrendim.

Sonra hiç karşılaşmadınız mı?

– 17 yaşına geldiğimde evi terk ettim ben. Annemle tartışmıştık. Annem, “Seni çalıştırmam” dedi, yaşımda tutmuyor. Ben de gittim, “Babamı bulayım, ondan izin alayım” dedim. Çalışmazsam nasıl geçineceğiz? Mis Sokağı’nda bir taksi durağında duruyormuş, gittim, “Hamdi Bey burada mı?” diye sordum. Bir adam “Bu saatte yok, akşam gel” dedi, “Kimsin?” dedi. “Kızıyım!” dedim. Adam şaşkınlıkla suratıma baktı.

Akşamüzeri bir arkadaşım ile gittik, 4-5 adam var. Hamdi Bey’i sordum, “Hamdi...” diye seslendi biri. Acaba hangisi bakacak bilmiyorum, ba-

Saklambac, 21 Şubat 1972.

bam hangisi bilmiyorum! Sonra Almanya'daki tüylü fötr şapkalar vardır ya hani, onlardan giymiş biri geldi. "Buyrun" dedi. "Ben Arzu" dedim. "Hangi Arzu?" diye sordu. "Kızınız Arzu..." dedim!

Ben berbat oldum, 17 yaşında çocuğum daha... Telefon numaramı verdim, "Görüşelim" dedim. Sonra görüştük, karısıyla beraber geldi. Yemeğe çıktık, konuştuk... Sonra gazetelere beyanatlar verdi, işte "Onu evlatlıktan reddediyorum" falan diye. Nereden bulduysa o yetkiyi, o gazetecileri de nereden bulduysa!

Sonra baban hayatından tamamen çıktı öyle mi?

– Yıllar sonra sinemayı, sahneyi bıraktım, İngiltere'ye gittim geldim, ticarete atıldım. Güzel gidiyor işler. O arada Mis Sokağı'ndan çıkmış Dilson Otel'i'nin önünde duruyormuş babam. Bir gün Sıraselviler'e gidiyordum, o Taksim yönündeydi, kestim önünü. Ne oluyor diye çıktı arabadan, "Baba ne haber?" dedim. 27 yaşındaydım. "İstersen görüşelim ama bak karını getirme" dedim, "Yarın öğle yemeğine gel bana" dedim. Güzel bir rakı sofrası kurdum, onunla içtik evde. İkimiz başbaşa. Çok güzel bir gün geçirdik, çok iyi arkadaş olduk. Benim yaşım ilerledi, onun da başka çocuğu yok... Annemle de barıştırdım. Tavla turnuvaları yapıldı sonra...

Bu, çok travmatik bir hikâye. Onu hiç suçlamadın mı?

– Yok. Suçlamanın anlamı yok, ya olduğu gibi kabul edeceksin ya da görüşmeyeceksin. “Sen bana bunu yaptın, ben sana bunu yaptım”la başlarsan yürütemezsin. Babam, “Bunları seninle konuşmak istiyorum” dedi. “Ben istemiyorum” dedim. Ne konuşacağım, bir çocuğu on aylıkken bırakıp gidip onca sene aramamanın nasıl bir açıklaması olabilir ki? An-nemi yatakta bir herifle yakalasa bile beni bağlamaz! Farz et öyle bir şey oldu, annem başkasına âşık olmuş, hayat bu, bunlar olur, bana mazeret gösteremezsin! Hiçbir mazereti olamaz. İlişkimizi devam ettirmek istiyorsak, bugünden başlayacağız. Geriye dönmeyeceğiz. O hesap kapanmaz! Sonra 57 yaşında vefat etti. Eşi, “Bir müsaade etmedin babanın konuşmasına!” dedi. “Yok,” dedim, “konuşacak bir şey yok..”

Şiirlerini karıştırırken gördüğümüz babasızlığa sitem dizelerin çok dokunaklıydı. “Geç oldu be baba / geç tanıştık / ben tavlada seni yenmeyi / senden öğrenmek isterdim / Cengiz abinin yerine (...)” diyorsun bir yerde. Cengiz Abi kim?

– Cengiz Abi, annemin en büyük aşkı. Onlar da benimle Yusuf (Tuna-oğlu) gibi, tekrar tekrar birlikte olup ayrıldılar çok uzun yıllar. Sonunda Cengiz Abi vefat etti. Bende çok emeği vardır. Hayatımda bana ilk şiiri o okudu. Faruk Nafiz Çamlıbel’in “Han Duvarları”nı... Belki daha ilkokula yeni gidiyordum. Çok güzel şiir okurdu.

Okul yıllarına dönelim. Nasıl bir öğrenciydin?

– Ekonomik durumumuz kötüydü. Televizyon çıktıktan herhalde iki yıl sonra televizyon aldık ancak. Buzdolabını da öyle. Benim çocukluğumda tel dolap vardı. Tek kurtuluş yolum okumaktı. Çok çalışkandım, çok iyi bir öğrenciydim. Anneannem öğretmendi. Anneannem dört oğlan çocuk içinde tek kız olarak dünyaya geliyor, çok kıymetli büyüyor. Adı Gülsün ama o kadar nazlı ve edalı ki, “Edalı kızım, edalı kızım” derken, anneannemin adı Eda kalıyor. Herkes “Eda Hanım” diyor. Ölünceye kadar da öyle bilindi. Bir mezar taşında Gülsün yazıyor, bir de nüfus kâğıdında.

Kızın Eda’nın adı oradan geliyor demek ki...

– Evet, oradan geldi. Sonra anneannemi okutuyorlar, öğretmen oluyor. Çok ufak yaşta bir köye gidiyor yerleşiyor. Köylü ona yumurta veriyor,

tavuk veriyor, Osmanlı zamanı. Sonra savaş çıkıyor, okullar kapanıyor, bunlar dağılıyorlar her tarafa, herkes bir yere saklanıyor.

Anlattıklarından bir tek şeyi hatırlıyorum: İzmirliyiz, İzmir-Karşıyaka vapuruna binmişler, makine dairesine saklanmışlar. Habire gidip geliyorlarmış; çünkü Yunanlar Mustafa Kemal'in geleceğini duyunca İzmir'i yakıp yıkmaya başlıyor, onlar da saklanmaya çalışıyormuş. "Mustafa Kemal geldi, İzmir kurtuldu" denince çıkmışlar. Cumhuriyetin kurulması döneminde Mustafa Kemal eski öğretmenleri çağırıyor, yeni alfabeyi öğretiyor, şapka giydiriyor. Anneannemin bir tane tas gibi şapkası vardı. Çarşafalarını çıkarıyorlar, anneannem ilk öğretmen olduğunda da çarşaf var ama önünden böyle sarı saçları çıkıyor, yüzü açık. Cumhuriyetin ilk öğretmenleri oluyorlar. Uzun yıllar öğretmenlik yapıyor. Annemi doğurunca istifa ediyor, "Büyüyünce dönerim" diyor. O arada bir kanun çıkıyor, istifa eden öğretmenler dönemez, diye. Bir daha da dönemiyor.

Anneannem bana okuma yazmayı daha ben ilkokula başlamadan öğretti. İlkokula gittiğimde beni imtihana aldılar, ben rahat rahat gazete okuyordum.

İlk öğretmenin anneannendi yani?

– Evet. Bir gün leğende çamaşır yıkıyordu anneannem. Oyalanayım diye, plastik sandalyeler vardı o zaman, hasır örgü gibi sandalye ve masası, onun üzerinde de bir leğene su koymuştu. Vita tenekeleri vardı o zaman, onun içindeki su kaydı ayağıma döküldü, iki ayağım yandı. Ben uzun süre yatmak zorunda kaldım. Karton kutu koyuyorlardı, içine havlu koyuyorlardı, ayaklarımı içine sokuyordum. Üstünden yorganı örtüyorlardı değmesin diye. Bu arada canım sıkılıyordu tabii, o zaman televizyon yok, bir şey yok. Radyoda "Arkası Yarın" var, başka da bir şey yok. Anneannem o arada bana okuma yazma öğretti. Kaç ay yattım bilmiyorum o dönemde okuma yazmayı öğrendim. Bol bol masal kitaplarım oldu.

"Okul birincisiydim, tek kurtuluşumuz eğitimdi"

Çalışkan bir öğrenci olduğunu söylemiştin...

– İlkokul birinci sınıfta beni teste aldılar. "İkiden başlatalım" dediler, annem istemedi, "Yaşlılarıyla olsun" dedi. Tek kurtuluşumuzun eğitim-

le olabileceğini düşünüyordum. Tamam, biz Amerikan yardımıyla büyüdük; peynirlerimiz, süt tozlarımız oradan geldi ama kendimizi kurtarmamız için tek yol da eğitimdi. İlkokulda hep okul birincisi falandım, öyle bitiriyordum. Diğer sınıfların öğretmenleri gelmezse beni gönderiyorlardı alt sınıflara. Daha sonra Mecidiyeköy Ortaokulu'na başladım, okul birincisi gidiyorum yine. Müzik hariç hep iftihara geçiyordum. O zamanlar bir sınıfın karnesini başka bir sınıf yazıyordu. Bir gün, o çocuklardan biri geldi bana, "İftihara geçemiyorsun, müzikçi 4 vermiş" dedi. Doğruca hocaya gittim, "Bu notu değiştirin, bakın karneme, hak etmiyorsam yapmazsınız" dedim. Gittik müdüriyete, baktı hakikaten müzik dışında bütün notlarım 8-9-10, öyle, "Peki" dedi. Hâlâ duruyor o karne, çizdi üstünü 5 yaptı. İftihara geçtim. Kimseye hakkımı yedirmem!

Liseye gitmeye başladıktan sonra farklı bir yol açılıyor önünde...

– Lise bire geldiğimde *Saklambaç* gazetesinin yarışması vardı, Zeki Müren'le fotoromanda oynayacak bir kız seçiyorlardı. *Güneşe Giden Yol* diye. Annem benim resimlerimi yolladı, kazandım. Onların fotomodellik işleri oluyordu, pay kuponları verilirdi, 30 kupon biriktirene bir tence-re... Onlarla fotoğraflarım çekilirdi. Bu arada derslerim biraz düştü; ba-

na göre düştü tabii, yoksa kalmak falan yok!

Sonra Türkiye Sinema Güzeli yarışması vardı, annem resimlerimi oraya da gönderdi. Onu da kazandım. İtalya'ya gönderdiler yarışmaya. O zaman izin için babamı bulmaları lazım geldi, gazeteden bulmuşlar. Gazeteci Füsün Baran'ı da yanıma verdiler, sağ olsun benimle geldi.

Türkiye Sinema Güzeli Yarışması'na katıldığında yıl 1970. 15 yaşında olmalısın ama finalistlerin yer aldığı gazete kupürlerindeki fotoğrafının altında "Arzu Okay Yaş: 17" diyor.

Saklambaç, 9 Eylül 1969.

Sinema Güzeli TÜRKİYE'yi Avrupa'da temsil edecek

**1970 Türkiye
Sinema
Güzeli ARZU
OKAY
17 yaşında**

CC Tiyatro Salonu'nda
yapılan ve seçkin bir
kitle tarafından izlenen 1970
Türkiye Sinema Güzeli Yarış-
masının 17 yaşındaki AR-
ZU OKAY kazanmıştır.
İKİNCİ LİSE ÖĞRENCİSİ

Saklanbay Özantel'in
Türkiye Prodüksiyonleri Geneli-
yeti ve Senfektas ile mişle-
rekin düzenlediği takribi 8.
Röportaj Müddi Yarışması ka-
zanmış yarışan ve Erkin Ya-
laş'ın tahkim ettiği Örneğin-
sinema Güzeli Yarışması'na, bu-
künyeli Ankara'da bir yarış-
macı Süheyla Akınay, oku-
cuları ile tiyatro oyuncuları AY-
DİN Dündüknar.

Fotoğraflar ve Karo-
la topluluklarında yarışmaları
nıñ sıralama çabası yarışmada
Ömer Diken, Niyaziye Akın, A-
hmet Üstüncü, Şahin Aras, Zey-
nep Aksoy ve Turgut Demirel, in-
ce da bulundukları jüri üyesi-
neler arasında jüri üyesi-
neler jüri üyesi veriyor, seçti-
leri, Arzu Okay'ın kraliçesi-
nisi. Türkiye'nin ilk sinema
güzeli sıralama yarışmasında, Türkiye'nin
dörtüncüsü.

İTALYA'YA GİDECEK
Okay Arzu'nun ikinci
gösterisi başlı Cenesaticco kas-
abası kasabasında yapılacak
1970 Avrupa Sinema Güzeli Yarış-
masında, Türkiye'nin

ÜÇ GÜZEL

Saklanbay Özantel, Süheyla Akınay, Arzu Okay ve Z. Akınay. Budak.

BİR YARIŞMACI HAZIRLANIYOR

**ARZU
OKAY**

1970 Türkiye Sinema Güzeli
Okay Arzu Okay yarışmada bir-
incisi sıralama yarışmasında ve Türkiye'nin

Arzu Okay, 1970'te "Sinema Güzeli" seçilmişti.

– 15 yaşındayım. Annem büyük yazdırmıştır, nüfus kâğıdı istemiyorlar ya. Müracaat ederken doldurduğu forma öyle yazdırmıştır. Sonra da me-
sela annemden ayrıldıktan sonra ilk arabamı alacağım zaman 18 yaşın-
dan küçüklerin üstüne mal olmuyordu, ruhsat çıkmıyordu, orada da bir
şeyler yaptık beni 1952 doğumlu yazdılar arabayı alabileyim diye.

İtalya'da yarışma heyecanı

Herhalde ilk yurt dışı seyahatin İtalya'ya değil mi?

– Evet, evet; ben çok küçüğüm, ilk defa yurt dışına gidiyorum. Roma
aktarmalı Rimini'ye gittik, oradan da Cesenatico adlı bir kasabaya gittik.
Ben tek kelime lisan bilmiyorum. Ortaokul, lisede okuduğum "Mr. and
Mrs. Brown", o kadar, başka bir şey yok! Füsün sağ olsun, "Korkuyorum,
beni bırakma" diyorum ona. Sonra orada Avrupa dördüncüsü oldum. Ya-
pımcılar çok beğenmiş, Füsün'a, "Gelsin Roma'ya" demişler. Kim götüre-
cek ki beni, lisan bilmem bir şey bilmem...

**70 AVRUPA
SİNEMA GÜZELİ
YARIŞMASI
SONA ERDİ**

Birinci Belçika, ikinci Çek, üçüncü İsveç ve...

Arzu Okay 4 üncü oldu

"Bir puanla
3.üncülüğü
kaybettiğim
için üzünüm
sonsuz."

Nepřetržitě 25. listopadu 1997 byla v Praze zahájena výstavba nové ulice, která má být dlouhá 1,2 km a široká 12 m. Vzhledem k tomu, že se jedná o ulici v centru Prahy, je třeba dbát na to, aby výstavba byla co nejrychlejší a co nejvíce odpovídala okolnímu prostředí. Vzhledem k tomu, že se jedná o ulici v centru Prahy, je třeba dbát na to, aby výstavba byla co nejrychlejší a co nejvíce odpovídala okolnímu prostředí.

[illegible]

James Harrison, 70, of 10000 13th Ave. N.E., is a retired electrical engineer. He is married to Mary Harrison, 68, of 10000 13th Ave. N.E. Harrison is a member of the American Society of Mechanical Engineers and the American Institute of Electrical Engineers. He is also a member of the American Society of Civil Engineers and the American Society of Mechanical Engineers. He is also a member of the American Society of Mechanical Engineers and the American Institute of Electrical Engineers. He is also a member of the American Society of Civil Engineers and the American Society of Mechanical Engineers.

Cavit Deringöl
60 kişilik
orkestra ile
plak yapmak

[illegible]

O Globo adlı Brezilya gazetesi iddia ediyor

"Pele futbolu bırakıp film

Halk jüriyi yuhalarken güzelimiz lehinde de büyük tezahürat yaptı

[illegible]

WELCH A. GIBBS

DISNEY CLARK
 Director, EASTERN ILLINOIS
 STATE COLLEGE, SPRINGFIELD, ILL. He
 spent six weeks last year in Europe
 studying various transportation
 methods and has spent the last
 year at the college as a lecturer on
 the subject of transportation. He is
 now working on a thesis on the subject
 of the development of the automobile.

11/01/2019 11:00:00
 11/01/2019 11:00:00

Beaufort die Kommandant
des Hauptquartiers von 1812
in der ersten Schlacht von
Majorsburg, 1812, und
1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487,

1. *Die Bedeutung der*
 2. *Einzelwissenschaften*
 3. *für die Gesamtwissenschaft*
 4. *und die Gesellschaft*
 5. *im 19. Jahrhundert*
 6. *und die Gegenwart*
 7. *und die Zukunft*
 8. *der Wissenschaften*
 9. *und der Gesellschaft*
 10. *im 20. Jahrhundert*
 11. *und die Zukunft*
 12. *der Wissenschaften*
 13. *und der Gesellschaft*
 14. *im 21. Jahrhundert*
 15. *und die Zukunft*
 16. *der Wissenschaften*
 17. *und der Gesellschaft*
 18. *im 22. Jahrhundert*
 19. *und die Zukunft*
 20. *der Wissenschaften*
 21. *und der Gesellschaft*
 22. *im 23. Jahrhundert*
 23. *und die Zukunft*
 24. *der Wissenschaften*
 25. *und der Gesellschaft*
 26. *im 24. Jahrhundert*
 27. *und die Zukunft*
 28. *der Wissenschaften*
 29. *und der Gesellschaft*
 30. *im 25. Jahrhundert*
 31. *und die Zukunft*
 32. *der Wissenschaften*
 33. *und der Gesellschaft*
 34. *im 26. Jahrhundert*
 35. *und die Zukunft*
 36. *der Wissenschaften*
 37. *und der Gesellschaft*
 38. *im 27. Jahrhundert*
 39. *und die Zukunft*
 40. *der Wissenschaften*
 41. *und der Gesellschaft*
 42. *im 28. Jahrhundert*
 43. *und die Zukunft*
 44. *der Wissenschaften*
 45. *und der Gesellschaft*
 46. *im 29. Jahrhundert*
 47. *und die Zukunft*
 48. *der Wissenschaften*
 49. *und der Gesellschaft*
 50. *im 30. Jahrhundert*
 51. *und die Zukunft*
 52. *der Wissenschaften*
 53. *und der Gesellschaft*
 54. *im 31. Jahrhundert*
 55. *und die Zukunft*
 56. *der Wissenschaften*
 57. *und der Gesellschaft*
 58. *im 32. Jahrhundert*
 59. *und die Zukunft*
 60. *der Wissenschaften*
 61. *und der Gesellschaft*
 62. *im 33. Jahrhundert*
 63. *und die Zukunft*
 64. *der Wissenschaften*
 65. *und der Gesellschaft*
 66. *im 34. Jahrhundert*
 67. *und die Zukunft*
 68. *der Wissenschaften*
 69. *und der Gesellschaft*
 70. *im 35. Jahrhundert*
 71. *und die Zukunft*
 72. *der Wissenschaften*
 73. *und der Gesellschaft*
 74. *im 36. Jahrhundert*
 75. *und die Zukunft*
 76. *der Wissenschaften*
 77. *und der Gesellschaft*
 78. *im 37. Jahrhundert*
 79. *und die Zukunft*
 80. *der Wissenschaften*
 81. *und der Gesellschaft*
 82. *im 38. Jahrhundert*
 83. *und die Zukunft*
 84. *der Wissenschaften*
 85. *und der Gesellschaft*
 86. *im 39. Jahrhundert*
 87. *und die Zukunft*
 88. *der Wissenschaften*
 89. *und der Gesellschaft*
 90. *im 40. Jahrhundert*
 91. *und die Zukunft*
 92. *der Wissenschaften*
 93. *und der Gesellschaft*
 94. *im 41. Jahrhundert*
 95. *und die Zukunft*
 96. *der Wissenschaften*
 97. *und der Gesellschaft*
 98. *im 42. Jahrhundert*
 99. *und die Zukunft*
 100. *der Wissenschaften*
 101. *und der Gesellschaft*
 102. *im 43. Jahrhundert*
 103. *und die Zukunft*
 104. *der Wissenschaften*
 105. *und der Gesellschaft*
 106. *im 44. Jahrhundert*
 107. *und die Zukunft*
 108. *der Wissenschaften*
 109. *und der Gesellschaft*
 110. *im 45. Jahrhundert*
 111. *und die Zukunft*
 112. *der Wissenschaften*
 113. *und der Gesellschaft*
 114. *im 46. Jahrhundert*
 115. *und die Zukunft*
 116. *der Wissenschaften*
 117. *und der Gesellschaft*
 118. *im 47. Jahrhundert*
 119. *und die Zukunft*
 120. *der Wissenschaften*
 121. *und der Gesellschaft*
 122. *im 48. Jahrhundert*
 123. *und die Zukunft*
 124. *der Wissenschaften*
 125. *und der Gesellschaft*
 126. *im 49. Jahrhundert*
 127. *und die Zukunft*
 128. *der Wissenschaften*
 129. *und der Gesellschaft*
 130. *im 50. Jahrhundert*
 131. *und die Zukunft*
 132. *der Wissenschaften*
 133. *und der Gesellschaft*
 134. *im 51. Jahrhundert*
 135. *und die Zukunft*
 136. *der Wissenschaften*
 137. *und der Gesellschaft*
 138. *im 52. Jahrhundert*
 139. *und die Zukunft*
 140. *der Wissenschaften*
 141. *und der Gesellschaft*
 142. *im 53. Jahrhundert*
 143. *und die Zukunft*
 144. *der Wissenschaften*
 145. *und der Gesellschaft*
 146. *im 54. Jahrhundert*
 147. *und die Zukunft*
 148. *der Wissenschaften*
 149. *und der Gesellschaft*
 150. *im 55. Jahrhundert*
 151. *und die Zukunft*
 152. *der Wissenschaften*
 153. *und der Gesellschaft*
 154. *im 56. Jahrhundert*
 155. *und die Zukunft*
 156. *der Wissenschaften*
 157. *und der Gesellschaft*
 158. *im 57. Jahrhundert*
 159. *und die Zukunft*
 160. *der Wissenschaften*
 161. *und der Gesellschaft*
 162. *im 58. Jahrhundert*
 163. *und die Zukunft*
 164. *der Wissenschaften*
 165. *und der Gesellschaft*
 166. *im 59. Jahrhundert*
 167. *und die Zukunft*
 168. *der Wissenschaften*
 169. *und der Gesellschaft*
 170. *im 60. Jahrhundert*
 171. *und die Zukunft*
 172. *der Wissenschaften*
 173. *und der Gesellschaft*
 174. *im 61. Jahrhundert*
 175. *und die Zukunft*
 176. *der Wissenschaften*
 177. *und der Gesellschaft*
 178. *im 62. Jahrhundert*
 179. *und die Zukunft*
 180. *der Wissenschaften*
 181. *und der Gesellschaft*
 182. *im 63. Jahrhundert*
 183. *und die Zukunft*
 184. *der Wissenschaften*
 185. *und der Gesellschaft*
 186. *im 64. Jahrhundert*
 187. *und die Zukunft*
 188. *der Wissenschaften*
 189. *und der Gesellschaft*
 190. *im 65. Jahrhundert*
 191. *und die Zukunft*
 192. *der Wissenschaften*
 193. *und der Gesellschaft*
 194. *im 66. Jahrhundert*
 195. *und die Zukunft*
 196. *der Wissenschaften*
 197. *und der Gesellschaft*
 198. *im 67. Jahrhundert*
 199. *und die Zukunft*
 200. *der Wissenschaften*
 201. *und der Gesellschaft*
 202. *im 68. Jahrhundert*
 203. *und die Zukunft*
 204. *der Wissenschaften*
 205. *und der Gesellschaft*
 206. *im 69. Jahrhundert*
 207. *und die Zukunft*
 208. *der Wissenschaften*
 209. *und der Gesellschaft*
 210. *im 70. Jahrhundert*
 211. *und die Zukunft*
 212. *der Wissenschaften*
 213. *und der Gesellschaft*
 214. *im 71. Jahrhundert*
 215. *und die Zukunft*
 216. *der Wissenschaften*
 217. *und der Gesellschaft*
 218. *im 72. Jahrhundert*
 219. *und die Zukunft*
 220. *der Wissenschaften*
 221. *und der Gesellschaft*
 222. *im 73. Jahrhundert*
 223. *und die Zukunft*
 224. *der Wissenschaften*

**THE LITTLE
SANDSTILL**
Debutant in prize category
Jan 30, 1990, 11, 1990, 11

Forbids it from doing any work for child labor and makes it more difficult to do so. The new law also says that child labor is illegal in any business or industry in which the child is employed. The law also says that child labor is illegal in any business or industry in which the child is employed.

[illegible]

İtalya'da yarışma heyecanı yaşayan Arzu Okay, güzellik yarışmasında 4. olmuştu.

Yarışmaya giren diğer kızlarla bir iletişiminiz oluyor muydu? Nasıl geçti yarışma günleri?

– Bir tek Malta güzeliyle... Birbirimizi sevmiştik; Tarzanca, işaretle, kaşla, gözle birbirimize bir şeyler anlatıyorduk. Favori gösteriliyordum, üç kişi favoriydik. Bir kız vardı, adı Sybil, çok güzeldi, benim güzellik anlayışıma göre. Sonra bir adam habire geliyordu, “Resim çektirelim” diye. Meğerse adam jürideymiş en büyük oyu bana vermiş. Philip Morris sigaralarının hissedarı mıymış neymiş! Yarışma bitti, dönüşte Roma aktarmalı dönüyoruz ya, “Roma’da kalamaz mıyız Füsün?” dedim. Füsün, “Derrece aldık gazeteye bir sorayım” dedi. Rahmetli Atilla Karsan, *Saklambaç*’ın müdürüydü, tamam, dediler. Bir gece de Roma’da kaldık. İnana madım, sabaha kadar Füsün’u bırakmadım, şurayı da gezelim, burayı da diye. Döndükten sonra da sinemaya başladım işte.

Anne yönlendiriyor bir şekilde bu süreci. Fotoğrafını yolluyor, yarışmalara sokuyor... Sen gönüllü müsün, hoşlanıyor muydun bunlardan?

– Yok, gönüllü değildim. Ben okumak istiyordum. Yarışmadan döndük, okul başlayacak, lise ikideyim. Öğretmenler geldi, “Almayın bu kıızı okuldan, bir senesi kaldı, bitirsin” diye. “Yazık günah” dediler. Ben de, “O zaman gece okuluna giderim” dedim. Vefa Lisesi vardı, ona niyetlendik. Ama film setleri geç bitiyor, gece onda, on birde bitiyor. Dolayısıyla o da olmadı. Böylece, asıl yapmak istediğim şeyleri yapamadım. Lise ikiden terk oldum.

O günlerde genç olmak nasıl bir şeydi? Okulda çaylar falan olur muydu? Yaşıtlarınla ilişkilerin nasıldı?

– Bizim okulun çayları olurdu, giderdim.

Popüler bir genç kız mıydın okulda?

– Popülerliğim!... Çalışkandım, ya okul birincisi ya da ikincisi olurum, dediğim gibi...

Peki, sinema dünyasına girdikten sonra okulda sana bakış açısı değişmeye başladı mı? Güzelliğin, artistliğin öne çıktı mı?

– Evet, başladı. Kendimle çok ilgisiz bir kadınımdır, hâlâ da öyleyim, sen bilirsın. Okulda ciddi hırslıydım. Akşam arkadaşlarımla ders çalışırdık, onlar gider yatar, ben de yatardım ama sabah onlardan iki saat önce kalkar yine çalışırdım. Böyle bir manyaktım.

Eğitimi bırakıp, başka bir hayata doğru sürüklendin yani?

– Tabii, tabii, işte geldiler okuldan öğretmenler, annemle konuştular. Eve bakacak kimse yoktu, yapamıyorduk artık.

Annenin hayatında biri yoktu o günlerde öyle mi?

– Yoktu, ben bakmak zorundaydım.

VE SİNEMA...

İlk fotoroman oyunculuğun Zeki Müren'le. 14-15 yaşındasın. Zeki Müren sana nasıl davranırdı?

– Muhteşem bir adamdı. Açık bir espri yapacak olduğu zaman, hemen bana dönüp “Çık kız dışarı” deyip çıkartıyordu beni, daha sonra “Tamam, artık gelebilirsin” diyordu.

Siz fotoromanda sevgiliydiniz herhalde, değil mi?

– Ben ona âşığım, o da başkasına mı âşık ne, tam hatırlamıyorum şimdi. Güzeldi. Fotoroman çekimlerinde duruyoruz duruyoruz poz veriyoruz; Teksas, Tommiks'in resimli hali gibi fotoroman.

Sonra ilişkiniz sürdü mü Zeki Müren'le? Tekrar karşılaştınız mı?

– Karşılaştık. Yıllar sonra, son yaptığı film *Rüya Gibi*'ydi galiba, beni istedi, yine benimle oynadı. Onun dışında bir gün Bodrum'a gitmiştim. O da Bardakçı'da denize giriyordu, ben gittim öbür tarafta yatıyorum. Birileri, “Arzu burada” deyince, “Nasıl? Geldi de benim yanıma uğramadı mı? Haber gönderin” demiş. Haber göndertti, gittim yanına, “Buraya geldin ve benim yanıma gelmiyorsun!” diye sitem etti. “Rahatsız etmek istemedim, arkadaşlarınız var yanınızda” dedim. “Olur mu öyle şey, bu akşam seni yemeğe çıkarıyorum” dedi. Han Restoran vardı o zamanlar çok popüler olan, akşam dediği saatte buluştuk, orada yemek yedik, oradan bir gece kulübüne gittik. Çok güzel bir gece geçirdik. Sonra bir daha görüşmek kısmet olmadı.

"Güneşe Giden Yol" isimli fotoromanda birlikte oynayan Arzu Okay ve Zeki Müren iyi dost olmuşlardı.

Gazete kupürlerini karıştırırken "Zeki Müren son aşkını Arzu Okay'la yaşıyor" haberini de görmüştük... Magazin basınıyla ilişkiler nasıldı?

– Zeki Bey'le daha önce bir geçmişimiz var; hem fotoromanda oynamışız, hem filmde. İkimiz Bodrum'da beraberken, "Resminizi çekelim" diyorlar. Biz de, "Çekin" diyoruz. Aklına gelir mi öyle şeyler yazacakları? Ondan sonra masa başına geçiyorlar; "Zeki Müren'le Arzu Okay karşılaştı" deseler bir cazibesi yok, nasıl cazip hale getirecekler? O zamanlar çok asparagas haber vardı. Mahkemeye de gidemiyorsun, dava açacak para yok. Tazminat davası açsan önce para yatırman gerekiyor. Dava açmak zengin işi, gariban işi değil. Her şeyi yazıyorlardı...

Bir keresinde hiç hayatımda görmediğim bir adamla haberim çıktı. Adamın resmi, yanında benim resmim, aşk yaşıyormuşuz diye haber çıktı mesela. Hayatımda hiç karşılaşmadık adamla. Bir yerde karşılaştık, tanışsak, neyse diyeceğim. İzmir'de bir kaleciydi, adamı ömrümdе görmedim!

Çevirdiğin ilk film de Ayhan Işık'la. O süreç nasıl gelişti?

– Yönetmen Safa Önal'dı, onun da ilk filmiydi. Yarışmadan döndükten sonra okul başlanamıştı zaten, hemen o filmin çekimleri başladı. Yalo-

Zeki Müren son aşkını Arzu Okay'la yaşıyor

SAKLANMIYORLAR: Zeki Akdeniz, sınıftaki öğrencilerle konuşuyor. Aray (İkiz)'in kız kardeşi bulundukları sınıfta görülüyor. Zeki Akdeniz, sınıftaki öğrencilerle konuşuyor. Aray (İkiz)'in kız kardeşi bulundukları sınıfta görülüyor. Zeki Akdeniz, sınıftaki öğrencilerle konuşuyor. Aray (İkiz)'in kız kardeşi bulundukları sınıfta görülüyor.

El ele, diz dize göz göze...

BODURUM, Duhov: Zvezdarski, koji nastupa u Zak. Mladosti, u skladu sa svojom ulogom u Brodskom Artiljerijskom Orkestru, predstavljajući "Slovesnički majstor". Nakašeni grmljavni Zak. Mladosti u Arto. Orkestru, koji nastupa u skladu sa svojom ulogom u Zak. Mladosti.

"Duke" was the first to be
 killed. He was shot in the
 back of the head. The other
 three were shot in the chest.
 The police said they were
 shot in the back of the head.
 The police said they were
 shot in the back of the head.
 The police said they were
 shot in the back of the head.

BİRLİKTE OLMAK NE GÜZEL: Çok sayıda Zeki Mânevî, Arzu Okay'a son büyük aşkını payan, Zeki Mânevî ve Arzu Okay, plâkaları ile kâğıtları ile bilâhale birbiriyle beraber yürümeye başladılar. İki sanatçı, "Birlikte olmak çok güzel şeydir. Bu da bize yeter" diyorlar.

(Fato Nis - Akşam ÖZELİN-09/08/2014)

“O zamanlar çok asparagas haber vardı.”

va Termal Otel'de çekilmişti. Annemle oraya gittik. Ayhan Işık, Salih Güney, Zühal Aktan da vardı oyuncu.

Oyunculukla ilgili herhangi bir ders aldın mı?

– Daha önce Mecidiyeköy Lisesi’nde okul tiyatrosunda oynamıştım. Tarih öğretmenimiz Mehmet Bey köyü olan Trilye’ye götürmüştü bizi turneye. O zamanlar Devlet Tiyatroları’nda oynayan Şahin Çelik ve Tayfun Taşkan vardı, onlar da bizi çalıştırmıştı. Uyduruk da olsa bir eğitimim vardı yani.

Ne oynamıştın, hatırlıyor musun?

– *Duvarların Ötesi*. Turgut Özakman'ın. Hapishanede geçiyor, tek kadın var.

“Ayhan Işık öpüşme sahnelerinde beni döndürürverirdi!”

İlk filmin *Ölünceye Kadar*’da Ayhan Işık 41 yaşında, sense 14-15 yaşında bir çocuksun. Çekimler nasıldı? Bu kadar yaş farkından nasıl inandırıcı bir “çift” çıkabilir diye düşünüyor insan.

– Ayhan Abi çok iyiydi. Çok iyi idare etti. Öpüşme sahnelerinde hiçbir zaman öpüşmedik. Hep kamufle etti, eğilip öpüşür gibi yapıp döndürüyor beni, ya benim kafam ya onun kafası görünüyor. Ben çocuğum, heyecanlıyım tabii. O, çok özenli, çok kibardı. Zaten hikâye de yaş farkı üzerineydi, öyle bir yanı vardı.

Yaş farkı ve inandırıcılık meselesine gelince, Türk sinemasının o dönemine bakarsan aslında hiçbir şey çok inandırıcı değil. Öpüşmeden, sevişmeden hamile kalınıyor, tecavüze uğruyorsun ama adam sana hiçbir şey yapmadan! En fazla bir omzun görünüyor! Ya da birden insanların gözü açılıyor, birden yürümeye başlıyor... O dönemde halk buna inanmak istiyordu; mucizeler oluyor, insanlar inanıyor. Aradaki yaş farkı göze çarpmadan da âşık olunabiliyor! Çünkü biz inanmayı seven bir toplumuz. Halâ da öyle değil mi?

Arzu Okay, ilk filminde Ayhan Işık’la rol arkadaşıydı.

Günahsızlar 1972’de çekilmiş. Atıf Yılmaz yönetmen. Cüneyt Arkın ve Sevda Ferdağ ile oynuyorsun. Bu sefer yaşına uygun bir genç kız rolündesin. Diğer kadınlar kötü, nemfoman, isterik. Cüneyt Arkın ha bire “Orospuuu” diye bağırıp kadınları dövüyor!

– Ben Sevda Ferdağ’ın yeğenini oynuyordum. Ufak tefektim zaten, ortarlarda dolanıyordum.

Atıf Yılmaz o zamanlar daha “kadın filmleri yönetmeni” olarak anılmaya başlamamış ama Cüneyt Arkın’ın oynadığı karakter bayağı maço değil mi?

– Tabii, çok maço. Birinci gün gittim sete, benim hiç lafım yok. İkinci gün gittim yine yok, ben hep masum masum kapı arkasından bakıyorum. Atıf Abi’ye “Kendimi vazo gibi hissediyorum. Dekorasyon olarak oradayım” dedim. Çok güldü, ancak filmin sonuna doğru bir şeyler söylemeye başladım.

“Sevda Ferdağ’ın beni kıskandığını düşünürdüm!”

Sette Sevda Ferdağ ile ilişkiniz nasıldı?

– İyi bir kadındı. Halit Refig’in çektiği bir filmde beraber oynuyorduk. Ben süslü püslüyüm; bakıyorum büyüklerime, saçlar kabarık kabarık, kaşla göz arasında hepsi boyanıyor. Benim de öyle yapmam lazım, diye ben de boyanıyorum. Saçları kabartıyorum falan. Öyle güzel olacağım zannediyordum. Bir gün Sevda bana “Sen çok güzelsin, gençsin, niye bu kadar boya sürüyorsun suratına? Sil bunları, çıkart, ne gerek var!” dedi. “Ha, peki...” dedim ama içimden “Çok güzel oluyorum ya, beni kıskanıyor” diye geçirdim. Yıllar sonra Sevda’ya da söyledim bunu. Ben neler düşünüyorum, halbuki Sevda gayet namuslu bir biçimde “Ne yapıyorsun?” diye uyarıyor. Gençliğimi göstermemi öneriyor aslında.

Sette senden daha büyük kadın oyuncularla bir dayanışma oluyor muydu, yoksa rekabet mi daha baskındı, diye soracaktım ben de...

– Benim diğer kadın oyuncularla aramda rekabet olmazdı. Benden çok büyüklerle arkadaşlığım olmadı ama mesela Mine Mutlu’yla çok iyi arkadaş olduk. Onunla aramızda 5-6 yaş fark vardı herhalde, aynı filmler de oynadık, hiçbir derdimiz tasamız olmadı. Beraber çok gezerdik, egle

SADRI ALIŞIK

**ARZU OKAY
FERİ CANSER**

REJ. ARAM GÜLYÜZ
PRODÜKTÖR.
BERKER İNANOĞLU

RENKLİ

Ayıbettin Şemsettin

SUNA PEKUYSAK
TURGUT ÖZATAY

MURUVVET SİM
HASAN CEYLAN

SAMI HAZİNES
ASIM NİPTON

MUBAR TERZİYAN
KOSTARKA AHMET

YILMAZ GRUDA

FERİDUN ÇÖLGEÇEN
KAMERA ALI YÜVER

NECİR TEKDE

HALUK ORCUN
SENARYO SAFA ÖNAL

"Feri Cansel'le bir filmde oynadık, bana yardım etti."

nirdik. Çok tatlı kızdır, çok severdim. Feri'yle (Cansel) oynadık. Hiç öyle rekabet olmadı. Sadri Alışık, Feri Cansel ben bir filmde oynuyoruz. Mikrop kapmışım, kadın rahatsızlığı. 15-16 yaşlarında ilk defa bir kadın rahatsızlığı geçiriyorum. Anneme de söyleyemedim, nereye gideceğimi bilmiyorum. Feri'ye söyledim, "Ne yapayım ben?" diye. Beni kendi doktora götürdü. Tuvaletten mikrop kapmışım. O zamanlar setlerde tuvaletler korkunç. Hepimiz aynı tuvaleti kullanıyoruz, iğrenç, hijyen olmayan ortamlar. O doktor tedavi etti beni, ömür boyu doktorum oldu sonra: Ayhan Tunak. Çocuğumu da o doğurttu. Paris'te hamileliğim geçti, sırf o doğurtsun diye Türkiye'ye geldim. Tabii Türkiye'de arkadaşlarım da yanımda olsun istedim. Hiç başka doktor tanımiyorum.

Ben çok istikrarlıyım. Arkadaşlıklarım da öyle, evimde de öyle. Paris'e 1986'da geldik, o evi 1989'da aldık, hâlâ o evdeyim. Topağacı'ndaki eve 17 yaşında girdim hâlâ oradayım. Arkadaşlıklarım da öyle değişmez. Tuttuklarım kurtulamıyor benden!

Zeki Müren'in oynadığı son film: *Rüya Gibi*.

Lütfi Akad'la da çalıştın değil mi?

– Zeki Müren'in bir filmini çekti Lütfi Abi. Söz etmiştim, Zeki Müren'in son filmi, onda oynadım. Esen Püsküllü, Zeki Müren, ben. *Rüya Gibi*... Ben takma kirpik takıyorum, Lütfi Abi yoluyor, ben yine takıyorum. Rimel sürüyorum, o "Sil" diyor. Ben kendimi öyle güzel zannediyordum...

Magazin basınında oyuncuların istekleri, kaprisleriyle ilgili çok haber okurduk. O zamanlar setler nasıldı? Başrol oyuncusunun ayrıcalıkları oluyor muydu?

– Hiçbir şey olmuyordu. Hepimiz aynı minibüste giyinip soyunuyorduk veya bir köyde çekiliyorsa film, rica ediyorduk bir ailenin evinde giyiniyorduk. Sokaktaysak bütün gün kahvede oturuyorduk, kahvenin tuvaletinde giyinip soyunuyorduk.

2015'te bir filmde oynadım, Gökem (Yeltan) yönetti. Sahne, farz edelim çayırın arasından, yeşilliklerden yürüyüp geleceğim. Üç-beş prova yapılacak, hepsini asistanlar yapıyor, "Hadi Arzu Hanım buyrun" diyorlar. "Oh!" dedim, "bir elim yağda, bir elim balda bundan daha cillop bir şey olamaz!"

Yeşilçam deyince ilk ne geliyor aklına?

– Yeşilçam deyince benim aklıma Erman Han'ın önünden sabah sekizde kalkan sekiz-on minibüs gelir. Bütün ekiplerin minibüsleri. Sabah sekizde kalkış vardır. Figüranlardan starına kadar, arabası olanlar muhtemelen arabayla geliyordur, hatırlamıyorum, orada toplanılır, oradan setlere dağılır. O kalabalık, bir pazar yeri gibi inanılmaz bir ritüeldir, oradaki kahvelerde herkes çayını içer arkadaşlarıyla konuşur, figüranlar seçilir, “Sen gel, sen gel” diye amele pazarı gibi. Sonra minibüslere doluşulur ve gidilir. Yeşilçam'ın perde arkasında bendeki en güzel görüntülerden biri budur.

Geri planda ne hikâyeler, yokluk ve yoksulluklar vardı değil mi?

– Tabii, hepimiz yaşadık. Yeşilçam'da para kazanmak kolay değil. Hâlâ da para kazanılmıyor Yeşilçam'da. Dizilerden para kazanılıyor. Sinema yapıp da para kazanmak zor Türk sinemasında. Dünyaya satamadıktan sonra kendi yağınla, kendi içinde nereye kadar?

Filmlerin vizyona girmesinden çok kısa bir süre sonra internetten indirilmeye başlanması da sektörü iyice zorluyor olmalı artık.

– Kültür düzeyi sinemada seyretmeyi öğretiyorsa halkına, yani eğitim koşulları o noktaya getirebiliyorsa insanı o zaman o insanlar internetten indirip değil de, gidip sinemada keyifle seyretmeyi tercih ediyorlar. Ama bu hangi toplumlarda oluyor, biraz karışık tabii. Örneğin Paris'te sinemaların önünde kuyruklar oluşur.

Sen o dönemde bir yandan filmler çeviriyorsun, öte yandansa bir genç kızsın. O yıllarda sevgilin var mıydı?

– Evet, vardı. Okuldan çıkıyoruz, geziyoruz. O, bizim liseden değildi, başka lisedendi. Ben çıkmadan okula geliyordu, sonra birlikte yürüdük. Benden beş yaş büyüktü, arabası vardı. Ben evde ders çalışıyorum, o evin önünden geçerci zırt diye. Bayağı uzun sürdü, beş yıl gibi... Orada da istikrarlıydım. Sonra beni terk etti, başkasına âşık oldu.

Peki bu yeni hayat yaşıtılarınla ilişkilerini nasıl etkiledi? Sana özeniyorlar mıydı, yoksa kıskanıyorlar mıydı?

– Farklı bir gözle bakanlar olmuştur. Ama ben öyle havalara girmedim, hâlâ o dönemden arkadaşlarım vardır. Hiç yabancılaşmadık, zaten bir süre sonra bıraktım okulu. Başka bir çevreye girdim, sinema çevresine.

Başta çok gönüllü değilmişsin ama sonra setlerde Cüneyt Arkın, Ayhan Işık gibi “meşhur” isimlerle beraber olmaya başlamak ilginç gelmeye başladı mı?

– Tabii etkileniyorsun. Sokakta yürüyorsun herkes sana bakmaya başlıyor, hoşuna gidiyor. Daha 16 yaşındasın, “ben bayağı bir şeyim” zannediyorsun. Setlerde herkes zaten benden büyük, en genci benden 15 yaş büyük. Çocuk muamelesi, kardeş muamelesi yapıyorlar sana. Kadın gibi görmediler beni, bu da işimi çok kolaylaştırdı.

“Karda kaybolduk, Kadir beni sırtladı!”

Bilge Olgaç’ın çektiği *Kara Gün*’de Kadir İnanır’la oynuyorsun. Tarık Dursun K.’nin romanından uyarlanmış. İzledim, eli yüzü düzgün bir film. Senin de en sevdiğin filmindi, değil mi?

– Evet, en sevdiğim film. O zaman 12 Mart zamanı. 16-17 yaşlarındayım. Mersin-Arsllanköy’de film çekiyoruz. Kadir İnanır ve Muhterem Nur’la oynuyoruz. Ben annemle gittim. Ben, annem ve Kadir İnanır bir karı-koca öğretmen vardı onların evine yerleştik. Bir köy evinde geçiyordu film zaten. Ekip gece de o evde yatıyor, iki oda vardı, 23 kişi iki odada yatıyor, Bilge de onlarla.

Annen çekimlere hep gelir miydi?

– O yaşlarda İstanbul dışındaki çekimlere hep gelirdi. Yalnız bırakmazdı beni. Muhterem Nur da Antep’de bir gazinoda çalışıyor. Patronlar, “Sen gidiyorsun geliyor olmuştur. Git, bugün rolünü bitirsinler, ondan sonra da bir daha gitmeyeceksin” demişler. Geldi Muhterem Nur, söyledi bunu. Bilge de, “Sabaha kadar çalışacağız, bitecek Muhterem Hanım’ın rolleri” dedi. O köyde o kadar çok kar yağıyor ki, Toroslar’ın tepesinde, bayağı yüksek bir yer. Bir sene evvel şehirle irtibat kesilmiş, yiyecek atılmışlar helikopterden, o kadar. Muhterem Hanım’ın geldiği gün yollar kapandı filan, sabaha kadar çalışılacak. Bizim kiraladığımız ev de köyün bayağı dışında; dediğim gibi annem, ben, Kadir, öğretmenlerin evinde kalıyoruz. Köyde saat 23’ten sonra elektrik yok. Bizim çekimler bittikten sonra Kadir, “Hadi gidelim” dedi. Her taraf bembeyaz, bize “Gitmeyin, kar diz boyu, güneş doğunca gidersiniz” dediler. Ben 17 yaşındayım, Kadir de 22-23 yaşında. Kadir, “Gideriz” dedi. Onlar çekimciler, saba-

ha kadar bitecek film. Biz çıktığımızda hiçbir şey görmüyoruz, köyün nerede olduğunu da bilmiyoruz. Yolu kaybettik, donuyoruz, diz boyu kar. Ben Kadir'e, "Sen beni bırak, git yardım bul" dedim. "Yok, ben seni nasıl bırakayım, sonra nerede bulacağım?" dedi. Beni sırtladı...

Filmde de böyle sahneler var!...

– Evet, valla sırtladı beni! Geçen gün Kadir'le karşılaştık. "Hatırlıyor musun o günü?" dedi. "Hatırlıyorum, hatırlıyorum da Allaha bugün kü kilomda değildim" dedim, "Zor taşırdın beni, 'Tamam sen burada bekle, ben sonra gelirim' derdin belki!"

Ne kadar dolandık bilmiyorum sonra eve geldik. Hemen bacaklarıma vazelin sürüldü, donmuşum. Kadir beni bırakmadı, bunu unutmam.

O dönem filmlerinde iyi ve kötü adam klişeleri vardır. Ahmet Mekin'in oynadığı rolün bu klişelerin dışında olması dikkat çekiyor. Hem iyi, hem kötü yanları olan bir karakter...

– Ahmet Abi çok şekerdi, epey dostluğumuz sürdü sonradan. Güzel bir setti.

Bu filmle ilgili bir gazete kupürü var: "Bir film ekibi Mersin'de 6 saat polis nezaretinde tutuldu. Mersin'de başta kadın rejisör Bilge Olgaç olmak üzere bir film ekibini polis 6 saat nezaret altında tutmuştur. Toros dağlarında Kara Gün filmi çekimi için Mersin'e giden ekipteki bazı sanatçıların rol icabı giyecekleri parkalarla gezmeleri polisin dikkatini çekmiştir. Karakola davet edilen Kadir İnandır, Ahmet Mekin, Muhterem Nur, Arzu Okay, Aşık İhsani ve Bilge Olgaç'ın ifadeleri altı saat sürmüştür. Yanlışlığın anlaşılması üzerine sanatçılar serbest bırakılmıştır." Parkalarla gezilmesi polisin dikkatini çekmiş... Bu olayı anımsıyor musun?

– Valla hiç anımsayamadım. Hiç...

Evi terk ediş...

Sonra Bilge Olgaç'la arkadaş oldunuz. Hatta onun evine kaçmışsın!

– Tabii benim yaşıma ona yetmiyor, bilgim, kültürüm de yetmiyor. O, bana bir şeyler anlatıyor, ben öğreniyorum. Para biriktirdim araba alaca-

KADİR İNANIR VE ARZU OKAY, "KARAGÜN" FILMİNDE
"Kara saatler geçirdiler."

BİR FILM EKİBİ MERSİN'DE 6 SAAT POLİS NEZARETİNDE TUTULDU

MERSİN'de başta kadın rejisör Bilge Olgaç olmak üzere, bir film ekibini polis 6 saat nezaret altında tutmuştur. Toros dağlarında "Kara Gün" filmi çekimi için Mersin'e giden ekipteki bazı sanatçıların rol icabı giyecekleri parkalarla gezmeleri polisin dikkatini çekmiştir. Karakola davet edilen Kadir İnanır, Ahmet Mekin, Muhterem Nur, Arzu Okay, Aşık İhsani ve Bilge Olgaç'ın ifadeleri altı saat sürmüştür. Yanlışlığın anlaşılması üzerine sanatçılar serbest bırakılmışlardır.

MUHTEREM NUR'U REJİSÖR DÖVDÜ

Diğer taraftan film çalışmalarını aksatan Muhterem Nur'u, rejisör Bilge Olgaç, kaldıkları otelin önünde dövmüştür.

Sorun olan parkalar...

ğım ama annemle kavga ettim. Bütün paralarım annemin üstünde, çünkü hesap açamıyorum 18 yaşından küçük olduğum için. Murat marka arabalar var o zaman, 45 bin lira, gittim pazarlık ettim, anneme de söyledim, adam bize geçmiş gün işte, "Çarşamba gelin alın" dedi. Çarşamba sabah kalktım, "Anne hadi gidip arabayı alalım" dedim, "Yok almıyorum!" dedi. "Nasıl olur, bu benim param..." dedim. Oralı olmadı. "İyi o zaman ben gidiyorum, bir daha gelmem" dedim...

Kaç yaşındasın?

– 16-17. İki tane pantolon, üç kazak aldım çıktım. Gidiş o gidiş, bir daha dönmedim. Çıktım Bilge'nin evine gittim. Asmalımescit'te han gibi bir apartmanın en üst katında oturuyordu o zaman. "Bu gece kal ama burada kalamazsın, bu ev her an basıldı, basılacak!" dedi. Vasıf Öngören falan hepsi oradalar o zaman. 12 Mart dönemi. Gerçekten de iki-üç gün sonra o ev basıldı, Vasıf Bey'i alıp götürdüler.

Bilge Olgaç'la daha sonra ilişkiniz sürdü mü? Evinde çıkan bir yangında çok trajik bir biçimde aramızdan ayrılmıştı.

– Evet, ölmeden önce karşılaştık. Onlar Halil Ergün'le iyi arkadaşlıklar. Halil, Bilge, ben beraber olmuştuk. Bilge severdi beni, ben de onu severdim. Hazin bir ölümü oldu. Bir söyleşimde de söylemiştim, "Keşke Bilge benim oynadığım o uyduruk filmlerden üç tane çekseydi de kaloriferli evde yaşasaydı. O zaman sobadan çıkan yangında ölmezdi" diye...

Bilge Olgaç'ın evinden çıkınca ne yaptın?

– Bir gece orada kaldım, sonra Apo'ya (Abdurrahman Keskiner) gittim. "Apo ben evden çıktım, ne yapacağım?" dedim. "Dönersin" dedi, "Dönmem" dedim. Benim hayatımda hep böyle radikal kararlar vardır. Bir şeyi "yapmıyorum" dedim mi, kes beni yapmam! 1.500 lira para verdi bana "Senin paran yoktur" diye. Bir otele telefon açtı, "Benim kardeşim, kızım geliyor sizde kalacak, göz kulak olun" dedi. Gittim yerleştim otele. Sonra sette çalışan birini evin kapısına koydum, "Annem çıkınca haber ver, gidip eşyalarımı alayım" diye. Gittim eşyayı aldım.

Otelde kalıyorum ama alışkın değilim böyle bir şeye. Ev arıyorum. Cihangir'de bir ev buldum, Tavukuçmaz'da, şimdiki adı başka, orada bir apartman buldum, o zaman yaşanılabilir bir yer değil. Mobilya yok, bir şey yok...

16-17 yaşında bir genç kız ev kiralayabiliyor! Nasıl verdiler?

– Verdiler. Arzu Okay'ım ya! Muhtemelen Apo kefil olmuştur. Problem olmadı. Tanıdığımız bir mobilyacı vardı, ona gittim koltuk, yemek odası takımı aldım. Hepsi oymalı, yaldızlı, kakmalı, tam bir görgüsüzlük örneği! İyi bir şey zannediyorum onları. Perde yok, avize yok, tabak, çanak yok. Onları taksitle ödüyorum. Sadece yatak odasını almadım, annem evdeki yatak odamı verdi. Sonra yavaş yavaş perde, avize alındı. Res-

diyordum ki, “Sinemadan para kazanamıyorum ancak anneme, kendime bakabiliyorum, o kadar.” Hatta dikiş biliyorum, kendime iki tane elbise dikmeye çalışıyorum, böyle geçinmeye çalışıyorum. Aysın Hanım teker teker sattı daireleri, en son bir tane kaldı. Benimkini satmıyor, ben gitmeyeyim diye apartmandan, seviyorlar beni.

Çocuk geldim, 17 yaşında ama kiramı ödüyorum. Erotik filmler önce-sinde işsiz kaldım, yüzüğümü sattım yine kiramı ödedim. Saatimi sattım, ödedim. Erotik filmlerde oynamaya başlayınca biraz birikmiş param vardı. “Bu daireyi satmak zorundayım artık” dedi. Ben de, “Tamam o zaman ben şarkıcılık yapayım” dedim, turneye gittim. Ben, Beyaz Kelebekler, İbrahim Tatlıses, 1978’in başıydı herhalde, 70 günlük turneye gittik. Oradan aldığım para, erotik filmlerden biriktirdiğim para, hepsini denkleştirdim, o daireyi satın aldım daha sonra.

Abdurrahman Keskiner en yakın dostlarından biri. Hayatında ne çok adı geçiyor...

– Apo, babam gibi, abim gibi... Annemin evinden çıkınca ona gittim, anlattığım gibi. Hep yanımda olmuştur. Çok iyi bir sinemacıdır, benim hayatımda da çok önemlidir. Kaç sene Yılmaz Güney’in menajerliğini yaptı, *Muhsin Bey*’in de yapımcısıdır.

Onun filmlerinde oynadım, o yapımcılığa başlamıştı, menajerliğimi de yaptı. Sonra Apo’dan kovuldum! Sıkıştırıyor beni, ben çocuğum gezmek tozmak istiyorum: Apo telefon açıyor –o zaman cep telefonu yok tabii, rahatsın– “Ne yapıyorsun?” diyor. “Yatacağım biraz sonra” diyorum. Telefonu kapatır kapatmaz dışarı fırlıyorum... Bir gece Beşiktaşlı Yusuf’la (Tunaoglu) beraber yedik içtik bir yerlerde –ki hayatımın aşkıdır, hâlâ ona âşığım, hep ona âşıktım–, sonra da Kulüp 12’ye gittik. İstanbul’un gece hayatının en önemli noktası, herkes oraya gidiyor o zaman; müt-hiş bir Kulüp 12 modası var. Bir baktık karşımızda Apo, Mehmet Üstün-kaya’yla oturuyor; Üstünkaya, Beşiktaş’ın kulüp başkanı. O bizi görmedi ama Apo gördü, eliyle işaret etti, “Gidin” diye. İşte o gece kovuldum ama dostluğumuz hep devam etti.

Hâlâ da Apo hayatımda çok önemlidir. En önemli dostumdur, yakınımdır, “Kızım” der bana. Gerçek babamdan babalık görmedim, ondan gördüm.

“Hayatımın aşkı...”

Adı geçmişken hayatının aşkının hikâyesini de anlatır mısın? O dönem magazin basınında futbolcu-şarkıcı/oyuncu aşk hikâyeleri çok fazla...

– Yusuf ikinci sevgilim. Futbolcu olsun diye seçmedim! Yusuf'a âşık oldum. O zamanlar Tarabya Plajı var, denize girmeye oraya gidiyorduk. Yusuf da oraya geliyordu ama çok yakışıklıydı. O da bana bakıyordu. Ben 17 yaşındayım herhalde, o 26.

Plajdan çıkıyoruz bir yerde yemek yiyoruz, karşılaşıyoruz. Sonra birlikte lunaparka gidiyoruz, çarpışan arabalara biniyoruz, birbirimize çarpıyoruz.. Bir kız arkadaşım vardı Ferhan diye, onun da bir futbolcu sevgilisi vardı, onlarla beraber yemeğe çıktık. Biz flört etmeye başladık, o zaman içki içmeyi de bilmiyorum, içtik. Gece eve geldik ama ben çok heyecanlıyım, ertesi sabah yine plaja gideceğiz, Yusuf'u göreceğim diye. Arabamız da yok, daha yeni yeni filmlerde oynuyorum, minibüse binip gidiyoruz. “Ferhan ben akşam sarhoş oldum, bir şey yaptım mı, hatırlamıyorum hiç” diye sordum, “Yok, bir şey yapmadın!” dedi. Tam plaja geldik, “Öpüştünüz” dedi. Neee! Gittik plaja, çocuk da normal olarak geldi yanımıza, e öpüştük sevgiliyiz ya! Ben, “Ben hiçbir şey hatırlamıyorum” dedim! “Manyak bu karı” demiştir herhalde.

Epey zaman beraber olduk, iki seneden fazla. Sonradan ayrıldık. On sene sonra tekrar kısa süre beraber olduk, yine ayrıldık ama ben onu hep sevmeye devam ettim. O ise beni sevmiyor, başkalarını seviyordu. Ben çocuktum, onun etrafında daha kadın gibi, güzel kadınlar vardı. Ben ona hayran hayran bakıyordum!

Ben eşimden ayrıldıktan sonra yine beraber olduk. O zaman beni sevdi. En son 2,5-3 sene kadar beraber olduk. Artık onun sevgisi ağır basmaya başladı, kıskançlıklar olmaya başladı. Çok Paris'e geldi gitti, sonra bir daha ayrıldık.

Yusuf Tunaoglu, kariyerinin büyük bölümünde Beşiktaş'ta oynadı.

Daha sonra görüştünüz mü?

– Benim Gülşen diye bir arkadaşım vardı, eski tiyatroculardan, artık aramızda değil, maalesef vefat etti, Yusuf onu arayıp “Arzu beni arasın” demiş. O günlerde Türkiye’deyim, “Tamam” dedim. Bu arada para bozdurmak için Şişli’deydim, telefonum çaldı: Bir arkadaşım ama benimle değil, başkasıyla konuşuyor. “Ben de 18 yaşında kızımı kaybettim!” dedi. “Alo...” diyorum, “Kime söylüyorsun benimle mi konuşuyorsun?” Telefon kapandı.

O akşam, Nebil (Özgentürk) ve asistanı Melda’yla buluşacaktım. Melda benim Türkiye’deki telefonumu bilmiyordu. Bu arada, Fransa’da bizim evde bir arkadaşım kalıyordu, Metin Abi. Melda benim Fransa’daki ev telefonumu aramış, Metin Abi’ye, “Arzu’ya ulaşamıyorum, bende telefon numarası yok, verir misin?” demiş. Metin Abi cep telefonunu çıkarıp benim numaramı bulmuş, bu arada da farkında olmadan düğmeye basmış, beni aramış. Dediğim gibi, açtım telefonu ama cevap gelmedi, fakat öbür telefondaki konuşmasını da duydum, “Kızımı kaybettim” diye... Sonra arkadaşlarımı aradım sordum, “Biz sana söylemedik, 18 yaşındaki kızını kaybetti” dediler. Aklımı oynatacaktım, çok üzgündüm. Filmini çeksen “bu kadar tesadüf olur mu” denir.

Gittim Gülşen’e, ağlıyorum hüngür hüngür. “Bir içki koy bana” dedim. Gülşen bu arada “Yusuf’a açsana şu telefonu” dedi, “Açarım sonra, şimdi Yusuf’la uğraşacak halim yok, çok canım acıyor, yarın arayacağım” dedim. Ertesi gün de Paris’e dönüyordum. Neyse, o gece oturduk, sonra eve geldim anneme anlattım olanları, o da çok üzüldü. Ertesi gün kalktım, valiz hazırlayacağım, annem ağlıyor. “Kıza ağlıyor herhalde” dedim. Derken annem elimi tuttu, “Yusuf dün akşam ölmüş” dedi!

Düşünebiliyor musun? Nasıl kaldım... Bazen yarın olmuyor, o yarını göremiyorsun. Sabah bir gazeteci arkadaş aramış, anneme “Arzu’ya haber ver, Yusuf’u kaybettik” demiş. Belki Yusuf son defa benimle konuşacaktı.

Cenazeye gitmedim, sevmem öyle şeyleri. Gideceğim orada resmimi çekecekler, basın Yusuf’la aşkımızı zaten biliyor. Sonradan mezarına gittim. Üzerini ot бүрүмүş, temizliyorum, elime cart diye bir diken battı! “Allah cezanı versin, burada da mı rahat yok” dedim. Hâlâ da giderim mezarına.

Paris’teki evde çok güzel bir fotoğrafın vardı, yanındakinin o olduğunu anlatmıştın...

– Evdeki o fotoğraf onunla. Orada onun ayağı var... Ayağı gözüküyor...

“ O fotoğraf onunla...”

“Karanlıkta hayranlık duyulan bir kadındım ama gerçek hayatta eşleri olmamı asla istemeyecekleri biriydim” demişsin bir söyleşide. “Taşımak” klişe bir ifade ama erkeklerin seninle ilişki yürütmesi kolay olmadı herhalde değil mi?

– Zor tabii. Yusuf kıskandı son dönem. Her şeyi kıskanıyordu, nefes aldırtmıyordu. Ölmeseydi yine barışırdık biz. “İnşallah iflas edeceksin, benim emekli maaşıma muhtaç olacaksın!” derdi.

Evlilik konusuna gelince, gençken çocuk istiyordum, evlenmeden olmaz zannediordum! Bir kere evlendim. Sonra bir daha evlenmeyi, kimsenin eşi olmayı hiç istemedim. Niye evleneyim ki?

Anneye kırgınlık...

Annenle ilişkin erotik filmlerde oynamaya başlamanla mı giderek bozuldu, yoksa hep zor bir ilişki miydi?

Ban dnevnik u stvari ima... dvesta godina. Otkrivaćemo kako i čemu je poslužio... Na svetu Filozofije govoreći, Socrate je bio prvi koji je mogao da kaže: "Ja nisam ništa". Čemu još Filozofije mogao da kaže: "Ja Filozofije nisam". I još je mogao reći: "Ja nisam ništa, ali nisam govornik". Istovremeno je mogao staviti: "Ja nisam ništa, ali nisam ćutan". Čemu još Filozofije mogao da kaže: "Ja nisam ništa, ali nisam ćutan, ali nisam govornik".

Okay, yaptığı işlerden hiçbir zaman utanmayan birisi.

– Evet, gemiyle anlaştı yapımcı. İki film birden çıktık. Birinde Sermet Serdengeçti, öbüründe Yalçın Gülhan'la oynadım. Yönetmen Ülkü Erakalın'dı. Ben yanıma annemi de aldım. 15 günlük seyahatte her limanda çekimler yaptık, gemide şarkıcılık da yaptım. O başka bir gemide miydi hatırlayamadım şimdi... Gemi Palermo, Napoli, Nice, Monte Carlo, Mallorca, Libya dolaştı. Kaddafi var tabii o zaman, Libya'da pasaportlarımızı aldılar kapıda. Ülkü Erakalın annemle çok iyi arkadaş, bunlar tutturdular, “Gezelim” diye. İndik herkes üstümüze üstümüze geliyor, ortalık sinnek içinde, tacize uğrayacağımız belli. Ben döndüm. Annemle Ülkü Erakalın gitti. Sonra kalkacağımız saat geldi, ikisi de yoklar. Kaybolmuşlar, para bozdurup Libya parası almışlar, onu da harcayamamışlar, ceplerinde kalmış.

Bu filmlerden biri *Doktor Civanım* olmalı. Sermet Serdengeçti'yle oynuyorsun, filmin afişinde “Bu filmin harici sahneleri Fransa, İtalya, İspanya'da çekildi” yazıyor...

– Doğrudur. İşte o gemiyle gittiğimiz seyahatte çekilen filmler. Gemi Akdeniz turu yapıyor ya. Her durduğumuz limanda çekim yapılıyordu.

O dönem gazete kupürlerinde attan düştüğün haberleri var. Türkan Şoray'ın attan düştüğü haberlerini de anımsıyorum...

– Çok düştüm attan kovboy filmleri furyasında. Ben kovboyun sevgiliyiyim, at en önde koşuyor. Beni kaçırıyor işte. “Biz arkadan arkadan git-

Sansür «Venedik' te aşk başkadır» adlı filmi yasakladı...

BAŞROLLERİNİ Sermet Serdengeçti, Arzu Okay ve Emel Özdemir'in paylaştığı “Venedik'te Aşk Başkadır” filmi sansürün hıymına uğradı. Geçtiğimiz hafta başında İstanbul Bakırköy'de bir sinemada vizyona giren filme polisçe el konuldu. Sansür kurulu tarafından müstehcen bulunan film, Salı günü sinemaya gelen polisler tarafından alınıp götürüldü. Seks-komedi türündeki filmi izlemeye gelen seyirciler, başka bir afişle karşılınca, bir günde program değişmesine manâ veremediler. Sansürün kararı karşısında hayrete düştüğünü söyleyen “Venedik'te Aşk Başkadır”ın işletmecisi ise, “Birçok sinemada oynayan açık-saçık yabancı filmlere dokunulmadı. Bir sahnesi açık görülen filmimize ise el konuldu. Piyango bize vurdu” dedi.

Venedik'te Aşk Başkadır, sansür kurulu tarafından müstehcen bulunduğu için filme el konulmuştu.

sek olmaz mı?” diyordum, tutunacak bir yer yoktu. Onun altında eyeri var, üzengisi var. Benim tutunacak yerim yok, adamın belini tutuyorum. Adam kımıldıyor, her seferinde düşünüyorum fakat arkadan gelen atlar ezmiyor beni. Duruyorlar. Bir keresinde iki atın arasına sıkıştım, iki kişi beni kaçıracaklar, biri tuttu, öbürü tutamadı atı, iki at birbirine yapıştı ben arada kaldım. Bayağı maceralıydı yani çekimler.

Cihangir Gaffari'yle oynuyordum kovboy filmlerinde, ata binmeyi bana o öğretti. Cihangir, İtalya'dan gelmişti, orada da oynamıştı. Yılmaz Köksal'la da çok oynadım; o iyi atlayıp zıplıyordu. Ben kovboyun sevgiliyim. Bir keresinde bir kovboy kasabası kurdular, gidip devamlı orada çekiyorduk. Sonra Karacabey Harası'nda da çekiliyordu. Furyaya göre kovboy filmlerinde ata biniyorsun, köy filmlerinde ata biniyorsun.

Bir keresinde Yıldırım Çınar, ünlü bir türkücü, onunla bir film çeviriyoruz. Aliaga'da çekiliyor, orada kalıyoruz. Bir sahne var, Yıldırım tekneyle gidecek, teknenin patlaması lazım. Ama tekne patlatacak paramız olmadığı için tekne kayalıkların arkasına dönünce oradan bir ateş çıkacak, fünüye gibi bir şey yaptılar onu patlatacaklar. Fakat Yıldırım korkuyor. Çocuk teknenin içindeyken o sahne çekildi. Tekne gözden kayboldu, kamera dağları gördü, ateş çıktı... Sonra aşk filmi ya, Yıldırım bana âşık ama bakıyorum sapsarı, tamam âşıksın ama niye bu kadar sararıyorsun! “Yıldırım senin gözlerin sarı sarı bakıyor, bu aşk maşk değil, sende başka bir şey var” dedim. Gerçekten doktora gitti, meğer korkudan sarılık olmuş. Sonra ara verdik.

Başka tehlikeli maceraların oldu mu?

– Çok üzücü bir anım da var. Sermet Serdengeçti'yle çok iyi arkadaştık. Genellikle akşamları işten sonra hep beraber çıkardık. Emel Abla vardı, Gaye Film'de yöneticiydi. Fethi Naci'nin eski eşiydi, bir de kızları Deniz vardı. Onlar, Sermet, ben esas kadro. Her gece beraber çıkardık. Bir gece ben onlarla çıkmadım, işim uzadı herhalde başka bir filmde oynuyordum. Onlar sahil yolundan dönerken Yenikapı tarafında denize uçtular. Emel Abla, Deniz, hepsi birden gittiler... Bazı şeylerin kıyısından geçiyorsun, her gece beraberdik işte. Şansım varmış, ölümden döndüm.

Bir keresinde de İzmir'deydim, İstanbul'a döndüm. Yıl 1976. Sonra Ali (Poyrazoğlu) telefon etti “Gelsene fuarın kapanışına, buradan vapur var, onunla beraber döneriz” diye. Yeni gelmişim İzmir'den ama Oya'ya (Başar) “Gidelim mi?” dedim. Gittik havaalanına orada birileriyle ahbab ol-

duk sohbet ediyoruz. “İzmir’den zaten yeni gelmişsiniz Antalya’ya gelin” dediler. Ben de Oya’ya “Hadi gidelim, değıştirelim biletleri” dedim. Oya, “Manyak mısın, ne işimiz var Antalya’da?” dedi. Sonunda “Ali’ler bekliyorlar” dedik, uçağa binip İzmir’e gittik. Efes Oteli’nde kalıyor herkes, biz de oradayız. Pilotlar, hostesler de orada kalıyor. Otele vardığımızda herkeste bir heyecan; o Antalya’ya giden uçak düşmüş... 154 kişi ölmüş...

Sadece bu değil, daha sonra Paris’te de ölümden döndüm. Paris’te en son kapattığım işyerimi açıyorum. Anons ettiler, “Kimse sokağa çıkmayın, 125 km. hızla rüzgâr esecek, ciddi bir fırtına bekleniyor” diye. Dük-kânda badana boya yapılıyordu, çıktım gittim. Felaket bir fırtına. Adam-la işimi bitirdim parasını verdim, çıktım, dar bir sokak, dükkânın karşı-sında da bir garaj var. Ben hep kambur yürürüm, montumun önünü ilik-lemem de ellerimle tutarım, garaja döndüm baktım, saat ücreti 4 euro. “Ne bu ya” dedim, oraya bakarak gidiyorum, demeye kalmadı, apartma-nın 7. katından bacanın üstünde telden koni gibi bir kulp yerinden fırla-mış parmağımın ortasına girdi. Tam ölümden döndüm, giyotin gibi ka-fam gidecekti, o 4 euroya baktığım için kafam geride kaldı. Yoksa normal dursam kafama girecek! Parmağın ortasını deldi, fısıkiye gibi kan fışkırı-yor. Bir kadın mendil verdi, hastaneye gittim, uyuşturmak da yok, hemen çatır çatır diktiler. Ciddi bir ölüm tehlikesiydi.

MASUM KIZ SOYUNURSA

1970’li yıllarda çevirdiğin filmler için “porno” deniliyor. Sen nasıl adlandırılıyorsun bunları?

– “Erotik” diye adlandırıyorum. Erotik filmle seks filmi karıştırılmasın. Erotikle porno arasında dağlar kadar fark var. İkisi çok farklı şeyler. Brigitte Bardot, Sylvia Kristel erotik film çevirdiler ama porno film çevirmediler. Bizim toplumda karıştırılıyor herhalde, başka ülkelerde karıştırıldığını zannetmiyorum. “Porno” diye adlandırılmasının bir nedeni var aslında: Sinemacılar bizim çektiğimiz filmlerin arasına porno film parçaları eklemişler. *Araya Parça Giren Yıllar* diye kitap da çıktı sonradan. Dolayısıyla bunu ayıran var, ayıramayan var.

O filmlere başlama süreci nasıl oldu?

– Yağmurlu bir gün sabah kalktım, “Ben artık bir soyunayım, bu halkı bu güzel vücudumdan niye mahrum edeyim ki?”, dedim! “Yürü ya kulum” dedim kendi kendime, seni kim tutar! Açtım şirketlere telefonu, “Beni soyun” dedim! (*Kahkahalar*) Gerçekten, insanlar bunları duymak istiyor herhalde!

Teşhirci olduğumu zannetmiyorum. Kıcıımı, başımı görsünler diye de düşünmedim. Yokluk diye bir şey var. Teklifler geliyordu, ben “Yapmayacağım” diyordum. Sinemada bir yığın furya atlattık, kovboy filmlerinde oynadım, bin defa attan düştüm, köy filmlerinde oynadım, dramlarda oynadım. 117 film yaptım, bunların 5-6 tanesi başka bir isimle tekrardan

Hatırlıyor musun ilk hangi film olduğunu, kimin çektiğini?

– Hiç hatırlamıyorum. Bu tür 24 filmim var. Hüseyin Alemdar sağ olsun benim sinematografimi çıkarttı; onda vardır, 24 tane erotik filmde oynamışım. En fazla iki sene eder...

Bu filmler İstanbul'da çekiliyordu herhalde, değil mi? Masrafsız, kısa sürede...

– 10 günde çekiliyordu. Sonraları 7 güne kadar düştü. Masrafı düşük. İstanbul'da çekiliyor tabii, bir yere gitmiyorduk. Daha çok komedi bazındaydı ilk filmler. Seks komedi, avantür de vardı. Mete Inselel, Aydemir Akbaş, Ali Poyrazoğlu, Bülent Kayabaş oynuyor. Sonra sağ olsunlar, bütün bu arkadaşlar bunu reddettiler, kadınlara kaldı işin faturası! “Tarih yazana göre değişir” derler ama bu devirde işler değişti. Adamın önüne küt diye resimleri koyuveriyorlar.

Evet, basında “Yeşilçam’ın lanetli kadınları” listeleri yapıyor. Ama kimse “lanetli erkek oyuncular” listesi hazırlamıyor...

– Evet. Farz et ki, bir adamla evleniyorsun, çocuk yapıyorsun veya beş sene yaşıyorsun çocuk yapmıyorsun. Sonra diyorsun ki, “Ben kızoğlan-kızım”. Yok böyle bir şey! Geçmişinde bunlar var senin, istediğin kadar inkâr et. Neyi inkâr ediyorsun?

Toplumsal çifte standartları faturayı hep kadınlara ödetiyor, değil mi?

– Faturayı ödemek kadınlara kalıyor. Ama ben şu anlayışa da karşıyım: Bunun bir suç olduğunu, yanlış bir şey olduğunu düşünmüyorum. Gerekirse bugün 64 yaşında yine bir erotik filmde oynayabilirim. Bizim yaptığımızda kötü olan, kötü filmlerde oynamış olmamız. Beni eleştiren, “Arzu, sen kötü filmlerde oynadın” derse anlarım, “Tamam, doğru söylüyorsun” derim... Daha iyisi yapılıyordu da ben mi oynamadım!

O yıllarda birçok adı bilinen yönetmen de bu tür filmler çekiyor ama adlarını koymuyorlar afişe...

– Memduh Ün çekti mesela. Benim oynadığım bir film. Kendi ismini koymadı. Ama sonra bir söyleşisinde söyledi, namusuyla sahiplendi.

Bir Tanem filmi... Afişinde yönetmen olarak Zafer Par yazıyor ama aslında Memduh Ün çekmiş. “Adımı bile vermekten çekindiğim bir

film elbette üvey çocuğum gibi bakıyorum. Porno filmlerin epey gözde olduğu günlerde çektiğim için başrolde Arzu Okay'ı oynattık. Açık saçık denebilecek tek sahne içeriyordu, bunu da eski asistanım Oksal Pekmezoğlu çekti” demiş...

– Evet, söyledi. Zaten hiçbir şey saklı kalmıyor ki. Küt diye adamın önüne fotoğrafını koyuveriyorlar.

“Yemeğe çıkınca hep duvara bakarak oturdum”

Daha önce bir konuşmamızda söylemiştin, dışarı yemeğe falan gittiğinde hep duvara bakarak oturmuşsun o yıllarda. Taciz mi olurdu, laf mı atarlardı?

– Yok, laf atmak yok. Kafanı kaldırıyorsun, birisiyle göz göze geliyorsun. Her dakika birileriyle göz göze gelmek istemiyorum. Bu tarafa bak burada, o tarafa bak orada başka biriyle göz göze geliyorsun. Rahatsız edici bir durum. Sokağa çıkıyorsun herkes sana bakıyor. Ben hep yerde bir şeyler bulurum, hep önüme bakarak yürümekten... (*Kahkahalar*)

Senin erotik filmlerde oynamanı taciz etmek, ilişki kurmak için gerekçe olarak kullanmak isteyenler oluyor muydu?

– Muhtemelen akıllarından geçiriyorlardır, geçirmez olurlar mı? Düşünüyorlardır, düşünmüşlerdir, hâlâ da düşünüyorlardır bence! 65 yaşındayım ama hâlâ düşünüyorlardır. “Gençliğinde kısmet olmadı, yaşlılığında götürelim” diye! Ama benim öyle bir çevrem olmadığı için bana ulaşmak o kadar kolay değildi. Kendi çocukluk arkadaşlarım vardı, sonra tanıştığım başka arkadaşlarım vardı, o âlemden başka bir çevrem vardı. İçlerinden geçirmişlerdir tabii...

O furyada dönemin ünlü kadın oyuncular Türkan Şoray’lar, Fatma Girik’ler hep yönetmen sevgili ya da eş korumasındalar...

– Benim olmadı, olamadı ya da tercih olayı... Muhtemelen benim yaşımda –ben 22 yaşında bıraktım–, 25 yaşında yönetmen yoktu ki, sevgilim olsun. 45’indekine de ben bakmam. Erkek oyuncular da benden 15-20 yaş büyüktü. Olmadı yani. Tabii ki sevgililerim oldu, evlendim, ayrıl-

dım ama kendi yaptığım işin içinde kimseyle olmayı istemedim. Özelim bana kalsın istedim.

Yeşilçam'da “Şoray kanunları” vardı bir dönem. “Starlar öpüşmez, sevişmez” diye...

– Ben erotik filmler zamanı star olunca “Pazarları çalışmam” dedim. Benim kuralım o, “Ne yaparsanız yapın gelmem” dedim. Saatin yok, gece yok, gündüzün yok. İlk söylediğim şey bu olurdu. Kurallar, yasaklar benim anlayışımın dışında.

Şu anda anlayışının dışında olması normal de, o zaman çok gençsin. O zaman da böyle düşünebiliyor muydun?

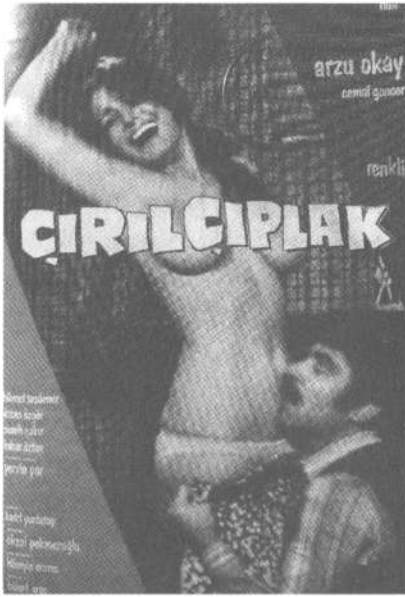
– Düşünüyordum herhalde. Çocuğum ama benim yanımda hep beni eğiten büyüklerim oldu. Çok şanslıyım. Kanunlar, kurallar her zaman deliniyor. Sonuçta Türkan Hanım da kırdı kendi kanunlarını. Son dönemde kendi de oynadı. Çünkü her şey değişiyor, hayat değişiyor. Düünden bugüne o kadar çok şey değişiyor ki, benim hâlâ bilmediğim öğrendiğim o kadar çok şey var ki. Hayatımda “Yapmam” dediğim şeyleri yaptım, “Artık bir daha inanmam” dediğim insanlara inandım. Her şey insanlar için. Onun için kural, kanun koyamazsın.

Hele sanatla, yaratıcılıkla ilgili bir alanda...

– Her türlü sanatta, felsefede... Her şey değişiyor, dünyayı düz zannediyorlardı, o değerli filozofa, Galileo'ya eza cefa çektiler. Ondan sonra “Aaa, yuvarlakmış” dediler. Sokrates'e de kendini öldürttüler ama fikirleri hâlâ geçerli.

“Külotun yanlarını kesip yapıştırıyorsun, çıplak gibi görünüyor!”

O filmler çekilirken sen çok gençsin. Nasıl soracağımı bilemiyorum ama kendini o setlerde incinmiş, örselenmiş ya da tacize uğramış hissettiğin zamanlar oldu mu? Bertolucci'nin *Paris'te Son Tango*'nun çekimleri sırasında Maria Schneider'la senaryoda olmayan gerçek bir tecavüz sahnesi çektiğini öğrendiğimizde dehşet ve öfkeye kapılmıştık...

Dönemin seks komedi filmlerinden birinin afişi.

– O, korkunç bir şey. Bana yapılmadı öyle bir şey. Taciz anlamına gelebilecek hiçbir şey yaşamadım. Benimle aynı sıkıntıyı yönetmen de çekiyor, erkek oyuncu da çekiyor.

Nasıl?

– Külotun yan tarafını kesip yapıştırıyorsun, sanki külotumuz yokmuş gibi görünsün diye. Önden arkadan yapıştırıyorsun, önüne de bir vazoy koyuyor, orayı görmeyince çıplak hissi veriyor, bacak görünüyor, bel görünüyor. Çıplakmış duygusu veriyorlar. Saçma sapan şeyler... Erkek oyuncuya, “Seninkini ben yapıştırıyorum!” diyorum; külotu kesip yapıştıracağız bantla da adamın kılı var, tüyü var. Bizim gibi değil. Zavallılar, onların da çok canı yanıyordu.

İlk zamanlar saçlarım uzun, göğsümün üstüne yapıştırıyordum. Böyle abuk sabuk şeyler. Sonra çok uğraşmadım, yok göğsüm göründü diye, açtım göğsümü! Kıçımı açmadım ama göğsümü açtım.

O zamanlar bir sevgilim vardı, babaannesi 80-90 yaşında, fotoğraflarımı gösterip “Sen bu kızı çok seviyorsun, çok iyi diyorsun ama bak çıplak resimleri var” demişler. O fotoğrafta ben de elimi şöyle ileri doğru uzatmışım. “Bakın, ‘Çekmeyiniz’ diyor...” demiş. (*Kahkahalar*) Kadın beni seviyor, umurunda değil...

Sette erkek oyuncularla ilişkiniz nasıldı?

– Ali Poyrazoğlu, Salih Güney, Tamer Yiğit var. Aydemir Akbaş, Mete Inselel var.

Mete’yle sevişme sahnesi yok aslında, tamamen şaklabanlık. Aydemir’le de öyle. Ne oluyor biliyor musun? Mete’yle Aydemir’le çektiğin erotik filmde sen soyunuyorsun, o sana bir şeyler yapmaya çalışıyor, bir şey yapmıyor aslında. Aydemir’le öpüştüm mü hatırlamıyorum? Ama evet, öpüştük bir kere... Çok iyi arkadaşızdır. Seyirci şunu düşünüyor: “O da bizim gibi sıradan bir adam, böyle kadınlar ona bakarsa bana da

bakar.” Dolasıyla seyirciye özgüven geliyor. Erkek seyirciye yönelik filmler bunlar zaten. Cüneyt Arkın’la çeksen bunu ne olacak? Onunla herkes sevişir! (*Kahkahalar*) “Kadın buna bakıyorsa bana da bakar, neyim eksik?” diyor erkek seyirci. Muhtemelen herkes Aydemir’den daha yakışıklı! Aydemir duysa bunları öldürür beni!

O yaklaşım filmlerin iş yapmasını arttırmıştır. Bu, benim sosyolojik gözlemim.

Seks komedi filmlerinde pek yakışıklı erkek oyuncular yokmuş gerçekten...

– Evet... Bir keresinde Mete Inselel’le seks komedi filminde oynuyoruz. Mete’nin dişleri yok. Karısı da çok yakın arkadaşım. “Kamuran, şunun takma dişlerini tak, yarın çekim var, gölde boğuluyor, ben onu kurtaracağım, suni teneffüs yapmam lazım, olmuyor midem kalkıyor, yapmam” dedim. “Unutma” diye tembihledim. Akşam da onlarda yemek yedik. Çok yakın arkadaşız. Ertesi gün gittim sete, “Oğlum getirdin mi takma dişlerini?” Yok... Bir tane diş var, oradan da kan sızıyor, ben sana nasıl suni teneffüs yapacağım? “Ağzını açmayacaksın, yumacaksın, öyle suni teneffüs yaptıracağım, uzaktan çeksinler” dedim... Çok iyi bir çocuktu.

Mesela Orçun Sonat’la öpüşme sahnemiz var. Karısı Selma reji asistanı. “Öpme kız kocamı” diye bağıyor arkadan. Biz başlıyoruz gülmeye. Orada 30 kişi bir aradasın, ışıkçısı var, kameramanı var. Sessiz çektiğimiz için o zaman, dublaj sonra yapılıyor, herkes konuşuyor. Öpüşüyoruz, “Abi kafanı biraz kaldır ışık ters düştü, abla bacağına kaldır iyi görüntü vermiyorsun vazonun önüne doğru git” diyorlar. İnsanların bir şey hissetmesi mümkün değil, işini yapıyorsun.

Farz edelim kötü adamı oynuyorsun adam öldürüyorsun, yani öldürür gibi mi hissetmen lazım? Oyunculuk bir meslek, yaparken de onun şartlarında yapıyorsun. Erotik filmlerde oynayanlar şehvet duymak, kovboy filmlerinde oynayanlar kovboy gibi hissetmek zorunda değil kendini! Kötü adam da özel hayatında herkese kötülük yapmayacak!

Dönemin bütün ünlü gözde erkek oyuncularıyla oynamışsın. Magazin haberlerinde aynı filmlerde oynayan kadın ve erkek oyuncular arasında aşk hikâyeleri çıkar hep. Böyle şeyler olur muydu?

– Yok, onlar aynı yaşta oluyolar. Benim zamanında herkes beni çocuk yerine koyuyordu. Dericilik hayatımda da öyle oldu; 24-25 yaşında deri-

ciliğe başladım, herkes 40-50 yaşında. Fuarlara gidiyoruz, akşam bir yere gidilecek beni götürmüyorlar. Sinir oluyordum, tek başıma kalıyordum odada. Benim muhabbetimden zevk almıyorlardı.

Bu arada büyük bir mağazin olayın var ama: Seyhan Karabay'la nişanlanman ve sonrasındaki gelişmeler bayağı bir olay yaratmış...

– Seyhan Karabay, Cem Karaca-Kardeşlar'da müzisyendi. Seyhan'la bayağı flört ettik, nişanlandık, evleniyorduk. Hatta gelinliğim dikildi benim. *Hey* dergisi vardı o zaman, “Arzu Okay ile Seyhan Karabay'ın düğününe gelecek talihliler”i seçtiler. Talihliler talihsiz oldu! Çünkü gelinlik bile dikildi ama ben vazgeçtim. Annem, “Kızım evlen, sonra boşanırsın” diyordu. Dinlemedim. Seyhan gitmiş başka bir kızla beraber olmuş. Kızın annesi bana telefon açtı, “Sizin nişanlınız benim kızım ile beraber olmuş turne zamanında” dedi. “İyi de hanımefendi ben ne yapabilirim sizin kızınız için, benim koynuma mı girdi kızınız, kusura bakmayın, Sey-

Arzu Okay - Seyhan Karabay nişanı epey konuşulmuştu.

han'la konuşun" dedim. Sonra da, "Bu iş bitti, gidiyorum" dedim. Bitti, diyorum bitiyor.

"Adile Naşit - Münir Özkul filmine bile parça eklemişler!"

Sonradan filmlerin içine parça eklendiğinden haberiniz oluyor muydu?

– Evet. Mesela benim hâlâ en sevdiğim arkadaşlarımdan biri Demircan Türkdogan Şehir Tiyatrosu oyuncusudur. Parasızlıktan hepimiz oynuyoruz. Onlar da Bülent Kayabaş'la aynı evde oturuyorlar. Demircan esmer olduğu için hep kötü adam, hep bana tecavüz ediyor! Ben o ara star oldum ya, kendi ekibimi toplamaya çalışıyorum, öyledir o işler, herkes kendi ekibini ister. Sonra bir gün, "Demircan gidip bir baksana, filmlere parça ekliyorlarmış" dedim. "Gideyim, bakayım" dedi. Geldi, zaten esmer iyice kararmış, "Arzu mahvolduk, sorma eklemişler bana bir şeyler..." dedi. Yurt dışından alıyorlar porno filmlerden araya koyuyorlardı.

Kim yapıyor peki bunu? Yapımcı mı, sinemada mı ekleniyor yoksa?

– Bence yapımcı da yapıyor, sinemacı da yapıyor. Sırf bizim filmlerimizde de değil. Mesela o dönemde Adile Naşit'le Münir abi yatağa giriyorlar çocuklarının istikbalini konuşacaklar, oraya da koymuşlar. Görmedik ama bunu da duyduk.

Adile Naşit'le Münir Özkul'un filminde arada parça! İnsana inanılmaz geliyor...

– Evet, yatağa girdiler konuşacaklar ya, çocuklar büyüyünce biri bakal olacak, öbürü mühendis olacak, derken araya tak tak koymuşlar! Fatma Girik'in bir filmine koymuşlardı. Duyduk bunları hep.

Şöyle bir şey anlatıyorlardı doğruysa: Seyirci o parçayı biliyor, film başlıyor, 45 dakika sonra işte Arzu'yla İlhan Daner yatağa girecek, oraya geliyor, onu seyredip çıkıyorlarmış...

O tür filmlerden gerçekten çok para kazandın mı? Sana mal mülk aldırttı mı?

– Ben en son 60 bin liraya oynuyordum. Hiçbir şey aldırtmadı, ben o paraları biriktirdim, evime yetmedi, anlattım ya, onun için sahneye çıktım.

Önceki filmlerden ne kadar alıyordun?

– İlk başladığımda 8 bin alıyordum. Sonra 15 bin, bu filmlerden 60 bin almaya başladım.

Vedat Türkali *Yeşilçam Dedikleri Türkiye* kitabında 70’lerdeki Yeşilçam’ı anlatıyor. Bir yerde “Parasal saltanatın kurbanlık beyinlerle cinselliği ağır basan serüven alanı sinema” diyor. Bir başka yerde “Herkes pornoya dönüyormuş. Para oradaymış. Birçok sinemalar dolup taşıyormuş salt pornoyla. Yöredeki güvenlikçileri ya satın alıyorlarmış ya da çift ‘şanzıman’ atlatıyorlarmış; denetime gelen oldu mu makine daire-sinde hemen başka bir film takılı yedekteki makine çalıştırılıyormuş” diye anlatıyor o günleri. Bunlardan haberiniz olur muydu?

– Çift final çekiliyordu onu biliyorum, çünkü sansürden geçmiyordu. Yani adamı öldürdün, sevgiline kavuştun ve kaçtın, olmuyor. Adamı mutlaka polisin yakalaması lazım! Normal sinemada oynayacak final-de öldürüyorsun adamı, sevgilini alıyorsun, kaçırıyorsun... Sonra ikinci fi-nal çekiliyor, adamı aynı yerde öldürüyorsun, sevgilini alıyorsun, polis-ler geliyor seni yakalıyor, sevgilin orada kalıyor! Sansüre giderken onu takırıyorsun gönderiryorsun, sinemaya öbürünü veriryorsun...

Aynı kitapta müthiş bir sansür korkusu atmosferi anlatılıyor. Sansür-den geçecek ayrı senaryolar yazmakta uzmanlaşmış olanlar varmış...

– Evet, öyleydi, sansüre farklı senaryo yolluyorsun, sonra bildiğini okuyorsun.

Sansüre karşı büyük bir yürüyüş de gerçekleştirilmiş. Sen o yürüyüş-te var mıydın?

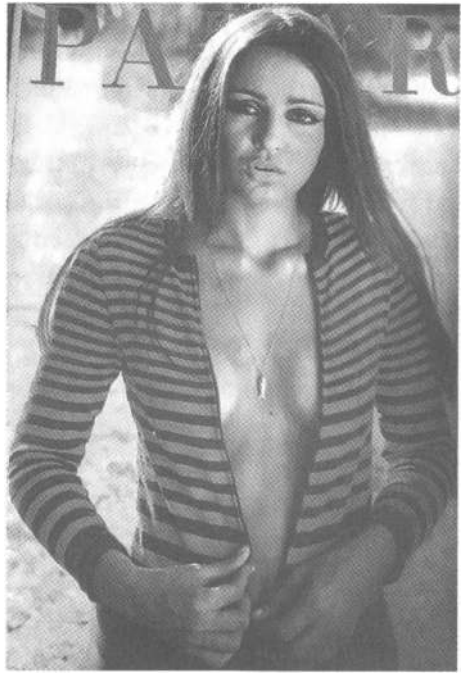
– Yokum, neredeyim bilmiyorum. Bugün yok mu sansür, sinemayı bı-rak her yerde var.

1971’de 265, 1972’de 294 film çekilmiş. Yapım sayısı olarak dünya-nın dördüncü büyük sineması oluyor Türkiye! 1979’da 4’ü porno ol-mak üzere 131 seks filmi çekilmiş. İnsana inanılmaz geliyor. Ama bun-lar 35 mm’lik standart filmler değil, daha ucuz olsun diye 16 mm’lik filmler. Sen de 1974’te 11, 1975’te 21 film çekmişsin.

– Ben hep 35 mm’lik çektim. Sinemayı da erotik filmler bitmeden bı-raktım.

Erotik Türk Sineması kitabındaki filmografisinde 16 mm'lik filmler de var...

– Hiç 16 mm'lik filmde oynamadım. *Vahşi ve Tatlı* en son filmim olsa gerek. Çünkü İngiltere'den döndüm, bir tane filmde oynadım, olsa olsa budur. Bakıyorum tarihlerine. Muhtemelen son film budur. O kadar. 16. mm'lik *Beklenen Kadın!* Böyle bir film hatırlamıyorum. (*İnternetten tarıyor bir afiş buluyor*) Benim böyle bir filmim yok. Afişte benim adım yok, Arzu Aycan diye bir isim görünüyor... Bizim resimlerimizi alıp koymuşlar, oradan bir parça, buradan bir parça... Ben 1977'den sonra hiç filmde oynamadım. İngiltere'ye gittim geldim, ondan sonra bir filmde oynadım ama o da erotik değildi. 1979-1980'de çevirmişim diye koydukları hep yanlış...

1970'lerle birlikte cinselliğin âdeta yok sayıldığı yıllardan abartılı bir cinselliğe geçiliyordu.

Yine Türkali'nin kitabında o dönemde müthiş bir korku, şiddet atmosferi anlatılıyor. Gece dışarı çıkılamıyor, sokaklarda insanlar öldürülüyor, kahveler taranıyor. Bir yandan bu kadar korku, şiddet, bir yandan erotik filmler. İlginç değil mi?

– Bunlar nasıl böyle iç içe, diyorsun değil mi? O zaman Türkiye'nin sosyolojik ortamına bak. Bütün bastırılmış seksüalite bir yerden çıkıyor, çünkü o yıllarda herkes “abim, bacım” muhabbetinde, öyle bir jargon kullanılıyor. Bacın ama onların da bir seks hayatı var. Dolayısıyla sırf Türkiye'deki solun dışındaki kesimlerin rağbet ettiği bir sinema değil bu, tüm Türkiye'nin ihtiyacı olan bir sinema. Türkiye sekse aç, örse- lenmiş, kısıtlanmış, bastırılmış bütün duyguları yaşamak istiyorlar. Bir isyan var aslında.

Bir dönem filmlerde iyi kızlar alınandan öpülürdü... Cinsellik yokmuş gibi davranılırdı. 70'li yıllardaki o furyadaysa abartılmış bir cinsellik var. Sanki ifratla tefrit arasında gibi...

– Öpüşmeden hamile kalınırdı! Her şey çok abartılıydı, her şey bir kandırmaca üzerine. Döneme, ülkedeki yaşam tarzına bak, bir kandırmaca! Her şey pembe diziler gibi gitmeye başlıyor. Ekonomi ciddi bir çöküş içine giriyor, Türkiye dış yardımlarla ayakta durmaya çalışıyor. Bu arada sinema dünyanın her yerinde insanları kandırmak için en büyük araç. Bugün de aynı şeyler geçerli. İnsanların kafalarını karıştırmak için, yönlerini değiştirmek için, saptırmak, yönlendirmek için çok ciddi bir etken. Gitsin bir erotik film seyretsin, boş ver düşünmesin, fazla kafayı yormasın, kafayı dağıtsın... Benim sinemaya girdiğim 70'li yıllarda kötü adam ölmeden, yakalanmadan sansürden filmler geçmiyor ama erotik filmler geçiyordu sansürden! Birazı eksik, birazı fazla, öpüşüyorsun da, yatağa da giriyorsun geçiyor sansürden. Nasıl oluyor bu çifte standart, nasıl geçiyor bu filmler?

O dönemde çekilen filmler sinema yapmak için değil, erotik film çekmek için yapılıyor. Araya bir hikâye konuluyor. Abartılı tabii her şey. Hâlâ da abartılı, aslında her şey abartılı. Antalya'da yapılan otellere bak, aklını oynatırsın, delirmişler. İnsan gidip oraya kalmaya utanır. Her şey abartılı.

“Yaptığım her şeyin arkasındayım”

Bütün söyleşilerinde benzer sorular geliyor, “Pişman mısın?” diye. İnsanlar bir pişmanlık duymak istiyorlar. Senin hayatının her dönemi ni sahiplenmen ezberleri bozuyor. Ben de tekrar sorayım: O filmlerde oynadığına pişman mısın?

– Hayır, hayır, hayır değilim! İlla acındıracaksın kendini... Ben yaptığım her şeyin arkasındayım. Ben yaşadığım hiçbir hayattan çıkmadım veya çıkarılmadım. Çünkü yaşanan her şey kayıt altındadır, silinemez. Ne yaptıysam yanlışıyla, sevabıyla... Ayrıca yanlış bir şey de yapmadım. Yanlış bir şey olduğuna inanmıyorum. Dünyanın her yerinde böyle filmler çekildi. Brigitte Bardot *Ve Tanrı Kadını Yarattı*'da bayağı çıplak, kimse eleştirmiyor. “Vah vah üzöldün mü, pişman mısın Brigitte Hanım?” diye kimse sormuyor! Brigitte Bardot'nun oğlu, “Annem seks filmlerinde oy-

namış” diye üzülmüyor, “Annem Fransız sinemasının idolü” diyor, bitiyor. Benim kızım da bu konuda sorular sorulduğunda aynı şeyi söylüyor: “Benim annem Türk sinemasının Brigitte Bardot’su!” diyor.

Kötü film çektilerse de o da onların sorunu, ben parama bakarım! “Kötü oyuncusun, çok kötü oynamışsın ama film iyiydi” derlerse bunu da anlarım. Ama ben niye üzüleyim soyundum diye? Öyle bir derdim yok, kimsenin de olmasın zaten.

Hayatında travmatik birçok şey oluyor ama sen oralara takılıp kalmıyorsun, geride bırakıyorsun. Peki seni üzüyor mu, sürekli bunların sorulması, konuşulması?

– Yok, komik geliyor. Bugün bile, 64 yıllık hayatımın sadece iki senesinin insanları ilgilendirmesi gerçekten komik geliyor. Niye takılıp kalayım? Olmaması lazım. Bunun travmalık bir tarafı yok. Yaptığım iş kötü bir şey değil, bunu dünyanın her tarafında birileri yapmış.

Benden sonra Türk sinemasında çok daha açık filmler çekildi, hiç onlara sormuyorlar. Nebil’le (Özgentürk) yaptığımız bir konuşmada söyledim; Deniz’ler yaşıyor olsalardı bugün aynı bedeli ödemezlerdi. Aynı eylemleri yapsalardı bugün aynı bedeli ödemezlerdi... İlk bu işin başını çeken kim varsa onlara mal ediyorlar, onlara hesap kesiliyor. Yok böyle bir şey. İyi yaptım... Ben Türk sinemasında bir devir açtım. Ha bilerek mi dersen, hayır, tamamen duygusal!

Hep zorlu yönlerini konuştuk sinema hayatının. Hayranların da olmuş, mesela Hüseyin Alemdar senin için şiir yazmış. Tanışıyor muydunuz?

– İnsanın hoşuna gidiyor, gitmez mi, kim olsa hoşuna gider. Onun babası sinemacıdır. Son 10-15 senedir arkadaş olduk, çok şeker bir çocuktur, arada görüşüyoruz.

Gazete kupürlerinde başından gül dökenlerle, hayranlarıyla ilgili birçok haber var. Bunlar magazin basınının abartmaları mıydı, yoksa gerçekten olur muydu böyle hayranlık şovları?

– Evet, olurdu. Şöyle ilginç bir anım var: O zamanlar apartman görevlisi Saadet Hanım vardı. Annem gibi, annemden çok emeği vardır üzerimde. Her gün gelirdi, yayıntımı toplardı. Onun oğlu Orhan bütün mektuplarımı alıyordu, yüzlerce mektup geliyor. Hepsine imzalı mektupla-

Hayranlara imzalanıp gönderilen stüdyo çekimi bir fotoğraf.

rımı gönderiyordu. Yalnız “Yurt dışından bir şey gelirse onu ayır koy, açma, bana ver” diyorum. Bir yerden bir şey gelir, önemli olur. Bakıyoruz Kanada’dan mektup gelmiş, adam gemici. “Sevgilim en son geldiğimde geçirdiğimiz o güzel saatleri unutamıyorum. Az kaldı, sen beni bekle geliyor. Sen yollarımı gözlüyorsun, ellerin, gözlerin...” diye yazıyor. Müstehcen bir şey yok, hepsi güzel. Sonra bakıyorsun Ottawa’dan yine mektubu

geliyor gemicinin, “Arzucum yine bekledin... Evimiz, barkımız, aşkımız...” Herhalde arkadaşlarına öyle anlatıyor, “Ben Arzu’yla beraberim” diye. Sonra Osaka’dan mektup geliyor, devam ediyor aşkımız! Sonra ben nişanlandım, gazetelerde haberler çıktı, “Arzu Okay nişanlandı” diye. Arkasından bana bir mektup: “Orospu... Senden her şey beklenirdi zaten, bir oturup bekleyemedin!” Böylece aşkımız da bitti işte...

“Soyundum ama vamp değildim”

Senin o dönem o tür filmlerde oynayan kadınlar arasında da farklı bir yerin var. Yeşilçam tarihi yazanlar hep masum yüzünün altını çiziyor.

– Şöyle başladı: “Aaa, masum kız öpüşmeden hamile kalmazmış, demek ki bir şeyler oluyormuş, olması gerekiyormuş!” Benden evvel âşık oluyor ama ne öpüşme var, ne sarılma var! Birdenbire oluyor her şey. Halbuki olmuyor öyle bakışarak çocuk yapmak!

Agah Özgüç senin için şunları söylüyor: “Arzu Okay’ın bir ayrıcalığı vardı. Bir kez tipleme açısından masum kızdı. Sinemaya seks filmlerinin geçerli olmasından çok önce hem başrol oyuncusu, hem de masum kız çizgisiyle başlamıştı. Sonraları seks filmlerine geçiş yapıp soyundu, yatağa girdi. Ama yine de bu tür filmlerde erkekleri baştan çıkaran de-

ğil, tersine mutlu olmak için seven, sonunda aldatılan, sömürülen ezik kadın. Soyundu, yatağa girdi, sevişti ama hiçbir zaman klişe vamp kadının olmadı. Arzu Okay'la 'masum kız soyunmaz' kuralı yön değiştirdi."

– Evet, aynı şeyi söylüyor Agah benimle.

Giovanni Scognamillo, Metin Demirhan da *Erotik Türk Sineması* kitabında benzer görüşler dile getiriyor: "Sinemaya genç kız rolleriyle giren Arzu Okay, erotik filmlere kaydığında ya da erotik filmlere evet dediğinde, diğer soyunan meslektaşları gibi vamp, kötü kadın ya da 'seks' kadını rollerine kaymıyor. Var olan kuralları, bilinçli veya bilinçsiz kıırarak genç kızlıktan genç kadınlığa geçiyor ve aşkın salt duygusal bir olay olmadığını oynadığı roller ve canlandırdığı tiplerle kanıtıyor. Cinselliğin doğallığını ve gereksinimini getiriyor, yataklara girip çıktığı, bolca seviştiği için kötü kadın olmuyor, yalnızca ve yalnızca cinselliğini yaşayan herhangi bir kadın oluyor."

– Doğru. Gerçekten öyle...

Feri Cansel denince vamp bir kadın geliyor akla. Ama Arzu Okay öyle değil!

– Evet, Mine de öyle, Mine Mutlu... Suzan Avcı vampti... Biz değildik.

O dönem kadın oyuncularından bazılarının çok trajik sonları var. Mine Mutlu kanserden öldü, Feri Cansel öldürüldü, Seher Şeniz intihar etti. İntihar mektubundaki "Beni beyaz bir bornoza sarıp her yerimi kapatın o kadar" sözleri ne kadar dokunaklıdır... Sen bu kadınların hepsiyle birlikte film çevirdin...

– Feri'yle çevirdim, Mine'yle çevirdim, Seher'le hatırlayamadım şimdi. Tanışıyoruz ama hatırlamıyorum birlikte oynadığımızı. Mine ve Feri'yle iyi arkadaştık. Feri'yle filmler çevirirken görüşüyorduk, sonra bir bağımız olmadı, koptuk. Feri'nin öldürülmesi çok acıklı bir şeydi. Mine'yle çok çalıştık, iyi arkadaştık. Kanser oldu. Fransa'dan geldim Mine'yi görmeye gittim. Akşam da yemeğe çıkacağız Eda'nın babasıyla. Dedi ki, "Gitme, biraz daha otur burada". Üzerimde spor kıyafet var, sık bir yere gideceğiz, o zaman "Ahmet, sen elbisemi getir buradan gideriz" dedim. Mine'ye geldi, oradan gittik. Mine, "Arzu, Louis Vuitton bir çanta istiyorum, hem gündüz kullanayım, hem gece" dedi bana. Görüyorum kadın gidiyor, dünyanın parasını verecek ona, kalacak ona buna! "Tamam o za-

Arzu Okay'ın Tugay Toksöz'le oynadığı bir filmde bir set anısı.

man, gideyim sana katalog göndereyim, oradan seç” dedim. Zaman kazanıyorum almasın, boşuna parasını harcamasın... Tabii ki o katalog gelemeden kaybettik.

Senin bırakmandan sonraki dönemde Türkiye’de çekilen filmlerdeki cinselliğin dozu hakkında ne düşünüyorsun?

– Benden sonra her şeyin cılkı çıktı. Mine de bıraktı, benimle aynı dönemlerde aşağı yukarı. Feri de bıraktı. Kimse kalmadı, ondan sonra oyuncu olmayanlar girdi. Mine, Feri, ben oyuncuyduk. Kovboy filminde kovboy oluyorduk, erotik filmler gelince onların kalıbına uyduk, neyse artık o kalıba uyduk. Ama bizden sonra gelen dönemde oyunculardan erotik filmde oynayan kimse çıkmadı. Tanınmamış kadınları buldular sağdan soldan ve sonra bunlar kayboldular. Filmlerin kalitesi de iyice düştü.

Nitelikli erotik filmler deyince aklına ilk hangi filmler gelir?

– Brigitte Bardot, *Ve Tanrı Kadını Yarattı*, çok erotik. Marilyn Monroe’nun da çok erotik filmleri vardır. Bizimkilerin erotik dozu uçuk kaçık onlarınkine göre. Brigitte Bardot’nun çıırılçıplak fotoğrafları var ama hiç banal gözüküyor. Kadının orası burası diye bakmıyorsun, ne güzel

resim diye bakıyorsun. Bu, yapılan işin kalitesinden kaynaklanıyor. Bizim çektiğimiz filmler kalitesizdi, kötü filmlerdi. Sadece para kazanmak amaçlı, benim açımdan da para kazanmak amaçlı, onların açısından da para kazanmak amaçlıydı. Hayatımızı bir şekilde sürdürmek için yapılmış filmlerdi. Erotik filmde niye oynanmasın? Bence herkes oynamalı. Eğer gerçekten ışıyla, kamerasıyla, hikâyesiyle o filmin içinde bir erotizm varsa neden oynamasın?

Bütün filmlerde erotizm var bugün. Bakın Netflix dizilerine, filmlere. Baksana *Game of Thrones*'a, orada yok mu erotizm? Herkesin hayatında erotizm var. Erken yaşlarda başlıyor ve ölünceye kadar devam ediyor. Hayatın içinde var erotizm. Yolda giderken güzel bir adam, güzel bir kadın gördüğün zaman "Oof, ne güzel" diye bakıyor insan, bu bile erotizm. Seks insanın hayatında çok önemli bir şey. Kafayı yersin, sekssiz yaşanmaz ki.

Emmanuelle'i beğenir miydin? Bir kuşağın seks ikonu Sylvia Kristel öldüğünde senin adın anılmıştı. Hatta Yılmaz Özdil bir yazı yazmıştı "Türkiye'nin erotizm ikonaları, Arzu Okay'dır, Zerrin Egeliler'dir, Figen Han'dır, Seher Şeniz'dir, Gülgün Erdem'dir, Zerrin Doğan'dır, Mine Mutlu'dur, Necla Fide'dir... İnanmayan genç varsa, babasıyla anket yapsın, hepsi *Emmanuelle*'e beş basar" diye yazdı...

– Çok beğendiğim bir film değildi doğrusunu söyleyeyim. Ben Paris'teydim Sylvia Kristel öldüğünde. Bana telefon açıyorlar "Bu konuda ne düşünüyorsun?" diye. Böyle sorulara deliriyorum. Niye bir seks ikonu öldüğünde bana soruluyor da, Türkiye'de bin tane yalan yanlış şeyler yapılıyor, "Arzu Hanım bunlarla ilgili fikriniz nedir?" diye sorulmuyor? Benim onlarla ilgili fikrim olamaz mı? Hükümet değişikliğiyle ilgili, Türkiye'deki eğitim sistemiyle ilgili, sansürle ilgili... Bir tek bu konularla ilgili mi fikir sahibi olmalıyım ben? Allah rahmet eylesin ölmüş kadın, iyi filmler de yapmış... Ama ben *Emmanuelle*'i sevmem.

"Yılmaz Güney'le bir kere karşılaştım"

Bir yandan 70'lerde daha politik bir sinema var. Yılmaz Güney'le yolunuz kesişti mi hiç?

– Bir kere karşılaştım. Apo'nun yazıhanesinde herhalde. 17 yaşındaydım. Elimde galiba Bekir Yıldız'ın bir kitabı vardı.

Evlilik Şirketi mi?

– Değil, başka bir kitap. *Kaçakçı Şahan* olabilir. “Sen bunu mu okuyorsun?” diye sordu. “Evet” dedim. Sonra ilk eşinden olan kızıyla çok yakın arkadaş olduk. Elif çok güzel bir kızdır, dostumdur, hâlâ görüşüyoruz.

Nebahat Çehre’yle yakın arkadaş olduğunuzu biliyorum. Oradan mı diye düşündüm...

– Yok, Nebahat’la onların aşkı çok önce. Nebahat’la biz aynı filmlerde oynadık. Fikret Hakan bir film çekti. Yönetmenlik yaptı, onun filminde oynadık. Sonra bir filmde daha oynadık. Bir dönem birbirimizi kaybettik, sonra yine bulduk. Çok iyi bir kızdır. Çok severim.

“Bir gün sette ağlamaya başladım, ‘Bitti’ dedim”

Sinemayı bırakma noktasına nasıl geldin?

– İkinci radikal kararım bu. Geri dönmüyorum, çok istikrarlıyım. Çok tolere ediyorum insanları ama bir kere bitince hiç yokmuş gibi geliyor o insan bana. Birkaç arkadaşta oldu, sevgili değil, arkadaştan bahsediyorum. Çok olmadı, 64 yaşında iki kişiyi çıkardım hayatımdan bir daha da hatırlamıyorum bile. Sevgililer zaten gidiyor. Onlar zaten sevgili, arkadaş değil.

Peki nasıl bitti? O atmosferde bir gün “Artık gitmiyor” mu dedin?

– Yok, öyle demedim. Erotik bir filmde bir sahne çekiyoruz, nişan sahnesi sanıyorum. Ben birden ağlamaya başladım. Sinirlerim bozuldu. Hiçbir şey yok, çıplak da değilim. Ha ondan evvel bir sahne çekildi. Üzerimde külot var ama göğsüm gözüküyor, elim şurada, göğsümde, bekliyorum, ışık oldu olmadı, bir anda geldi gelenler... Sonra öbür nişan sahnesi geldi, benim sinirlerim bozuldu “Ben oynamıyorum!” dedim. Beni aldılar doktora götürdüler, psikologa. Psikolog konuşmak istiyor, konuşamıyorum. Habire ağlıyorum. Bitti artık yani. İki tane hayat yaşıyordum: Bir yaptığım işi, bir de kendi hayatımı yaşıyordum. Oradan çıkıyordum, makyajımı siliyordum, gidiyorum kendi yaşıtılarımla buluşuyordum.

Bu bölünmüşlük genç bir kadın için çok travmatik olmalı.

– Çok korkunç bir şey! Allahtan arkadaşlarım beni hiç yargılamadılar. Onlar da biliyorlardı, ekmek parası için çalıştığımı. Bu kadar basit yani. Hepimiz ufağız, ben bunu seçmişim meslek olarak. O psikologa gittim geldim, bu arada biraz birikmiş param da vardı, “Ben bu işi bırakıyorum” dedim. 22 yaşındaydım. Gelen bütün teklifleri reddettim.

Sonra İngiltere’ye gidiyorsun değil mi?

– Evet. O sırada bir kız arkadaşım vardı, Fatoş. Çocukluktan beri yakın arkadaşım, İngiltere’de okuyordu. “Arzu gelsene” dedi, “Geliyorum” dedim. Annemin geçineceği parayı ayırdım. Evimin kirasını ayırdım, şunu bunu ayırdım, gittim. Bir okula yazıldım, lisan kursuna, sabah dokuz, akşam beş... Londra’da bir oda tuttum. 15 metrekare bir oda, düzgün bir oda, param bitene kadar 7 ay orada kaldım. İngilizce öğrendim, “intermediate”de param bitti, “advance” yapamadım. Sonra geri döndüm.

Çok keyifli geçti, İngiltere’de belki de hayatımın en güzel aylarını geçirdim. Kimse beni tanımıyor, yaşımı yaşadım, öğretmenimle flört ettim, o da benden iki yaş büyüktü, çok keyifliydi. Kaldığım ev üç katlı bir evdi, ben alt kattaydım, mutfak müşterekti. Ev sahibinin üç oğlu vardı, kızları olmamış. Mr. Harris ve eşi, beni hafta sonu alıp kendi evlerine götürüyorlar, şatoları gezdiriyorlardı. Sabah kalkınca bakıyordum baş ucumda sıkılmış portakal suyu, yemeklere götürüyorlardı beni. Sonra Türkiye’ye de geldiler. Çok emekleri vardır üzerimde. Çok güzel günler geçirdim.

Hürriyet Pazar, 9 Temmuz 1978.

“ŞARKICI” ARZU OKAY ANADOLU YOLLARINDA

Bir dönemin starları sinemadan sonra hep sahneye çıkıyor. Tabii sende. Bu süreç nasıl başladı? İlk nerede sahneye çıktın?

– Sinemaya girdikten hemen sonra, erotik filmlerden önce, Çakıl Gazinosu’nda çıktım. Galiba Maksim’de, Bebek Belediye Gazinosu’nda da çıktım. Fahrettin Aslan’ın. Ankara’da Lunapark ve Gar gazinolarında çıktım. İzmir Fuarı’nda çıktım. Herkes çıkıyor-du sahneye, ben de çıktım işte.

Ne söylüyordun?

– İlk çıktığımda aranjmanlar vardı. Onları söyledim. Şenay’ın şarkısı “Şu dünyadaki en mutlu kişi...” vardır ya, onu söylüyordum. Sözlerini unutuyordum, kafamdan atıyordum! Bir gün “Şu dünyadaki en mutlu kişi / kendini sevendir...” dedim mesela.

Peki ders aldın mı sahneye çıkmadan önce?

– Rıza Silahlıpoda’dan ders aldım. Adam saçını başını yolmuş-

O dönemde sinemadan sahneye geçiş furyası vardı.

rüşüyorsun solcularla” deyip duruyordu zaten. Çıktım odaya. Güzel bir mağazadan şık bir kutu, bir not, “Kazandığınız hediyeniz” gibi bir yazı...

Eski Yeşilçam filmlerinde böyle sahneler olurdu...

– Aynen öyle. Sonra ahbap olduk, ilişkimiz başladı. Uzun yıllar sürdü. 3-4 yıl kadar. O dönem sinemayı bırakmıştım zaten, sahnede idim. Turne zamanında birlikteydik, birkaç yıl daha beraber olduk, sonra bazı nedenlerden bitti. Ama hayatımda bugün neyim varsa, bunun içine çocuğumu da koyabilirim, her şey onun sayesinde oldu.

“Çocuğumu da koyabilirim” ne demek?

– Çünkü hiçbir şey bilmiyordum hayatta, her şeyi ondan öğrendim. Çok acemi idim, bir şey bilmiyordum. Hayatta nasıl yaşamalı, nasıl ayakta kalmalı, onun sayesinde öğrendim. Ondan sonra yeni bir hayat kurdum, bu hayatın temel taşlarını o attı. Hem maddi, hem manevi. Ondan öğrendiklerimi hayata yansıtarak dik kalabildim. Ticaret nasıl yapılır, insan ilişkileri nasıl idare edilir, ne zaman susmak ne zaman konuşmak gerekir, ondan öğrendim. Maço, kabadayı değildi, güçlü bir adamdı kendi çevresinde. Ondan ayrıldıktan sonra ticarete başladım. Çok yorulmuştum, çok yıpranmıştım. Çok gencim ve o kadar çok şey üstüme gelmişti ki. Bana kurtuluş gibi, nefes almak gibi geldi. 14-15 yaşımdan beri çalışıyordum.

Şarkı söyleyemeyen şarkıcı

Gelelim turneye... Turne afişlerinde senin adın başta, İbrahim Tatlıses’le ikinizin fotoğrafları eşit boyutlarda. Sen assolist mi oluyorsun?

– Türk müziğini ben söylüyorum ama söyleyemiyorum tabii! İbrahim Tatlıses türkü söylüyor, “Ayağında Kundura” yeni meşhur olmuş o zaman. Sahneye İbrahim benden sonra çıkıyor. Ben zaten yedi tane şarkı biliyorum, benden assolist mi olur? İbrahim aslında assolist. Önce Beyaz Kelebekler çıkıyordu, sonra ben, en son İbrahim çıkıyordu.

Hangi yıl?

– 1978 olmalı.

İbrahim Tatlıses'le turnede...

Turne çok olaylı geçmiş, değil mi?

– 12 Eylül öncesi, korkunç şeyler yaşıyoruz. Sinemalarda sahneye çıkıyoruz. Eğer sinema sağcılarının yerindeyse solcular, solcularının yerindeyse sağcılar saldırıyor. Ben de solcuyum

kendimi bildim bileli. Setten çıkardım, kendi yaşatlarımla buluşurdum; onlar ders çalışırdı, ben yemek yapardım, onlar yerdi. Hayatım böyle devam ediyordu yaptığım işin dışında.

Turne çok korkunç geçti. Mesela ya Erzurum ya Erzincan, zannediyorum Erzincan'daydı, parmaklarının arasından demir paraları sapanla atar gibi atıyorlardı sahneye; paraya şöyle bir vuruyorlar o kurşun gibi sana geliyor. Ben kanguru gibi zıplıyordum! Zıplaya zıplaya şarkı söylüyordum; bir bu tarafa, bir öbür tarafa. Nasıl yakıyor anlatamam. Koyuyor kurşun gibi iki parmağının arasından atıyor, böyle eğleniyorlardı izleyiciler!

Biz böyle seviyoruz sanatı, kültürü, her şeyi! Para yağmuru, kurşun yağmuru değil!

Bu, beğenmeme anlamına mı geliyor?

– Hayır, bu bir eğlence tarzı! Sırf bana değil, herkese yapıyorlar. Bir ara dedim ki, “Bu sazlar ne yapıyor?” Ben zıplıyorum, keman ayakta o da benim gibi zıplıyor, darbuka, kanun, ut oturuyor. Sonra bir baktım, hiçbiri yok. Ben kanguru gibi zıplayıp duruyorum, ötekilerin hepsi amfilerin arkasına saklanmış.

Bombalı, taramalı bir turne

Turnenin Kars bölümünde neler oldu?

– Kars'a gittik. Orak çekiçli bayrak çekilmişti oraya bir-iki sene önce. Bize “Gelmesinler” diye haber göndermişler. Çünkü İbrahim bir sene evvel Erzurum'da bir sünnete çıkmış, sünnet de sağcılarının sünnetiymiş. Adam ekmek parası peşinde, sağcının sünneti, solcunun düğünü olur mu? “Gelmesinler, bunlar faşist” deniyor. “Gidelim” dendi, gittik.

Girdik Kars'a, bir otele indik. Daha lobideyiz, kış kıyamet, hava felaket. Otel de bir yokuşta. Biz resepsiyonda oturuyoruz, odalarımız belirlenecek, iki çocuk geldi. Bana "Orospu" dediler, İbrahim'e "Pezevenk" dediler, hakaret ettiler. İbrahim "Niye böyle söylüyorsun kardeşim?" deyince, "Gel konuşalım" dediler, İbrahim de delikanlılıktan çıktı dışarıya. Buna bıçak çekmişler ama bir şey yapamamışlar. Otelin önünde karda bir kaymış, bizim çocuklar sonra içeri çekmişler. Ondan sonra ben, "Çıkmam burada konsere" dedim. Bize koruma gönderdiler. Otobüsün önünde polis arabası, yemeğe gittik, "Ben böyle bir şey istemiyorum" dedim. Ufağım, 23 yaşındayım ama kafam basıyor. Bu arada, çıkarsın, çıkmazsın tartışmalar içindeyiz. Vali bizi makamına çağırdı. "Çıkacaksınız, bu benim prestijim" dedi. Ben, "Çıkmayacağım" dedim, Arzu Okay'sız da olabilir!

Ha yemekte şöyle bir şey de oldu, eczacı bir çocuk göndermişler, onlar benim altyapıyı biliyorlar, "Çıkmayın, çok tatsız şeyler olabilir" dedi. "Tamam kardeşim" dedim, gitti. Hatta sonra mektuplaştık birkaç defa. Herkes bana kızıyor, çünkü sazların hepsi yevmiyesini alacak. İbrahim, "Çıkarız, ne olacak?" havasında. Öyle vittırı zıttırı değil işte!

Ben çıkmayınca çıkılmadı, akşama kadar tartışmalarla geçti, herkes benden nefret ediyor. Ayrılıyor, bindik otobüse, yine arkamızda polis arabası var. "Erzurum kavşağı var, oradan sonra rahat gidersiniz" dediler. Polis aracındakiler geldi, "Arkadaşlar Arzu Hanım'a teşekkür edin, bomba patladı, iki polis arkadaşımız yaralandı" dediler. Hatta bu vesileyle ilk defa *Cumhuriyet* gazetesine çıkmak nasip oldu bana. "Konsere çıkmadılar, bomba patladı" diye haber oldu. Çok küçük ama yine *Cumhuriyet*'e girdik kenarından köşesinden!

Tam 1980 öncesi atmosferi... Anı olarak anlatınca ilginç ama dehşet verici olmalı bunları yaşamak.

– İnanılmaz şeyler yaşadık turnede. Dersim'e geldik. Bu sefer solcuların bölgesinde sinema. Beyaz Kelebekler çıkıyor, ben çıkıyorum, İbrahim çıkıyor sonra. Sağcılar elektrikleri kesmişler, konser olmasın diye. "Merak etmeyin, elektrik bağlatacağız, siz konser vereceksiniz" dediler. Biz hepimiz bir odada oturuyoruz, Allahtan pencere yüksek, birdenbire başladılar taramaya. Hepimiz çöktük yere. O zamanlar cep telefonu yok, İbrahim oranın emniyet müdürünü aradı, "Bizi tarıyorlar" diye. "Beni de tarıyorlar ya, bana ne!" dedi adam.

Ben 51 kiloya indim o turnede. Güzel geçen yerler olmadı mı, oldu. Ama çok zordu... Ayakların titreyerek çıkıyorsun sahneye. Dersim’de önde bir araba mitralyözlü gençler, arkada bir araba yine mitralyözlü. Bizi tararlarsa onlar da onları tarayacak!

70 gün turne, bugün inanılmaz geliyor.

– 70 gün sürmedi. 60. gün benim bir başka radikal kararım oldu. Birincisi evden ayrılmam, ikincisi sinemayı bırakmam, bu da üçüncüsü... Vazgeçmelerim önemlidir, evlilikten, sinemadan, sahneden vazgeçmem, Paris’ten vazgeçmem. Evden ayrılmam, annemden vazgeçmem... Vazgeçtiklerim beni anlatır. Direktmeyi bilmek kadar, vazgeçmeyi de bilmek gerekir. Her yanılgıda da bir keyif vardır.

Sen İstanbul’da büyümüşsün. Bu arada Anadolu’yu da pek bilmiyorsun herhalde değil mi?

– Yoo, biliyorum. Çok film çektim. Ama o tarafları çok bilmiyordum, Kars’a, oralara gitmedim. Adana, Antep, Mersin oraları biliyordum...

“Aklım bana lazım, bıraktım”

60. günde kalmıştık...

– 60. gün Ceyhan’a geldik. Sahnedeyim, daha ilk şarkıyı bitirmek üzereyken bir tane bardak fırlattılar. Önümde patladı. Annem de gelmişti, dönem dönem Apo geliyordu. Annem geliyor 10 gün, Apo geliyor 10 gün, beni yalnız bırakmıyorlar. Annem o gün otelde beni bekliyor. Ben ikinci şarkıya başladım, “*Nereden düştüm ben bu aşka / Ne verdi ki dertten başka*” diye söylüyorum, sazlar durdu. “Niye durdunuz?” dedim. “Ab-la sen hiç böyle bir şarkı söylemedin ki, böyle bir şarkı yok senin repertuarında” dediler. Ben kendi kendime kaptırmışım gidiyorum, kafa gitmiş. Hep aynı beş şarkıyı söylüyorum. Şarkıyı da bilmiyorum zaten, demek ki öyle münasip bulmuşum! Mikrofonu yere koydum ikinci şarkıda, “Ben bu işi bırakıyorum!” dedim. Aklım bana lazım, bıraktım. Adamlar kıyamet kopardı.

Sözleşme falan yok mu?

– Var, ama ne yapacaklar? Aklım gidiyor benim.

O dönemdeki gazete kupürlerinde “hasta-
lığın nedeniyle” turneyi bıraktığın yazıyor...
– Kafa gitti çünkü.

Çok mu para kazanılıyordu sahnede?
– Çok para kazanılıyordu. Benim sesim ol-
sa çok para kazanırdım. Sesim çok kötü, ku-
lak da yok, olmuyor.

**İnsanlar Arzu Okay’ı görmeye geliyorlar
herhalde.**
– Evet, görüyorlar; ben de paramı kazanı-
yorum. Bu kadar işte.

**Bugünkü İbrahim Tatlıses imajını düşü-
nünce onunla 60 gün geçirmek çok zor ol-
malı, diye düşünüyor insan...**

– O İbrahim başka biriydi. Çok düzgün bir
çocuktuk. Bilmiyorum bugünkü halini ama
ben o günkü İbrahim’i seviyordum. O günkü
İbrahim dünya güzeliydi. Hayatın içinde in-
sanlar değişebilir. O da kendine göre deği-
şti, bana çok yakın olmayan bir yol seçti. Ama benim 60 gün gördüğüm
adam çok insani, çok candan biriydi. “Sen bize nasıl küfredersin” diye ca-
nını ortaya koyup dışarı çıkacak kadar gözü kara, temiz bir çocuktuk. Ama
insanlar bozulabiliyor. Bana göre bozuluyor tabii, yoksa şu anda yaşadık-
ları kendi doğrusu.

Sabahtan akşama kadar kaç defa İbrahim bana “Arzu solcular hangile-
riydi, sağcılar hangileriydi?” diye soruyordu. Ben de dilim döndüğü ka-
dar anlatmaya çalışıyordum. Apolitikti, onun hesabı, kitabı yoktu o za-
manlar. Daha önce pavyonlarda çalışmış, gittiğimiz yerlerde onun da-
ha önce çalıştığı pavyonlarda tanıyanlar varsa gidiyordu orada çiğköf-
te yoğuruyordu, sonra getirip kapıyı çalıyor –gece saat kaç, uyuyoruz–,
“Kalk kız, kalk” diye bir tabak çiğköfte uzatıp gidiyordu. Candandı. On-
dan sonraki yaptıklarını basından görüyorum. Ben İbrahim’den hiç kö-
tü bir şey görmedim.

★ Arzu Okay, İbrahim
Tatlıses ve Beyaz Kele-
bekler ile çıktığı turneyi
hastalığı nedeniyle ta-
mamlayamadı. Aşağı
yukarı on gün önce dön-
dü İstanbul’daki evine.
Şiddetli grip ile birlikte
yorgunluğu sürmenaj
dozuna varmıştı. Arzu
Okay buna rağmen evin-
de fazla kalamadı. Bu
kez yeni sahne program-
ları için Ankara’ya gitti.
Sinemayı yavaş yavaş
unutan yıldızın özel ya-
şamını da düzene soktu-
ğu söyleniyor.

“Aklım bana lazımdı,
bıraktım!”

Selda Bağcan da yakın arkadaşın. Sahne günlerinden mi tanışıyor-
sunuz?

– Yok. Ben Seyhan’la nişanlıyken Seyhan, Selda, Cem, Seyyal bir gruptuk, hep beraber olurduk. 17 yaşındaydım. O zamandan tanışıyoruz, kopmadık, birbirimizi bir yıl görmesek bile görüştüğümüzde kaldığımız yerden devam ederiz.

İŞ KADINI ARZU OKAY

Sinemadan sonra sahneyi de bırakıyorsun ve iş hayatına atılıyorsun. O süreç nasıl başladı?

– Sahneyi bıraktım, 24-25 yaşındayım. Bir miktar param vardı. Ne yapacağımı bilmiyordum ama o parayı doğru kullanmam gerekiyordu. O zamanlar Kastelli modası vardı; herkes parasını Kastelli'ye yatırıyordu. Onlara hiç girmedim. “Ben önce şu liseyi açıktan bitireyim, ders alayım, imtihanlara gireyim” dedim. İngilizcem de iyi, İngiltere'den yeni gelmişim, “Kendime bir iş arayayım, iş bulurum” dedim. Kim alır beni işe? Kafa işlemiyor, şimdi düşünüyorum da... Ben kendimi normal insan gibi görüyorum, halbuki insanların gözünde Arzu Okay'ım. Ben kendimi Arzu Okay gibi görmüyorum. Arzu Okay deyince adamlar “Bunu nasıl tavlarsınız?” diye bakıyor, ben de “Nasıl iş bulurum?” diye bakıyorum.

Sonra bir kız arkadaşım okulu açıktan bitirmişti, beni bir öğretmenle tanıştırdı, matematik öğretmeni. O, bana bir fizik öğretmeni buldu, ben böyle böyle ders çalışıyorum. Bu arada dertleşiyoruz da: Bunlar, Fevzi-Feryal Kozal, karı-koca Bulgaristan göçmeni, yeni gelmişler Türkiye'ye. Laleli'de bir dükkân açmışlar bir pasajın zemin katında; dükkân 9 metrekareymiş, Polonyalıları mal satıyorlarmış. Karısı duruyormuş dükkân-da çünkü adam öğretmenlik yapıyor, okuldan çıkınca geliyor işte. Bana “Ver paranı, benim sermayem yok, ben çalıştırayım sana faiz vereyim” dedi. “Yok vermem” dedim. “O zaman gel ortak ol” dedi. Gittim Laleli'ye dükkâna baktım. Bu arada derslere de orada devam ediyoruz. “Ortak ola-

yım” dedim. Nasılsa işin başında olacaktım, ortak olduk. Ondan sonra dersler yattı, çalışmaya başladım tekrardan. Ama artık canımı dişime takarak çalışıyordum, çünkü bütün param oydu. O para giderse öbür işlere dönmeye de niyetim yoktu.

Kolay uyum sağladın mı yeni işine?

– Evet, Polonyalıları mal satıyoruz. Hanutçular var, onlar müşteri getiriyor. Müşteri Laleli’ye kadar gelemiyor, çünkü hanutçular E-5’te bekleyip kendi dükkanlarına götürüyorlar. Benim de bir arabam vardı, bizim hanutçuları alıyordum, Edirne’ye yaklaşıp orada bekliyorduk. O zaman yol tek şerit, Polonya plakalı araba görünce peşine takılıp el ediyor, durdurmaya çalışıyorduk. İkna edersek yanımızdakiler onların dilinde konuşuyorlardı. “Otel şu kadar” deyip ikna ederlerse bir hanutçuyu verip yanına gönderiyorduk dükkâna. Bizse yine bekliyorduk orada, bir tane daha gelirse diye...

Polonyalılar kristal, ipek kumaş, sigara, viski getiriyorlardı. Topağacı’nda bir şarküteri vardı, onlara Polonyalılardan aldığımız sigaraları götürüp satmaya başladım. Sigara, viski satıyordum, o parayla derilerin borçlarını ödüyorduk. Çocukluk arkadaşlarım var, anneleri gün yapar, onlara, “Alın şu ipekleri günde satın” diyordum. 25 metre ipek var, 24 metre parası geliyor. “Ne oldu?” diyorum, makas payıymış, fazla kesiyorlarmış. Bir başka arkadaş dışarıdan kaçak angora kazak getiriyordu. Bana angoraları veriyordu, gidiyorum günlere. O bana 450’ye veriyorsa, ben 500’e satıyordum, para kazanmaya çalışıyordum. Kadınlar konken oynarlarken iki oyun arasında onlara angora göstermeye çalışıyordum, “Kalkın kızlar, Arzu Okay geldi angora satmaya” diyorlardı. Hiçbir şey umurumda değildi, sadece ayağımın üstünde durmaya çalışıyordum.

Tam bir mücadele, tutunma hikâyesi. Sevdin mi bu işi?

– Çok sevdim. Çok severek yaptım. Daha sonraları fabrikada 640 kişiye kadar çıktık, 15 milyon dolar ciro yapıyorduk. Aynı ortakla. Sonra bana gün gün dolaşımdan, angora, kristal satmaktan daral geldi. LCC diye bir okul vardı, onun sahibi Mesut Bey bir fuar düzenledi, Hilton Otel’ini kapatmış bir kat, iki kat fuar yapıyor. “Ben bu fuara katılayım, belki Derimod gibi olurum,” dedim, “Dış piyasaya da mal yaparım, koleksiyon yaparım”. Ben iyi dikiş bilirim bu arada, çocukluk arkadaşım Hülya’nın annesi Şükran Teyze bana dikiş öğretmişti. Gittim Mesut Bey’e, “Ben bu

fuara katılmak istiyorum ama param yok, taksit yapar mısın?” dedim. “Yaparım” dedi. 100 bin lira mıydı, neydi o zamanki parayla, “Ayda 10 bin, 10 bin ödeyeyim” dedim. Senet yaptım, fuara katıldım.

Bizim o zamana kadar sattığımız montlar korkunç şeylerdi, o kadar kötü bir deri ki, koy montu yere ayakta durabilir, içinde insan olmasına gerek yok! Ben gittim modeller seçtim, kalıpcı buldum, Hüseyin Usta, onun başında duruyorum. “Böyle yapalım, şöyle yapalım”, ona göre güzel deriler aldım. Ortağım, “Bunu kim giyer? Hayatta satamayız” diyor, çünkü eski derileri biliyor, başkasını bilmiyor. “Karışma” dedim, yaptım, fuara girdik.

İlk gün iç piyasadan kimse gelmedi. Bir tane aracı ihracatçı geldi. “Ben size ihracat yapayım, koleksiyonunuzu verin” dedi. Tamam, güzel. Onun sayesinde ihracata başladık. Pırtık pırtık, küçük ama ihracata girdik, yaptığım modeller tuttu. Sonra dükkândan çıktık, arkada bir işhanı vardı, onun 4. ya da 5. katına atölye kurduk, bir tane makine aldık. Ben koleksiyon hazırlıyorum, model dikeyoruz. Bu arada yine Polonyalılarla çalışmaya devam ediyoruz. Sonra o binanın birinci katında yer tuttuk, biraz biraz büyümeye başladık.

Okay, bir anne olarak iş hayatında başarılı olmak için çok mücadele etmiş.

“Derimod’un modellerini çalışıyordum!”

Yurt dışı seyahatler, fuarlar yoğunlaşıyor. O günlerden aklında kalan neler var?

– Derimod’un sahibi Ümit Zaim’in modellerini çalışıyordum! Onun modelleri çok güzel satıyordu, ben de çalışıyordum onları. Yurt dışında fuar

larda stantlara, kocaman afişler koyuyorlardı, bizdeyse para yok, kıytırık bir stant. Müşteriye onların stanttaki afişleri gösterip diyordum ki, “Şu fotoğraftakinin aynısından yapıyorum, bak orada kaç para, bende kaç para?” Sonra “Ümit Abi” diyordum, “beni uğraştırma şunun kalıbını, modelini ver. Onu bulacağım, alacağım, çalacağım, yapacağım diye perişan oluyorum. Ver, nasılsa çalacağım ben bunu çaresi yok, Allahın emri!” Sonra elimdeki koleksiyonlarla fuarlara gidiyordum. Artık param vardı, daha iyi otellerde kalıyordum. Ama gece erkek arkadaşlar bir yerlere gidiyorlar, beni yanlarına almıyorlardı, ben de gidip kart alıyordum, “Beni altıda uyandırın” diye doldurup kapılarına takıyordum!

Yurt dışına gidiyorum, 100 dolar, 100 frank, neyse işte o kadar param var, nasıl geçineceğim belli değil ama Allahtan kalacak yerlerim vardı, eşim dostum vardı. Bir kere Belçika’ya gittim, bir modacıya bir koleksiyon hazırladım; valize koydum malları, gittim. Çok az param var yine. O zaman da Schengen yok, her ülkenin vizesi ayrı. Belçika’ya gitmişim, Fransa iki adım yol, oraya da satmam lazım! Gittim Fransız Konsolosluğu’na vize almaya, “Türkiye’ye soracağız” dediler. 15 gün sürer, o kadar kalamam, zaten bir stilist arkadaşımın evinde kalıyorum. Adamın evinde 15 gün kalmam mümkün değil, “Sen götürsene beni Fransa’ya” dedim. “Ben korkarım, polisler çevirir, başıma iş alamam” dedi. “Ben giderim” dedim. Erkan’a (Kayılı) telefon ettim “Fransa’ya gelmek istiyorum” diye. Onu Paris’ten tanıyorum, iltica etmişti. “Ben gelir seni alırım” dedi. Erkan’ın çok iyi Fransızcası var, benim o zaman Fransızcam yok. Belçika’dan bir trene bindik bir sınır kasabasına gittik, oradan otostopla bir sonraki kasabaya gittik, böylece sınırı atlamış olduk. Otostop yaptım, bir sonraki kasabaya gittik. Fransa’ya vizesiz girdik ve mal sattım! Ondan sonra da onlara çok mal sattım. Dönerken nasıl döneceğim umurumda değil, zaten akşamdan kalmayım, içmişim, gittim kompartımana uyudum, pasaportu da koydum kafamın yanına. Sonra görevli geldi, “Madam pasaportunuz” dedi. Ben İngilizce, hışımla “Ne uyandırırıyorsun? Pasaportu koymuşum oraya, bak işte!” dedim. “Tamam ya, tamam” deyip bakmadan gitti. Öyle bir maceramız oldu işte, Erkan’ın sayesinde geçtik. Ben beceremezdim tek başıma.

Ali Poyrazoğlu'yla Paris yollarında

Fransa'ya ilk gidişin mi o?

– Yok, ilk 1976'da Ali'yle (Poyrazoğlu) gelmiştim. Korhan (Abay) buradaydı, sonra biz arabayla geldik, arkamızdan da Oya (Başar) geldi. Bir buçuk ay kadar kaldık. Korhan bir arkadaşlarındaydı, biz de onun arkadaşlarının evine yerleştik! O zaman 21 yaşındayım, Ali'yle aynı filmlerde oynuyoruz. Korhan da işte Paris'te arkadaşlarında kalıyor, "Gelsenize" diyor bize, bir gece Ali'ye "Ya kalk gidelim!" dedim. O zaman ne İngilizcem var, ne Fransızcam; İngilizcem Tarzanca, "Mr. and Mrs. Brown" o kadar! Ali, "Gidelim" dedi. Sabah kalktık bayram arifesi, döviz almamız lazım. Bu arada pasaportlarımızın süresi bitmiş, emniyete gittik, sağ olsunlar tanıdılar, bize yardımcı oldular, uzattılar, bankaya yetiştik dövizimizi de aldık. Benim bir arabam vardı, Citroen marka, bindik, atık kendimizi Edirne'ye. İki termosumuz vardı, birine çay, birine kahvemizi koyduk. Ali araba kullanmasını bilmiyor o zaman, ben tek şoför, İstanbul'dan Paris'e düşünebiliyor musun?

Çıktık yola, ilk gün Yugoslavya'da bir yerde kaldık. Ama öyle bir çalışıyor ki otel, sabaha kadar uyuyamıyoruz: Yanımızdaki odada sürekli müşteri değişiyor, sabaha kadar sesler, duşlar, sesler, duşlar öyle bir otel! İkinci gün Trieste'ye gittik, orada kaldık. Oradan Venedik'e geçtik, iki gün Venedik'te kaldık. Lastik patladı, ben bilmem, Ali bilmez değiştirmeyi. Teknik olarak nasıl değişeceğini biliyorum ama o kadar. Neyse, becerdik sonunda. Venedik'te gece bir yerlere gittik, bana bakıyorlar, Ali "Kız burada da fark ediliyorsun" diyor. Sonra oradan çıktık, bir gece İsviçre'de kaldık, sonunda Paris'e geldik. Ali, Korhan'ın olduğu eve çıktı, beni unuttu aşağıda. Neyse, sonunda beni de aldılar. Oya da çok yakın arkadaşımız, birlikte gezerdik, o da geldi sonra dediğim gibi.

Okay'ın Ali Poyrazoğlu'yla arkadaşlığı çok eski yıllara dayanıyor.

Ali, ben, Oya oradan Londra'ya gittik. Kapıdan geçeceğiz, ikimiz de tek kelime konuşmıyoruz. Ali gitti konuşuyor, vırt diye geçiyor gümrükten. “Bize yardım et” diyoruz, “Sizi almasınlar” diyor. O, İngilizce, Fransızca, her dili konuşuyor! Paramız da çok az, ucu ucuna paralarımız, bir çanta yapıyoruz, o çantaya adam başı 100'er dolar koyuyoruz, bittikçe yine koyuyoruz. Bir sürü macera... Venedik üzerinden dönerken Oya pasaportunu bir kanala düşürdü, batmadı Allahtan, aldık hemen...

Çok maceralı bir seyahat olmuş...

– Daha ne maceralar var... Dönüş yolunda arabanın egzozu patladı, gümbür gümbür... Yaptırmamız lazım, İsviçre sınırında, “Sizi sokamayız bu kadar gürültüyle, gidin arabanızı yaptırın ya da İtalya sınırından girin, onlar alırlar” dediler. Hakikaten öyle oldu, İtalyanlar bizi aldı. Arabayı yaptıınca elimizde hiç paramız kalmadı. Bulgaristan'dan Türkiye'ye gireceğiz ama o zaman Bulgaristan'dan Türkiye'ye girerken vize gibi bir para ödüyorsun, öyle bir şey. Bizim üçümüze yetiyor, birimize yetmiyor para. Gelip geçenlerle konuşuyoruz. Ali çek defterini çıkardı, “Çek vereyim” diyor, gidenlere. Onlar “Yurt dışına gidiyoruz bize de para lazım” diyor; dönenler de “Bizde de para yok, kalmadı” diyor. Sonra araba ithalatı yapan bir grup geldi. Her sefer birimiz gidip ricacı oluyoruz, adamcağız Allah razı olsun verdi para. Yanımızda bir tane elma var, açız, Korhan, “Sen bunu pırzola gibi düşün!” diyor, o durumdayız yani. Neyse, o adam karnımızı doyurdu, otelde de yattık. Ali, çek verdi. Çok güzel, çok eğlenceli bir seyahat oldu.

Ali Poyrazoğlu'yla arkadaşlığınız sürüyor mu?

– Evet, evet. Bir arkadaşım karısından ayrıldı çocuğunu kendi büyüttü, ben de eşimden ayrıldım Eda'yı büyüttüm, o adamla çocuklarımızı beraber büyüttük. O, cuma akşamları çocuğunu bana bırakıyordu, zamparalığa gidiyordu. Ben bir yere gidince de Eda'ya o bakıyordu. Elli yaşına gireceğim, “Ne yapalım doğum gününde?” dedi. “Hiçbir şey istemiyorum, bir yerde oturalım, dördümüz yemek yiyelim” dedim. “Tamam” dediler. Eda evde yok, Jean Louis geldi, “Kızlar nerede, şuraya gittiler, buraya gittiler” diye konuşuyoruz. Aldı beni, “Gidip bir şey içelim” dedi. Meğer bu arada Eda bana sürpriz parti hazırlıyormuş. Okul çıkışı arkadaşlarının evine gidip hep beraber yemek yapıyorlarmış 70 kişiye. Jean Louis beni oyalıyor, bir ara “Paris'e gidelim” dedi, biz banliyödeyiz ya. “Ne ge-

rek var?” dedim. “Yok,” dedi, “kızlar bekliyor” dedi, gittik Paris’e. Sen Nehri’nin kenarına geldik. Orada özel tekneler var, onların olduğu tarafa girdi, “Burada restoran nerede?” dedim. Bir teknenin önüne geldik. “Oğlum, burada gece düzenlemişler, restoran değil burası” diyorum. Tanıdık insanları görmeye başlayınca, 60 küsur kişi, anladım durumu: Eda, bir sene öncesinden herkese yazmış, benim telefon defterimi almış, adam başı 30 euro para toplamış, tekneyi kiralamış, arkadaşlarının evlerinde yemekleri yapmış, şaraplar, açık büfe hazır... Piyano bile var. Türkiye’den de gelenler var. Ali Poyrazoğlu geldi, Oya Ölçen geldi, meşhur balerinlerdendir... Oğlu Emir Gamsızoğlu da piyanonun başında... Dört dörtlük bir doğum günü partisi. Büyük parti. Çok güzeldi.

“Kimsenin kafasındaki Arzu’yla uyuşmadım”

İş hayatında Arzu Okay olmak kolaylık sağlıyor muydu, yoksa tersi mi?

– İnsanlar sinemada gördükleri kadını bekliyorlar, Arzu Okay bekliyorlardı. Halbuki ben öyle bir şey değildim. Bir gün kalıpcı kaçmış, kalıpcı arıyoruz. Bir adam geldi, “Arzu Hanım yok mu?” dedi, bu arada ben pantolon serisi yapıyorum. “Sen nasıl yapıyorsun bu işi?” dedi, “Böyle böyle yapıyorum doğru mu?” dedim. “Doğru” dedi, gitti, kenarda otururken Fevzi Abi geldi. Ona “Arzu Hanım nerede?” diye sordu, “İşte orada, kalıp seriyor” deyince şaşırdı tabii...

Hiçbir zaman hiç kimsenin kafasındaki Arzu’yla uyuşmadım. Çoğu zaman tanımıyorlardı, tanıdıktan sonra da saygı duymaya başladılar. Çocuk yaşta bir kız gelmiş o dericilerin içinde bin bir zorlukla ayakta kalmaya çalışıyor... Çok yardımcı oldular bana, öyle böyle büyüttük işi.

Çok yakın bir arkadaşım vardı, Melahat Pars’ın oğlu Bengiz Pars. Onlar çok büyük firma, param yok, alamıyoruz deri. “Bana siyah deri lazım” diyorum, “Al ne istiyorsan” diyor, ondan alıyorum; “Şu gün ödeyeceğim” diyorum, “Tamam, ne zaman ödersen” diyor. Onların iş yaptığı bir firma vardı Almanya’da, araları bozuldu. Bana, “Siz yapın işi” dedi. “Olur” dedim. “Ben size her hafta 50 bin mark göndereceğim, pazartesi peşin para gidin alın ama cuma günü malı bana yükleyeceksin!” Bizim çok önümü-zü açtı, onun sayesinde bayağı toparlandık.

Devlet Bakanı Işın Çelebi'den ihracat ödülü alırken.

Sizin firmanın adı neydi?

– Veko Deri. Çok sevdiğim birinin adının kısaltması. Benim için hayatımdaki en önemli insanlardan biri. Adı bende saklı...

O dönemlerde devlet bakanı Işın Çelebi'nin elinden ihracat ödülü de almışsın...

– Her sene alıyorduk, deride ilk beşe girdik. Işın Çelebi bilmiyordu tabii kimin alacağını. Ben Apo'yla gittim. Veko Deri adına çıktım ödülü alacağım. Işın Bey bakıyor “Ben bu kadını bir yerden tanıyorum” diye...

Evlilik ve annelik

Bir kez evlendin, Eda'nın babası Ahmet Neidik'le. Nasıl tanıştınız?

– İstanbul'da kuaförde tanıştık. Ben bir kuaföre gidiyordum, çok da yakın arkadaştık. Sıra beklerken kendi aramızda tavla oynuyorduk ya da onların kapatma saatinden sonra hep beraber bir yerlere gidiyorduk. Eda'nın babası Ahmet de onların arkadaşıydı, oraya geliyordu. O zaman

bir turizm şirketinde rehberlik yapıyordu. Öyle tanıştık, flört etmeye başladık.

Ben çok evlenmek istiyordum ama kimse benimle evlenmek istemiyordu! (*Kahkahalar*) Filmlerden ötürü kimse beni oğluna layık görmüyordu. Ahmet kafası öyle çalışan biri değildi, annesi de iyi bir kadındı, hiçbir zaman beni eleştirmede. İlişkimiz iyi gitti. Annem başımın etini yiyordu, “29 yaşına geldin, hâlâ evlenmedin, çoluk çocuğun olmadı. Doğurunca çocuğun sana ‘Benim annem öldü, sen anneannem misin, beni sen mi büyüttün?’ diye soracak” diye. Yani ben o kadar yaşlıymışım ki, çocuk beni anneannesi zannedecekmiş! O beni 20 yaşında doğurmuş ya, ben evlenmemişim 29 yaşına kadar, çok yaşlıyım artık! Ahmet benden küçüktü, 4 yaş. İngilizcesi de çok iyidir, daha biz evlenmeden önce “Rehberlik işini bırak istersen, bizimle çalış” dedim. Benim de İngilizcem o zaman çok daha iyiydi. Geldi, o da bizimle çalıştı. Çok faydalı oldu, insan ilişkileri çok güçlüdür onun. Karşısındaki ikna eder. Sonra evlendik, 1984’te tanıştık, 1985’te evlendik.

Düğün oldu mu? Gelinlik giydin mi?

– Evet, gelinlik giydim. İstanbul’da evlendik. Yıldız Parkı’nın içinde bir yer var, orada. Nikâh memuru oraya geldi, orada kıyıldı nikâh, bir kok-

Okay, tek evliliğini Ahmet Neidik’le yaptı.

teyl verildi. Ama nikâh memurunu bizim alıp gelmemiz lazımmiş, unutmuşlar adamı. Biz alacaktık diye son anda hatırlayıp taksiyle gittiler fakat beş kişi gitmişler, bu sefer biri inmiş, adamı nereye oturtacaklar?

Baban geldi mi nikâha?

– Evet, konuşmuştuk onunla zaten. Ama Eda’yı göremedi. Eda 1987’de doğdu, babam 1986’da öldü. Annem de 2003’te öldü. Vücudu tükenmişti, en son düştü kalçasını kırdı ondan sonra toparlanamadı.

Fransa macerası başlıyor

Fransa’ya gitme kararını nasıl aldınız?

– İşte bayağı palazlanmıştık. Yurt dışındaki bazı işlerde problem çıkıyordu, dışarıda bir yerimiz olması gerekmeye başladı. Önce Almanya’ya gittik baktık, orada deri işi yapan çok Türk vardı. Fransa’daysa çok yoktu. Benim bir çocukluk arkadaşım vardı, Fatoş. Fatoş’un eşi o ara işinden ayrılmıştı, beraber iş yapalım, dedik. Bir yer açtık. Fransa’da da çok büyüdük, ta ki birinci Körfez Krizi’ne kadar. 27 milyon franka kadar çıkmıştık. İstanbul tarafını zaten ortağım ve karısı idare ediyordu, biz işte Fransa’ya geldik. Çok büyük iş yaptık.

Ne zaman oluyor bunlar?

– 1986’nın yılbaşı gecesinden önce, 30 ya da 31 Aralık. Başlarda kimse bize ev vermiyordu, paramız var ama kâğıtlarımız yoktu, turist vizesiyle gelmiştik. Çalışma iznimiz, hiçbir şeyimiz yoktu, neyimize güvenilecekler? Bir derici arkadaşımız vardı, onun karısının kız kardeşinin evinin bahçesinde 30 metrekare müstemilat gibi bir yer vardı, onlar orayı kiraya verince, zıpladık bahçeli ev diye. Oraya yerleştik, onlarla da çok güzel dost olduk. Hâlâ onlara giderim, güneyde yaşıyorlar.

Derken hamile kaldım, doğuma Türkiye’ye gittim. Doğurdum geri geldim, herkesin yaptığının tersini yaptım yani. O süreç de öyle kolay olmadı. Düşük tehlikesi geçirdim, “Yatacaksın” dediler. Doktorum bir iğne yaptı, rahmi sıkılaştırıyormuş, bize de bir iğne verdi. 7. ayın sonuydu, “Ahmet şu iğneyi yap” dedim. Doktorum anlatmıştı nasıl iğne yapacağını. Ahmet, “Yapamam ben” dedi, çıktı odadan. Ben bir hışım döndüm, iğneyi batırdım ama o kadar kiloluyum ki, ittiremiyorum, popomda sal-

lanıyor iğne. “Ben soktum, bari ittir” dedim. Zor bir hamilelikti, devamlı yatıyordum.

Doktora “Normal doğum yapacağım, sezaryen ya da başka bir şey istemiyorum” demiştim. “Köydeki kadın nasıl doğum yapıyorsa öyle doğum yapacağım” diyordum. Bir sabah sancılandım. Doktoru aradım, Ahmet'i aradım, kimse inanmadı. Neyse sonra geldiler, sancılar sıklaşmaya başladı. Ben herkese küfrediyordum, yatağın üstüne çıkıyorum. Perişanım. Ayhan Tunak doktorum, “‘Normal doğuracağım’ diyen sendin” diyor. “Vazgeçtim sezaryen yap” diyorum. “Yok, sen baştan böyle karar verdin” diyor. Öldüm öldüm... “Sen acı mıyor musun bana?” diye bağıryorum. Neticede normal doğum oldu. Hemşire doğumdan sonra çocuğu babasına verirken, “Hastane kurtuldu” demiş.

Eda'nın doğumu yaşam biçiminizi değiştirdi mi?

– Eda doğunca o evde yaşamak zorlaştı, rutubet var, mümkün değil artık çocukla. Sığamıyorduk da. Hâlâ kâğıtlarımız da yoktu. Başka arkadaşlarımızla büyük bir müstakil ev tuttuk, herkes bir odada, komün hayatı. Orada da Eda 2-2,5 yaşına gelene kadar kaldık. 1989'da Savigny-sur-Orge'daki evi aldık. 1989'dan beri o evdeyim. 30 yıldır yani. Hiçbir şeyden kolay vazgeçmem. Arkadaşımdan da öyle.

Paris'in banliyölerinden Savigny-sur-Orge'daki evinde.

Eda doğunca işler zorlaştı herhalde değil mi?

– Eda'nın varlığı benim iş hayatımı hiç sekteye uğratmadı. İş hayatından vazgeçmedim tabii, hatta Türkiye'ye gidip gelen işçilere uçak bileti satmak için bir seyahat acentesi kurdum, adını da Eda Voyage koydum. Gültekin Abi (Pekdemir) oranın yöneticisiydi. Eda fuarlarda büyüdü. Danimarka'da fuardaydık, ben bir müşteriyle konuşuyorum, bir ara baktım karşıdaki standta bir adam yerde emekliyor. Eda'yı bir yere yatırmıştım, uyanmış emekleyerek almış başını gidiyor, adam da onun peşinde. Japonya gibi uzak yerlere gittiğim zaman bir arkadaşşıma bırakıyordum. Bir gün ABD'den geliyordum New York'taki fuardan, oradan Japonya'ya geçecektim. Eda'yı havaalanına getirdiler, iki saat gördüm orada. Eda'nın büyümesi bir hengâme içindeydi yani.

Evlilik ne kadar sürdü peki?

– 1985 yılında evlendik, 1992'de ayrıldık. Eda 4,5 yaşındaydı.

Bugün evlilik konusunda ne düşünüyorsun?

– Son sevgilim mesela, “Evlenelim” dedi. Evlenmedim. Niye evleneyim? Evlilik olmasa da olur, olsa da olur. Çok gerekli olduğunu zannetmiyorum. Birlikte olunur, birlikte yaşanır, yaşanmaz bin türlü yolu var. Çok kolay değil, iki kişinin aynı evi paylaşması. Ben eskiden evlenmeden çocuk yapılmaz sanıyordum! Ben çocuk çok severim. 34 yaşında rahmimi aldılar, başka çocuğum olmadı. Yoksa en az iki çocuğum olsun isterdim.

Annen gibi sen de kızını babasız büyüttün...

– Evet ama o kadar değil. Ben kendi kendime kararlıydım, asla babasız çocuk büyütmeceğim diye. Öyle demekle olmuyormuş, hayat sana bazı şeyleri dayatıyor, olmuyorsa olmuyor. Ben babasız büyüdüm ama Eda babasız büyümedi. Babası Eda'yla ilişkisini hiç kesmedi. Biz ayrılınca o Türkiye'ye döndü, sonra bir ara yine Paris'e geldi bizimle beraber kaldı ama arkadaş olarak, sonra âşık oldu, Türkiye'ye gitti. Her zaman eli çocuğunun üstünde oldu. Benim babam gibi değil.

Ben bu arada deri işine devam ettim, bir şirket kuruyorum batıyor, o batınca başka kuruyorum... Hayatımda hep kendimi ve çocuğumu geçindirecek param oldu.

Annelik de bir başka zorlu serüven, değil mi?

– Annelik çok zor ama dünyanın en keyifli şeyi. Eda beni delirttiği anda bile “İyi ki anne olmuşum” diyorum. Delirtiyor, tüylerim diken diken oluyor ama “Niye yaptım bu çocuğu?” hiç demedim. Keşke iki çocuğum olsaydı, dedim ya, ben çocuk seviyorum. Çok sevince öyle oluyor. Bütün çocukları severim. Bir daha çocuğum olmayacağını öğrenince Eda’nın babasına, “Bir çocuk evlatlık alalım” dedim. “Hayır” demedi ama sonra işlerimiz bozuldu, evliliğimiz bozuldu ve böyle bir şey olmadı. Evlat edinseydim o çocuğu da çok severdim.

Bu arada Fransız vatandaşlığı sürecini konuşmadık. Vatandaşlık almak kolay oldu mu?

– Hiç kolay olmadı. Fransa’ya turist vizesiyle gitmiştim, sonra bana geçici bir kart verdiler oturma izni için. O arada da dosyan üzerinde çalışıyorlar; 8 ay onunla yaşadım. 8 ay sonra “Oturma izni vermiyoruz” dediler. Bir avukat tuttum. Kurduğum şirketi anlattık. Bu arada tabii dil problemim var, okula yazıldım, 4-5 ay oraya gittim. Çalışıyorum da bir yandan, tam devam edemiyorum. Hatice Yaşar isminde bir kız arkadaşım vardı. Önemli bir siyasetçidir. Bana özel ders vermeye başladı; şirketin yanında bir kahve vardı, geliyordu bir-iki saat çalışıyorduk. Böyle böyle idare ettim Fransızca’yı ama hiçbir zaman muhteşem bir Fransızcam olmadı. Bin tane hata yaparım konuşurken. Bu arada belli bir süre sonra Fransız vatandaşlığına müracaat etme hakkını kazanıyorsun. Eda da oturma kartıyla yaşıyordu. Kanunlar değişti, neyse, sonunda dosya verdik, dosya vermek için bile 8-9 ay geçiyor. Eda’nınki kabul edildi, benimkinde problem var... Buradan götürdüğüm evraklarda bir problem var: Annemin kızlık soyadıyla, babamın soyadını aynı yazmışlar. “Akra-ba evliliği mi?” diye soruyorlar. “Hayır” deyince, “Hemen değiştirip getirin, getiremezseniz size tekrar randevu 9 ay sonra” dediler. Neyse 9 ay sonra yeniden gittik, Eda’nınki halloldu bu arada. İnanılmaz prosedürlerden geçiyorsun, öyle bir dosya ki, ağır cezada yargılanıyorsun gibi. Sözlü görüşmeye çağırıldılar emniyete, “Neden Fransız olmak istiyorsun?” diye soruyorlar. Bu arada zaten dosyanın üzerinde motivasyon mektubu var. Yazıyorsun niçin Fransız olmak istiyorsun diye. Sözlü mülakatta, şu nedenden, bu nedenden anlattım, başka bir yere ticaret odasına mı ne çağırıldılar, orada da anlattım.

Zorlu bir süreç olmuş...

– Hem de nasıl. Cannes’da bir müşterideyim, telefon çaldı, “Bilmem ne odasından arıyoruz, siz Fransız olmak istiyormuşsunuz, size bir soru soracağız” dediler: “Neden Fransız olmak istiyorsunuz?” “Ben kırmızı şarabı çok seviyorum. Eti çiğ, az pişmiş yemekten hoşlanıyorum, ondan!” dedim. Adam, “Benimle dalga mı geçiyorsunuz?” dedi. “Hayır, dalga geçmiyorum ama beni delirttiniz artık, size 1.5 sayfa mektup vermişim, emniyette anlatmışım, ticaret odasına çağırmışsınız orada da anlatmışım... Evet, çok seviyorum kırmızı şarapla az pişmiş eti...” dedim. Adam başladı gülmeye, “Dosyanız benden geçti, sonrasını bilmem...” dedi. 1.5 ay sonra da vatandaşlığım geldi. Çifte vatandaşım yani.

Paris’teki evde komün hayatı

Evin hep kalabalık, kapın herkese açık. Paris’teki evin özellikle 12 Eylül darbesi sonrasında Türkiye’den uzaklaşmak zorunda kalanların da uğrak yeri olmuş, değil mi?

– Arkadaşlarım, “‘Komün hayatı’ diyorsunuz, gidin Arzu’ya bakın” diyorlardı. Arkadaşlarım muhalif sol gruplardandı zaten. Burada iltica alan çok arkadaşım vardı, gelmeyip Türkiye’de hapiste olanlar, sonra çıkıp gelenler oldu.

Kimler geldi mesela?

– İsimlerini söylemeyeyim, hoşlanmayabilirler. Öyle bir sol grubum oldu, iyi ki de olmuş. Politik olarak duruşum bellidir. Hâlâ ağır cezadayım işte, Barış Akademisyenleri’ne destek verdim diye. Kendimi ihbar ettim. Kendimi bildim bileli duruşum bellidir. Bütün gelişimimi sol kitaplarla tamamladım. Çok büyük eylemler yaptım mı? Yapmadım. Grevlerde bulaşık yıkadım, ayak işlerine koşturdum. Duvara yazı yazmadım yani.

Yurt dışındayken politik aidiyetler, yakınlıklar daha öne çıkıyor. O dönemde siyaseten ya da sosyal ilişkilerin açısından belli bir gruba yakınlığın var mıydı?

– Ben Devrimci Yol’a yakındım. Hem arkadaşlık ilişkilerim açısından hem de onların politikaları, duruşları açısından.

Paris'te olduğun dönemde Kürt siyasi hareketinden bazı isimlerle de yakın ilişkilerin olmuş, değil mi?

– Kürtlerle dostluğuğm çok eski. “Ben de Kürt olsam onların yaptığını yapardım” diye düşünüyordum. Diyarbakır’a yrdğuğmz zaman da onların öldürülmemesi, üzerlerine beton dökülmemesi gerektiğine inanđım için gittim. Fransa’dayken bana geldiler, “Arzu Abla biz ocuğuğmuza Kürtçe isim koymak istiyoruz ama korkuyoruz, konsolosluğa bizimle gelir misin?” diye. “Gelirim tabii” dedim. Bu insanların kendi dilleri var. Kendi dillerini konuşabilmeli, kendi şarkılarını, türkülerini syleyebilmeliler. Onlara yapılanlar bana hiç doğru gelmiyor bunca yıldır. Ama şiddeti benimseyenlerle de hiçbir zaman aynı fikirde değilim. Savaşa karşıyım. Birtakım Kürtler savaşla sonuç alacaklarına inandılar, bu kadar seneden beri binlerce insan öldü. Kürt Kürt’ öldürdü daha çok da. Ölümün hiçbir şeye are olacağına inanmıyorum. Ahmet Kaya, “Kürtçe şarkı syleyeeğim” dedi diye ipini çektiler ocuğuğn, şimdi herkes şakır şukur Kürtçe şarkı söylüyor. O dönem Ahmet Kaya’ya atal bıçak fırlatanlar şimdi bunu örtbas etmeye alışıyor. Bu, benim de çok başıma geliyor. Demiştim ya, aynı erotik filmlerde oynayan arkadaşlarım o filmleri yok sayıyorlar, herkes gelip bana soruyor, kimse gidip Ali’ye (Poyrazoğlu) sormuyor! Onlar yok sayıyorlar o dönemi.

Paris'te Talabani'yle de tanışmışsınız...

– Seydo adlı bir arkadaşımın eskiden Paris'te restoranı vardı, şimdi Nice'de. Bir gün Seydo'nun restoranında yemek yiyorum, yan tarafta bir başka masada da Hatice oturuyor, bana ders verdiğinden söz ettiğim arkadaşım. Yanında da Talabani var. Söylemiştim, Hatice Yaşar Kürt siyasetinin önemli liderlerinden biridir. Hatice geldi önce benim yanıma, ayrılırken de ben onların yanına gittim. Hatice, Talabani'yle beni tanıştırdı. Çok kibar bir adam, ayağa kalkıp ceketini ilikledi konuşma sırasında. Bayağı bir muhabbet ettik. Ben o zaman 30'lu yaşlardayım, kot, tişört var stmde... Sonra arkadaşlar demişler, “Bu kız Türkiye’de fabrika kurdu, 600 kişiği çalıştırıyor, burada da bunları yapıyor” diye. Talabani, “Bu ocuk mu yapıyor bunları?” demiş. Çok kibar, çok beyefendi bir adamdı.

Hatice Yaşar'la nereden tanışıyorsunuz?

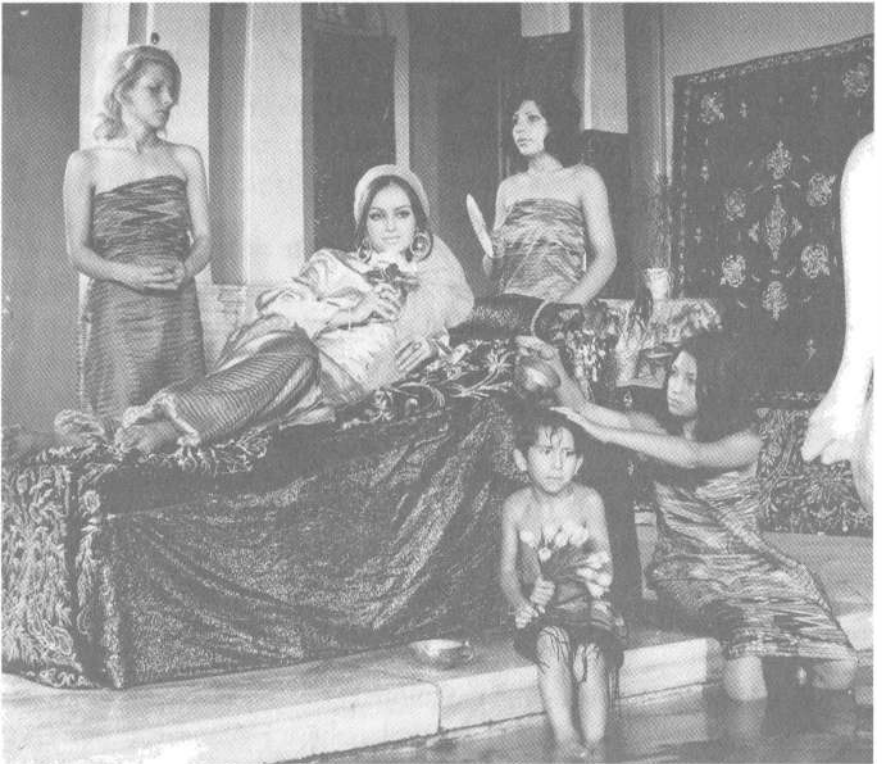
– Paris'te şirketi kurduktan sonra muhasebeye birini arıyordum. Gültekin Abi'yle tanıştım, avukat aslında, Gültekin Pekdemir. Melih Pekde-

mir'in ağabeyi. Ama Fransa' ya iltica ederek gelmiş, orada avukatlık yapması zor, bizimle çalışmayı kabul etti. O şirket bitene kadar yıllarca birlikte çalıştık. O zamanlar Hatice'yle evliydi. Hatice de Türkiye'den çıkmıştı, İsveç'teydi. Sonra ilişkileri koptu ama ben hem Hatice'yle hem Gültekin Abi'yle dostluğumu sürdürdüm.

Yılmaz Güney son yıllarını Paris'te geçirdi. Onunla denk gelmemişsiniz. Ahmet Kaya'yla karşılaştınız mı peki?

– Biz gittiğimizde Yılmaz Güney aramızdan ayrılmıştı. Yılmaz'ın kızıyla arkadaşım. Ahmet Kaya'yla ise çok güzel bir ilişkimiz oldu, çok kısa ama çok güzel. Ahmet'le Paris'te Seydo'nun restoranında tanıştım. Çok sıcacıktı, bu kadar gözünün içi gülen, bu kadar temiz bir çocuk görmedim hayatımda. Çok güzel bir çocuktü.

Nebil (Özgentürk) onunla söyleşi yapmak istiyordu, Ahmet kimseyi kabul etmiyordu. Seydo girdi araya, ben de konuştum, Nebil geldi, onun-

Arzu Okay bir film setinde.

la konuştu. Çok kısa bir süre sonra da kaybettik. Yaramaz bir çocuk vardı içinde. Gülten, Türkiye’de o zaman, “Sen gelmeden hastaneye yatmayacağım” diyor. Gülten geliyor, ertesi gün hastaneye gidecekler, o gece kalp krizi geçiriyor.

Nebil’in adı geçmişken, onun seninle ilgili belgeselinin “iadei itibar” demeyelim de, hakkının teslim edilmesinde büyük katkısı oldu, değil mi?

– Oldu. *Bir Yudum İnsan* belgeselinden önce bir gün Apo bana, “Ali’nin kardeşi Nebil seninle söyleşi yapmak istiyor” dedi. O zamanlar kimseyle konuşmuyordum. “Yok” dedim. “Yapma. Sizi balık yemeye götürüyüm” dedi. İstanbul’daydım o zaman. Gittik yemeğe, sonra kabul ettim. O gün başladık konuşmaya, Nebil bir kitap hazırlıyordu. Öyle tanıştık. Sonra *Bir Yudum İnsan* için konuşmak istedi tekrar, Paris’e geldi, çektik. İyi arkadaş olduk. Sanırım serinin ikincisiydi benimle olan. Çok ilgi gördü.

Paris’teki Fransız arkadaşların Türkiye’deki şöhretinden haberdar mıydı?

– Orada Arzu Okay değilim. Aslında burada da değilim. Ama isim senden önce gidiyor! Onların çoğu son bir-iki yılda öğrendi, o da Türklerin çoğalmasından. Onlar anlatınca Fransızlar da beni seks yıldızı diye görmeye başladı. Sonra birkaç film gösterdim, onlar da öyle kafalarında oturttu. Yakın arkadaşlarım biliyordu zaten. Ama yanımdaki komşum bilmez mesela, anlatmam ki. Komik geliyor bana. “Biliyor musunuz ben Türkiye’de meşhurdum, şu şu filmlerde oynadım” diye hayatımı mı anlatacağım? Geldi geçti.

“İş kadını kimliğim oyunculuktan daha önemlidir”

Paris, İstanbul senin için ne ifade ediyor? Kendini en çok nereye ait hissediyorsun?

– Paris’te kendimi daha rahat hissediyorum, orada daha çok kendimim. Türkiye’de artık tanımıyorlar, eskiye göre daha rahatım tabii. Önceki yıllarda tanındığım zamanlarda zor oluyordu yaşamak. Kendin gibi yaşayamıyordun. Gittiğim her yerde duvara karşı oturuyordum. Paris’te daha özgürüm, daha kendim oluyorum.

Ama aslında ben kendimi bir yere ait hissetmiyorum hiç. Yarın gidip Allahın dağına yerleşebilirim. Büyük şehirlere bayılmıyorum. İstanbul ve Paris'te iki ev geçindiriyorum ucu ucuna. Kendime bir köy evi alayım, ya-payım diye bir durumum yok. Foça'da değil, çok daha küçük bir yere yerleşirim param olsa. Yazları Fransa'da, kışları İstanbul'da gibi oluyor artık. Paris'te çok kalmıyorum, güneye gidiyorum, dostlarım var oralarda.

Nasıl iflas ettiğini konuşmadık...

– Ben sadece bir kere iflas etmedim, bir yığın iflas ettim. En büyük iflasım Körfez Krizi'nde oldu. Her şeyimizi kaybettik. Fransa'da büyük yatırımlara girmiştik. Aylık giderimiz o zaman 300 bin frank civarındaydı. O kadar ödememiz vardı, işler bir kesildi; sadece Carrefour'ların reyonları boşaldı, konserve bitti, o görüntü gözümün önüne geliyor, onun dışında hiçbir şey kıpırdamıyor. Fransa durdu, Türkiye durdu, bütün dünya durdu. İhracatla çalışıyoruz, kimse bizden mal almıyor. 640 kişi çalışıyor üç bin metrekare kapalı alanda, onları işten çıkarmak zor, tazminatları var. Makinelere kadar satıldı, herkes çıkartıldı, hepsinin tazminatı ödendi. Bir şeyler de sattık, ödedik borçlarımızı, sıfıra düştük.

Sonra ben tekrar Paris'te ufak başka bir şirket kurdum, onun üzerinden çalıştım. O da battı, yürümedi. Battım, çıktım, devam ettim ama... Foça'ya yerleşme kararı alana kadar Türkiye'ye geliyorum imalatçı firmalardan koleksiyon yapıyorum, alıyorum götürüyorum, iki reprazan-tım var, onlar da alıyorlar siparişleri. Bana güvenen insanlarla iş yapıyorum. Borcum da kalmadı, sadece bir kız arkadaşına galiba 1.500 euro borcum kaldı.

Geçmişine dönüp baktığında “oyuncu” mu yoksa “iş kadını” kimliğini mi daha baskın hissediyorsun?

– İş kadını daha önemli gibi geliyor. O da şundan ötürü: Çok başarılı oldum iş hayatında, o başarının verdiği keyif olabilir. Sinemada da başarılı başladım, sonra düşüş başladı. O bir uzaklaşma, kırılma noktası yarattı. İş hayatında sıfırdan başlayıp “top” noktaya geldim. Tamam, iflas ettim, şu oldu bu oldu, işlerim bozuldu ama hep ayakta kalabildim ve hep o saygınlığı koruyarak ayakta kaldım.

FOÇA'DA BİR EV KADINI, DİYARBAKIR'DA BİR AKTİVİST

Gelelim Paris'ten Foça'ya geliş öyküne...

– Sunar (Kural Aytuna) çok eski bir arkadaşım, nerden baksan 20-25 yıllık bir arkadaşlığımız var. Ne yazık ki, kendisini yakınlarda kaybettik. Foça'yla çok yakın ilişkileri vardı, devamlı gidip geliyordu, çok seviyordu. Foça'da bir ev aldı. Yeğeni var, Deniz, mimar, o yaptı evin içini. 2010 yılıydı, Sunar, “Bekliyorum” dedi, “Tamam” dedim. Sonra bir kız arkadaşım ile beraber İstanbul'dan yola çıktık, arabayla Foça'ya gideceğiz, oradan da başka yerlere. Hatta Sunar'ın kocası Aydın, “Arzu güneş batımına yetişmeniz lazım, cin tonikler hazır” dedi. İlk defa gidiyordum Foça'ya, daha önce geçmiştim ama kalmamıştım. Günü batırdık, birkaç gün kalacaktık orada. Sürekli gittikleri bir restoran varmış, orada yemek yedik bir akşam. Sunar'ın eski arkadaşları geliyor masaya hep. Nihat da geldi o arada. Dikkatimi çekti adam, çok çok uzun yıllardır da kimse yoktu hayatımda. Hoşuma gitti, orada kaldığım süre içinde sürekli karşılaşıyoruz. Her yerde karşımda bitiyor... Bakıştık, tavla oynadık... Biz döndük o arkadaşım ile beraber, yolda Ayvacık'a uğradık. Ben orada “Arkadaşlar ben âşık oldum!” dedim, deklare ettim herkese. Bu arada aslında hiçbir şey yok aramızda, adamla konuşmuyoruz bile, bende telefonu da yok. Sadece öyle bakıştık. Kendi kendime düşünüyorum yani.

Ayvacık'tan çıktık, Saros Körfezi'nde başka bir arkadaşımıza uğrayacağız yine, orada Sunar'a telefon açtım, bir tarif sormak için, çok iyi yemek yapar. “Nihat da yanımda, selam söylüyor” dedi. “Sen onu versene baka-

Foçalı Arzu Okay.

yım bana” dedim. Verdi, bir şeyler söyledim, “Ben seni biraz sonra arayayım” dedi. Aradı, konuşmaya başladık. Sonra tekrar geldim Foça’ya, öyle öyle ilerledi.

Bu aşk hikâyesi nedeniyle Foça’ya geldim, 7 yıl sürdü bu ilişki. Bu arada Paris’e, İstanbul’a gittim geldim. O geldi Paris’e. 2017 başında Paris’e gittim, oradaki işlerimi toparladım, geldiğimde sevgilim başkasına âşık olmuştu, ayrıldık. Aşk bu, anlaşılabilir bir şey, olabilir. İlişkiler başlar, biter... İyi ki yaşamışım onları. Hiç kırgınlığım yok, çok güzel insanlarla tanıştım... Çok güzel arkadaşlar edindim.

Evcimen bir kadın olduğunu biliyorum. Foça’da pazara giden, herkesi evine davet edip ağırlayan, şahane yemekler pişiren bir kadın olduğunun da tanığıyım...

– Çok severim... En sıkıntılı zamanımda, hiç kimse gelmeyecek olsa bile girer mutfağa, bir şeyler pişiririm. O zaman kafam dağılıyor, hiçbir şey düşünmüyorum yemek yaparken. Eda da aynı, onun da mutfağı iyidir.

Peki Fransız mutfağı mı, Türk mutfağı mı?

– “En çok hangi mutfağı seversin?” dersen, “Çin mutfağı” derim. Çin, Tayland. Yaparım da, suşi bile yaparım.

Hep hamarat mıydın? Kamuoyundaki imajına karşı “Ben aslında öyle biri değilim” itirazı olabilir mi bilinçaltındaki?

– Yok, olamaz... Ben 12-13 yaşındayken anneme yalvarıyordum “Ne olur bu yemeği ben yapayım” diye. Annemden ilk ayrıldığımda 16 yaşındaydım, anneme telefon ettim, “Fırında tavuk yapacağım, nasıl yapayım?” diye. Yaptım, bir çıkarttım tavuğu tütsülememişim, tüyleri duruyor! Hepsi diken diken, inatla yapacağım ama... Yemek yapmayı çok seviyorum.

Demin sorduğun sorunun şöyle bir yanıtı da olabilir: Sırf yemek değil, temiz bir ev kadınıyım. Şuyum, buyum, onları insanları göstermek istemiş olabilirim, “Siz benim gerçek hayatımı bilmiyorsunuz” diye. Olabilir, kafamdan geçmiş olabilir...

Ben Fransa’da da Türk usulü yaşamaya çalışıyorum: Turşularımı kurarım, salçalarımı yaparım. Şöyle matrak bir hikâyem var: Yine bir gün biber salçası yapmaya karar verdim, gittim Carrefour’a, kırmızı biber aldım, kapyı mı ne deniyor şimdi ona? 6-7 torba doldurdum aldım, kasadan geçiyorum. Kız baktı, baktı “Madam ne yapacaksınız bu kadar biberi?” diye sordu. “Salça yapacağım” dedim. “E, reyonda var ya salça” dedi. Gel de anlat kıza şimdi. Bizim ev Paris’in biraz dışında bahçeli bir ev. Salçaları hazırladım, güneşte kurutacağım, kaynatarak yapmayacağım. Koydum bahçeye yaz zamanı, akşam üzeri eve gelince karıştırıyorum. Bu arada arkadaşlarım telefon açıyor, “Arzu, Savigny’de yağmur yağıyor-muş” diye takılıyorlar... Olur ya, yağar diye kafama taktım. Eda’ya bakan bir kadın vardı, ona gidip “Madam, size getirsem böyle bir şey var, salça olacak. Siz benim salçaya göz kulak olur musunuz?” diye sordum. O da anlamadı tabii. Ben koca leğeni aldım kadının bahçesine koydum. “Arada bir de karıştırırsanız çok iyi olur, yağmur yağarsa da içeri alın” diye rica ettim. Sonra gayet başarılı oldu salçam. Orada da kendi âdetlerimizle, usulümüzle yaşamaya çalıştım. Onların da başka bir düzeni var tabii...

“Diyarbakır’dan gelen sesi duydum!”

Foça’da yaşadığın dönemde Diyarbakır’a gittin ve plastik mermi yedin orada...

– Diyarbakır’a gitmemin en önemli nedeni, orada yaşayanların “İnsanlar öldürülürken siz bizim sesimizi duymuyorsunuz” diye mesaj gönder-

"Öteki olmanın ne demek olduğunu iyi bilirim."

meleri. Onun üzerine o yürüyüş başlatıldı. Tabii ki insanların öldürülmesine karşı olduğumuz için gittik ama onların "Siz bizim sesimizi duymuyor musunuz?" sözü beni çok etkiledi.

Halkların Köprüsü'nde çalışıyordun değil mi?

– Yok, Diyarbakır'dan sonra Halkların Köprüsü'nde oldum, o yürüyüşte tanıştığım arkadaşlarım vardı oradan. Öteki olmanın ne demek olduğunu iyi bilirim. Beni hayatımın belirli bölümlerinde çok ötekileştirdiler. Onun için isteyerek, hissederek çalıştım. Diyarbakır hikâyesi de şöyle başladı: Hayrettin Belli, Mihri Belli'nin oğlu benim arkadaşımdır...

Onunla nereden tanışıyorsunuz?

– Fransa'dan. Aynı çevrenin içindeydik. Hâlâ da görüşürüz ara ara. Şimdi Türkiye'dedir o da. Hayrettin Facebook'ta bir şey paylaşmış, barış yürüyüşü, diye. Aradım, sordum, "Bu doğru mu, bunun arkasında herhangi bir örgüt var mı, yoksa tamamen sivil inisiyatif mi?" diye. "Araştırayım" dedi, araştırmış "Sivil inisiyatif, savaş dursun, insanlar ölmesin, diyenler..." dedi. "O zaman gideyim" dedim.

Benim Diyarbakır'a yürüyüşe gitmemin nedeni "İlla bana mı sıra gelmesi gerekiyor, benim canım acıdığı zaman mı tepki göstereceğim olup bitenlere" görüşüdür. Türkiye hiç bu kadar duyarsız yaşamadı. Diyarbakır, Sur, Cizre'de yaşananlara çok duyarsız kalındı. Kadının buzdolabında ölü çocuğunu saklaması ne demek?

Tek başına, hiç kimseyi tanımadan gidiyorsun öyle mi?

– Foça'da Aksel diye bir arkadaşım var, ona "Gelir misin? Bu akşam çıkacağız yola" dedim. "Gelirim" dedi. Onunla gittik. Biz İzmir'den oto-

büsle gittik. Daha önce bahsettiğim arkadaşım Demircan, uzun zaman-
dır Bodrum'da yaşıyordu, onlara gittik. Sonra ertesi gün Bodrum meyda-
nından uğurladılar bizi. Kimseyi tanımıyoruz. Bir otobüse bindik, 23 ki-
şi, bizi yolcu eden 500-600 kişi var. Birbirini tanıyanlar var, Özgür diye
bir çocuk var –sonra onunla çok iyi arkadaş olduk– çaylar dağıtıyor, kim-
se beni bilmiyor, tabii kendimi anlatacak halim de yok. Özgür, “Kız senin
ne güzel gözlerin var” dedi. “Bunu ilk söyleyen sen değilsin” dedim! Her-
kes kendini anlattı, sonra Muğla'ya geldik, o gün de Roboski'nin yıldö-
nümüydü; anması vardı, polis, TOMA'lar her tarafı çevirmişti. Biz sadece
barış bildirimizi okuyacağız, onları selamlayıp, dayanışma gösterip gide-
ceğiz. Polisler sarmış, dışarıdan ciddi ciddi tepki geliyor sağ görüşlüler-
den. Biz olay çıkacak diye bekliyorduk ama çıkmadı, polis kontrol altın-
da tuttu. Biz gittik, dayanışmamızı gösterdik, bildirimizi okuduk, çıktık
oradan. O gece Ankara'ya gittik. Ankara'da da Aksel'in bir akrabasında
kaldık, diğerleri başka yerde kaldı. Bu arada Muğla'da iki-üç talebe katıl-
dı, her yerden birileri katıldı. Ankara'da da ilk gün gara gittik, çiçek koy-
duk. Ertesi gün de meclise yürüdük, bir milletvekiliyle konuştuk. Son-
ra oradan çıktık, Adana'ya gittik, “Orada bir şeyler olur” diyordum. Ol-
madı, çok iyi geçti. Gece geç vakit Urfa'ya geldik, basın açıklaması yap-
tık. Bu arada herkes birbirini tanımış oldu, benim gerçek yüzüm de orta-
ya çıktı! Önce herkes birbirine baktı, “Bu da nereden çıktı?” gibi... Son-
ra tavırları değişti.

Yılbaşı günü Diyarbakır'da plastik mermi

Sonra 31 Aralık 2015 tarihinde, bir yılbaşı günü Diyarbakır'a geldi-
niz...

– Diyarbakır'a geldik. Kimisi diyor “Gece girmeyin”, kimisi diyor “Ge-
ce girin”. Gündüz girmeye karar verildi. Sabah erken girildi, Diyarbakır
Belediyesi bizi kahvaltıya davet etti, gittik, kahvaltımızı yaptık. Sonra ko-
nuşmalar yapıldı. Diyarbakır'daki basın açıklamasında arkamızdaki ka-
labalık 1.500 kişi dolayında oldu. Bizden bir gün önce de başka bir sa-
natçı topluluğu gelmişti; uçakla geldiler, sözlerini söylediler, gittiler on-
lar. Biz de en öndeyiz. Figen Yüksekdağ geldi, tam konuşacak, bir tane
ses bombası atıldılar, birdenbire TOMA'lar suyla ve gaz bombasıyla geldi-
ler. Benim bacağıım ağrıyor kaçamıyorum, zaten o tazyikli suyu yiyin-

Aralık 2015'te Diyarbakır'da plastik mermi yediği yürüyüşte (Kaynak: <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/170745-arzu-okay-dan-korkan-devlet>).

ce havaya uçuyorsun. Özgür koluma girdi, ben topallıyorum, zannediyorlar ki dizimden... “Ya çocuklar bu başka bir şey” dedim. “Caddeden çıkalım, yan sokaklara gidelim, gazı yiyoruz, bari sudan kurtulalım” dedik. Tarih 31 Aralık, hava eksi bilmem kaç derece! Ara sokaklara girdik, bir manava sı-

ğındık, o bize limon verdi gözümüz için. Üstünde bir pasaj vardı, oraya girdik, onun içinde bir market var. Peynir reyonunun önünde duruyoruz. O arada özel tim girdi içeri, hepsinin sadece gözleri ve ağzı açık... İstedığımız sadece barış, başka bir şey istemiyoruz, “İnsanlar ölmesin” diyoruz. Bulduklarına giriştiler, hayatımda o ânı unutmam. İnsanın insana vurduğunda çıkan o sesi unutamam! Gaz bombası, su hiçbir şey... Bu arada anlaşıldı ki, ben bacağıma plastik kurşun yemişim meğer topallamamın nedeni oymuş!

Ama bunlar hiçbir şey değil, öbürü insanın belleğine işliyor, etin ete vurduğunda çıkan ses korkunç! O işkenceciler nasıl yaşıyorlar acaba ya da bu vuran adamlar! “Barış istiyoruz” diye gidiyorsun gümbür gümbür vuruyorlar! Sonra dağıldılar, 25 kişi aldılar sanıyorum. Oradan çıkıp bir kafeteryaya gittik. Çok soğuktu, pantolonun içine Allahtan yün bir külotlu çorap giymişim. O biraz korumuş. İslağız, orada biraz kurumaya çalıştık. Yavaş yavaş otele döndük. Tahir Elçi'yi baroda ziyaret ettik, ertesi gün.

Bir yerde seni konuşturmak istemişler, kabul etmemişsin...

– Orada yerel bir televizyon kanalına gidilecekti, bana “Sen git” dediler. “Yok” dedim. Ön plana çıkmak istemediğim için gitmedim. Yapılan işe zarar verir, diye de düşündüm. Ama bu eyleme katılmam bir zarar vermedi, direnişe bir destek vermiş oldum.

Gölmen ve Özakça'ya destek için açlık grevi

Nuriye Gölmen ve Semih Özakça açlık grevindeyken de bir destek eylemine katılmıştın değil mi?

– İzmir'deyim o ara. Eğitim-Sen'de birer günlük açlık grevi yapılıyor-du, ben de gideyim dedim. Narlıdere'de bir yer, gittim Eğitim-Sen'i buldum, kimseyi tanımıyorum, “Hoş geldiniz hocam” dediler. “Ben hoca değilim” dedim. “Niçin geldiniz?”, “Destek için geldim”. “Buyurun, hoş geldiniz” dediler. O gece yerde yattık. Onlar benden bilgili oldukları için altlarına sermek için mat gibi, süngerimsi bir şey getirmişler. Bende hiçbir şey yok, onlar bir şey verdiler, yattık. Bir gün öğlen on ikiden ertesi gün on ikiye kadar açlık grevine katıldık. Özgür geldi beni almaya, orada da gerçek yüzüm ortaya çıktı!

Sen 1977'nin 1 Mayıs'ında da Taksim'deymişsin. O günden neler anımsıyorsun?

– Oradaydım. Ben çok erken gittim üniversite öğrencisi arkadaşlarımla. Kendime ait bir çevrem vardı. Onlara gidip kalıyordum sık sık, onlar ders çalışıyor, ben onlara yemek yapıyordum, söz etmiştim biraz. Ben de kitap götürüyordum belki liseyi dışarıdan bitiririm diye çalışıyordum. Sabah o arkadaşlarla beraber gittik. Onlar Dev-Yol'cuydular. Beni kimse tanımıyor, normal Arzu halimi kimse bilmiyor. 22 yaşında bir kızım. Sonra birbirimizi kaybettik, tek başıma kaldım, erkenden döndüm. Erken gittik, erken döndüm. Olaylar yaşandığında orada yoktum yani.

Ülkedeki siyasal iklim göz önüne alınınca fırsat bulan birçok insan yurt dışına gidiyor. Senin Fransa'da bir hayatın var zaten, Türkiye'den tamamen ayrılmayı hiç düşündün mü?

– Ben Türkiye'den tamamen kopmayı hiç düşünmedim. Son üç yılda işimi kapattım, tamamen buraya taşınmış gibi oldum. Türkiye benim kültürüm, eşim dostum burada, bu coğrafyada bu insanlarla birlikte büyüdüm. Fransa'yı bırakırsam siyah Afrika'da yaşarım diye düşünüyordum. Sonra olmadı, hâlâ düşünüyorum. “Biliyorsun Yedi Kocalı Hürmüz'de oynuyorum. Oyun bittikten sonra yazı Fransa'da geçirip, kışın belki birkaç ay sağlığım elverirse Afrika ülkelerinde yardıma gidiliyor ya, öyle bir programa gitmek isterim. Çocuk mu baktırırlar, bulaşık mı yıkattırırlar, ot mu toplattırırlar... Bir faydam dokunsun isterim.

“Devrimcilik ayaklarındaki birçok oyuncu saf değiştirdi!”

Ülkenin sorunlarına duyarlı, muhalif bir kimliğin var. Sinema çevrelerinde sansür ve diğer baskılara karşı yeterince tepki var mı sence?

– Sansür, baskı artık her yerde. Sırf sinema olarak bakamayız buna. Her tarafta ciddi bir baskı var Türkiye’de. Sinemada baskı var değil sadece hukukta var, politikada var. Her tarafta ciddi bir baskı yaşanıyor.

Sinema çevrelerinde de birçok kişi iktidarlara yakın durmaya çalışıyor, hatta iktidarlardan nemalanıyor...

– Maalesef var bunlar. Ben, o insanların hayattaki duruşu daha önce de öyleyse, kabullenebilirim. Bundan 30 sene önce de bu insanların hayattaki ve sinemadaki duruşu böyleydiyse tamam, ama bu yeni bir politik güvenceyle oluyorsa başka. Ki çoğu öyle oldu, bayağı solcu filmlerde oynayan, devrimcilik ayaklarında gezinen birçok oyuncu arkadaşımız bir anda saf değiştirdi. Ne oldu hidayete mi erdiler? Nasıl bir şey olduysa artık, bu çok anlayabileceğim bir şey değil.

Tabii ki her şey değişiyor. Bir gün kızım ile konuşurken “Geçen sene böyle söylemiyordun” dedim. O da “Bir tek aptallar değişmez!” dedi. Doğru. Güzel bir laf, Fransız atasözü bu. Tabii ki hayat değişim içinde ama temelimiz neyse onun içinde değişerek inşa edeceğiz kendimizi. Çıkar bağlantısı olunca hoş olmuyor. Hayatın içinde ticareti yapılan çok şey var. Benim oynadığım filmler de tamamen ticari amaçla yapılan filmlerdi. Ama insanların idealleriyle oynamamak lazım. Ideallerle oynamak korkunç bir şey.

37 YIL SONRA YENİDEN SİNEMA

Sinemayı bıraktıktan 37 yıl sonra, 2015'te Gökrem Yeltan'ın *Yemekteydik ve Karar Verdim* filmiyle sinemaya döndün. Bu süreç nasıl gelişti? Yeltan'la nereden tanışıyorsunuz?

– Gökrem benim büyük kızım gibidir. Arkadaşım, yönetmenim, kızım... Nebil'den (Özgentürk) ötürü bir bağlantı kuruldu. Nebil, "Nail Kırmızıgül seninle konuşmak istiyor" dedi, bir çalışması varmış. Tabii ki Türk sinemasının belli bir dönemi benden soruluyor, diğer dönemler benden sorulmuyor! 117 filmin 25 filmi benden soruluyor, geri kalanlardan ben sorumlu değilim! O dönemlerde yapılan kötü filmler benim sorumluluğumda! (*Kahkahalar*) "Tamam," dedim, "konuşalım."

Çiçek Bar'da randevulaştık, konuştuk. Gökrem'le beraber geldiler, o arada *Yılan Hikâyesi* diye bir dizi var. Mehmet Ali Alabora oynuyor, Gökrem oynuyor, Nail oynuyor, Meltem Cumbul oynuyor, çok tutmuş bir dizi. Emre Kınay da var galiba, bütün gençler o diziyi izliyor. Eda da o zaman o diziyi çok seviyor. Mehmet Ali'ye âşık, ölüyor, bitiyor. "Benim kızım da sizin dizinize bayılıyor, hayran, bir gün sete götürün onu" dedim. "Yarın setimiz yok, Tophane'de nargile, çay içilen bir yer var, hep beraber toplanacağız orada, onu da götürelim oraya, hepimizi görür..." dediler. Benim de işim var, çalışıyorum fabrika işleri var, annemin evinin adresini verdim, Nail sağ olsun gitti Eda'yı aldı götürdü. Sonra ben iş çıkışında yanlarına gittim. Ben de oturdum, bir çay içtik işte.

Derken Eda'yla Gökrem çok yakın arkadaş olmuşlar. Gökrem çocuk

kitapları yazıyor bu arada, epey kitabı var. Birbirlerine adreslerini vermişler, bunlar mektuplaşmaya başladılar. Eda Paris'ten mektup yazıyor, o zaman Türkçesi çok kötü. Güzel konuşuyor ama yazmayı zor beceriyor. Fransızcada “c” ile “h” yan yana gelince “ş” sesi çıkarır, “Şurada” yazacaksa “Churada” yazıyor! Mektuplaşıyor, Eda Türkiye'ye gittiğinde görüşüyorlar. Bir şeyler oldu o ara, Görkem'in canı çok sıkınmış, “Kızım söyle, gelsin bize” dedim. Ben de konuştum, “Gel kızım Paris'e, kafan değişir” dedim. Geldi, bir süre bizde kaldı. Sonra İspanya'ya gitti, ondan sonra döndü. Samimiyetimiz çok ilerledi bizde kalınca, kızım gibi oldu. Evde görmüşsündür, mutfakta ilk tanıştıkları gün çekilmiş fotoğrafları vardır Eda'yla Görkem'in. Ondan sonra çok pekişti dostluğumuz. Ailemin içine girdi, ben de onun ailesinin içine girdim. Görkem film çekmeye karar verince, “Sana rol yazacağım, oynayacaksın” dedi. “Tamam” dedim. Beni düşünerek yazdı o rolü. Sonra çektik o filmi. Eli ayağı düzgün bir iş oldu.

37 yıl sonra yeniden oyunculuk ne hissettirdi sana?

– Hiçbir şey! Yabancı gelmiyor bana, 117 tane film yapan insanım. Beş sene yüzmesen denize atlayınca yüzmez misin, yüzersin! Görkem şunu

04 Sinema

PHOTOGRAPH BY MICHAEL GOODMAN

PRIMA JAZZ • Spring 2002

ARZU OKAY 37 YIL SONRA SİNEMAYA DÖNDÜ

Setteyim ve mutluyum

Oyuncu ve yazar Gökrem Yaltan, ilk defa yönetmenlik için kamera arkasına geçtiği *Yemekteyiz* ve *Karar* filmi *Verdim* filminde bir sürpriz yaptı Arzu Okay'ı 37 yıl sonra sinemaya döndürdü. "Çoktan benim kızım gibi istediği an yanında olurum" diyen Yeşilçam'ın yıldızlarından Okay: Setler çok değişmiş her şey çok keyifli. Mutluyum...

[illegible][illegible]

OLYMPIA GEFÜHR

olmakla beraber, Tabii ki de hayranlı. Ode kolay 37 yıl önce, kim beyazolsanız ki? Ama nasıl oldu bu iş, yani Gökçe Yılmaz nasıl özne etti Öküz? Çünkü Öküz kendisiyle varolan söylemlerle beyazolsa iddiasını kapattığını söylüyor.

ÇOK TEKLİF GELDİ REDETTİM

[illegible]

gizlihanı da görmüşler. Tikay: "Sizden de onlardan biri her zaman mükellef geldi. Ama ben kafam kuyumcu, bir daha film çekemedim diye. O da film çekemediğini ve gelen köleliği de her kölelikten. Ama Fransuzların bir sömür var. Bir tek aptalla ve diğer defterleri" diye. Her şey defterleri banyon içinde son benim de filmleri de bir" diye.

[illegible]

Bu esnasda ekip hamañla bir uşama
ayrıldı. Yeni aşkıñın hırsızlarındı
görmek istesinler. Bu Arzu Hanım da
görmek için senaristlerinden Bülent Ak-
baş'a yazmıştı poliyer "Arzu Hanım
benimden çektiñe gürecek, müsait
olursanız?" diyor. Arzu Hanım da
"Tatlım gıyıştırm" diyor ve
gıyıştırmaya başlıyor. Çabuk gıyış-
tırmı! Bu gıyıştırmaya da gıyıştırmı
ayrılıyor. ya da hamañla ayrıl-
ıyorlar. Arzu Hanımın ayağına...

Arzu Okay'ın sinemaya dönüşü için 37 yıl geçmesi gerekti.

söyledi, tekrar tekrar çekim olur ya hani, “Senin oyununa bakmıyorum çünkü hepsinde aynı oynuyorsun. Bıraktığın yerden başlayıp, aynı yerde duraklıyorsun, bırakıyorsun...” Oyunculuk öyle bir şey, yıllarla sana daha çok oturuyor. Bu senin mesleğinse çok kafanın içinden geçen bir şey; sana da oluyordur bir yazarı okurken, bu hikâyeyi ben yazsam böyle mi yazardım, yoksa şöyle mi diye bakıyorsundur... Yani yabancı bir şey olmadı benim için.

Bir film seyrederken “Keşke bu rolü ben oynasaydım” diye düşünüdüğün olur mu?

– O çok oluyor. Sinemaya gittiğim zaman perdede biri oynuyor, bakıyorum benim suratım oynamaya başlamış...

“Onur ödülleri”yle iadei itibar

Sinemada hiç ödül almadığını söylemiştin. Sonra 2012 yılında 10. Uluslararası Gezici Filmmor Kadın Filmleri Festivali’nde “Onur Ödülü” aldın. Sen bunun için “İadei itibar” dedin. Çok geç değil miydi? Birlikte oynadığın erkeklerin böyle bir sorunu olmamıştı.

– Çok geç tabii. Daha sonra 2016 yılında Antakya’da da Onur Ödülü aldım. 2017’de Sinema Yazarları Derneği’nden (SIYAD) Onur Ödülü aldım. Sağ olsunlar.

Daha önce de adın bir ödül tartışmasıyla gündeme geliyor. 1999’da Orhan Murat Arıburnu Ödülleri kapsamında “Arzu Okay Özel Ödülü” konuyor. Tunç Başaran bu ödülü kazanıyor. Sen Paris’ten bu ödülü vermeye geliyorsun ama Tunç Başaran almaya gelmiyor. Bazı oyuncular senin adına ödül konmasını eleştiriyor.

– Tunç Başaran geldi diye hatırlıyorum. Gelmemiş olabilir ama tavır koymadı. Tarık da (Akan) tavır koymadı. Tarık’a da sormuşlar, o da “Niye olmasın?” diye bana sahip çıkmış. Bana karşı çıkan Aytaç Arman, Macit Koper vardı. Benim erotik filmlerde oynamış olmam, adımın kötüye çıkmış olmasıydı herhalde karşı çıkış gerekçeleri... Kötü bir imaj yaratıyorum sanırım o insanların üzerinde... (*Kahkahalar*) Aytaç’tan beklemezdim, kaç tane filmde oynadık beraber. Macit Koper bayağı bir geçirmiş bana. Tanımaz etmez, önce bir gelsin tanışın bakalım. Belki fikrini

değiştirirdi. Bir Kızılderili atasözü vardır: “Bir insan hakkında karar vermeden önce, onun mokasenleriyle üç dolunay dolaşmak gerek.”

Nebil Özgentürk’ün yönetmenliğini yaptığı *Kadınımızın Hatıra Defteri* belgeselinde sana da yer verildi. Gurur verici olmalı herhalde değil mi?

– Son 100 yıl içerisinde Türkiye’deki önemli kadınlara yer verilen bir belgeseldi o. Herkesle ilgili bölümler vardı. Benimle de kısa bir söyleşi yapıldı. Türkan Saylan var, Selda Bağcan var, Yıldız Kenter var, Duygu Ase-na var... Muazzez İlmiye Çığ, Leyla Gencer var... Beni de o kategorinin içine soktular. Sıfır noktasından nasıl bir yere gelinir diye. Çok önemli, çok gurur vericiydi. Ben de kendi branşımda bir yerden bir yere geldim. Bir örnek olabildiysem üç kişiye, beş kişiye o da bir başarıdır.

Son dönem oyuncuların kimleri beğeniyorsun?

– Genç oyuncuların söyleyeyim: Nadir Sarıbacak en beğendiğim oyuncu, favorim, baylıyorum. Yurdaer Okur, Görkem Yeltan, İlker Aksum, Şebnem Bozoklu, Erkan Kolçak Köstendil ilk aklıma gelenler...

Yönetmenlerden kimleri beğenirsin?

– Ferzan Özpetek’in filmlerini severim. Almadovar’ı çok severim.

Ve tiyatro!

Sonra tiyatro sahnelerine çıktın *Yedi Kocalı Hürmüz* ile. Oyunun yönetmenliğini yapan Müjdat Gezen’le oyunculuk döneminden mi tanışıyorsunuz?

– Müjdat’la çok eski tanışıklığımız, beraber oynadık. Sana bir film söyleyeceğim mutlaka izlemiştir ama benim oynadığının farkında değildir: *Uyanık Kardeşler*. “Param yok, pulum yok / Malım mülküm olmasın ziyanı yok” diye meşhur bir şarkısı vardı filmin. Kadir İnanır, Müjdat Gezen, ben. Hulusi Kentmen baba, bunlar iki kardeş... Hâlâ da televizyonlarda gösteriliyor, arkadaşlarıma söylüyorum “Aaa, o sen miydin?” diyorlar. Başka filmlerde de beraber oynadık Müjdat’la.

Canımın çok sıkkin olduğu bir dönemdeydi, Bodrum’daydım. Görkem ikinci filmi *Bağcık*’ı çekiyordu, “Sana oda ayırttım, sıkma canını gel, hem

bana yardım edersin” dedi. Ne yardım edeceksem? Mustafa’lar (Alabora) oradaki yazlıklarındaydı, onlara gittiğimde Müjdat’lar da oradaydı. Mustafa Alabora ve eşi Banu Zeytinoglu, Müjdat ve eşi hep beraberdik. Müjdat, “Gel kız kafan değişir şu oyunda oyna” dedi. Teksti verdi, “Seç kendine bir rol, yalnız Hürmüz belirli” dedi. Tabii benim yaşımda Hürmüz olmayacağı malum! Aslında çok güzel bir rol vardı, Suzan Kardeş oynuyor onu. Onu istemedim, kendime küçücük bir rol seçtim, kafam değişsin diye. Bir tek lise yıllarında tiyatrodan oynamıştım, ondan sonra tiyatro yapmadım. Bana çok iyi geldi, çok mutlu oldum. İyi ki de bu rolü seçmişim, Suzan’ın oynadığı rolü ben onun kadar iyi oynayamazdım, Suzan harika oynuyor.

Okay’ın Paris’teki evinde bulunan buzdolabı/kitaplık.

Yedi Kocalı Hürmüz alışıldık bir kadın karakteri değil ve kaç kuşaktır izleniyor...

– Aslında protest bir kadın. Normalde erkekler yapıyor, bir metres, iki sevgili, üç bilmem ne! Bunun tamamen tersini dile getirmiş Sadık Şendil. Ciddi bir protest metin yazmış. Bir kadının erkekleri parmağında oynatabileceğini anlatıyor. Genel olarak tam tersi yaşıyor, kadınlar ciddi şekilde baskı görüyor, şiddet görüyorlar. Güçlü bir kadın karakter Hürmüz.

Sevdin mi sahnede olmayı?

– Evet, tiyatro daha farklı. Sinemada yapıyorsun, bırakıyorsun, gidiyorsun. Burada insanlarla iç içesin, seyirciyle göz gözesin. Çok daha keyifli. Üçüncü senesinde 1.500 kişiye oynuyordu oyun.

Bu oyunla ilgili haberlerde de adının başına “Bir dönemin erotik film yıldızı” ifadesi ekleniyor...

– Orada da sahneye çıkışım hamam sahnesinde, hayal kırıklığına uğramıyor adamlar! Allahtan sadece “Bir dönemin...” diye kalıyor, “Hâlâ aynı bak, hamamda yine soyundu” demiyorlar...

Mustafa Alabora yakın arkadaşın. Onunla nereden tanışıyorsunuz?

– Mehmet Ali aracılığıyla. Mehmet Ali bir gün aradı, “Babam Paris’e geliyor, bir sıkıntısı olursa seni arayabilir mi?” dedi. “Tabii arasın, ver telefonumu” dedim. Ben banliyöde oturuyorum biliyorsun, bir akşam dokuz buçuk, on gibi aradı “Arzu, ben Mustafa, gel beni kurtar, beni bir otele tıktılar, akşam da kıymalı patates yedirdiler” dedi. (Kahkahalar) De-lirmiş. “Bugün gelemem ama yarın sabah alırım” dedim. Aldım, Montmartre’a çıkarttım, güzel bir kahvaltı yaptık. “Oh, nihayet Paris’te olduğumu anladım” dedi. Sonra bize taşındı, ne kadar kaldı hatırlamıyorum, gezdik tozduk, güzel arkadaş olduk. Ondan sonra da hiç kopmadık.

“Eda, ‘Annem Türkiye’nin B.B.’si’ diyor”

Kızın Eda Su Neidik değerli bir ressam, onun sergileriyle ilgili haberlere de mutlaka adın ve sana atfedilen bazı sıfatlar ekleniyor... Eda için de zor olmalı.

– Çok iyi başa çıkıyor. Soranlara “Annem Türkiye’nin Brigitte Bardot’su” dediğini söylemiştim...

Söz Eda’ya gelmişken onun eğitimini konuşalım. Sorbonne mezunu, beş dil konuşan bir kadın. Senin yarım kalan eğitimin ve hayallerin Eda’nın eğitimine çok önem vermene yol açmış olmalı. Herhalde onu epey zorladın...

– Kendimi paraladım okutacağım diye. Eda, güzel sanatlar okudu Sorbonne’da. Ondan sonra Madrid’e gitti, orada grafik üzerine yüksek lisans yaptı. Hep tepesindeydim. Bir gün ortaokuldayken İspanyolcadan 2 ya da 3 almış. Ben bunu gördüm, gözüm döndü! Bir müşterim vardı, karısı İspanyol, “Bana bir okul bulun İspanya’da, oraya yazdıracağım ama öyle Barselona, Madrid değil, Şırnak gibi bir yer olsun!” dedim.

Neden?

– Kimse Fransızca konuşmasın, mecburen hep İspanyolca konuşsun istedim. Eda 15 yaşında, yazdırdım, parasını gönderdim. Gittik Madrid'e otele yerleştik, ertesi gün de araba kiralayacağım gideceğiz Avila diye bir yere. Gittim araba kiralamak için, "Ne gerek var, tren daha rahat" dediler. İyi, dedik, şarabımı aldım, bindik trenle gittik. Bozkırlara doğru gidiyoruz, Eda, "Arizona'ya hoş geldiniz. Kansas City'ye hoş geldiniz!" diyor. Ben de "2 getirirken düşünseydin" diyorum. Tren harika bir tren, müzikler çalıyor, şarabımı içiyorum, memnunum halimden. Sonra indik, garın etrafında oteller var, bütçemize uygun bir otele geldik. Girdik, "Bonjour" diyoruz, "Hola" diyorlar, resepsiyonda hiç başka dil konuşmuyorlar. Doğru yere geldik, diye düşündüm. Çok eski bir kasaba, çok güzel.

Ertesi gün taksi çağırdım, iki dakika sonra geldi, bayağı ufak bir kasaba. 1.80 boyunda, 120 kilo bir kadın açtı kalacağı yerin kapısını, kucağında pirzola gibi bir çocuk. Odayı gösterdi, güzel tertemiz bir oda. Eda'ya "Söyle bizi okula götürsün" dedim. Bakıyor boş boş, bilmiyor okulun İspanyolcasını. Ben "Tüüü.... Bir okulu öğrenememişsin" diye söyleniyorum, iyice dellendim, derken kadının anladı, bizi aldı okula götürdü. Okul okula benzemeyen bir bina, derme çatma üç katlı bir apartmanın içinde. Oradaki hoca da Fransızca biliyormuş ama konuşmuyor özellikle sonradan öğrendik.

Eda'yı dertlere gark olmuş vaziyette bıraktım döndüm. Ha şu kısım da eğlenceli: Kadına, "Eda gece saat on ikiden sonra dışarıda kalmasın!" diyeceğim ama nasıl? "Okuldan gelirken, yollar güvenli mi?" diye soracağım ama nasıl? Anlatamıyorum. Kâğıt kalem aldım, şehir merkezi "cen-

Kızı Eda'yla.

trum” yazdım, okulu da öğrenmişim onu yazdım, yürüyor işareti yapıyorum, “Hiii...” diyorum, “Korkulacak bir şey olur mu?” demek istiyorum! Karı-koca dehşetle yüzüme bakıyorlar. Sonra “00.00” yazdım, üzerine kuru kafa gibi bir işaret koydum, on ikiden sonra dışarıda kalmayacak, dedim...

Çok komik, çok eğlenceli. Peki bu yasağa uymuş mu Eda?

– Uyar mı? Eda sabaha karşı üçte, dörtte gitmiş eve. Onlarla iyi arkadaş oldu, hâlâ da görüşüyorlar. Birkaç yıl önce yine gitti Eda, İspanya’da onlara sürpriz yapmış, nasıl sevinmişler. Orada çok mutlu oldu, üç sene gitti üst üste. İspanyolca öyle oldu, master yaparken sıkıntısı olmadı.

Beş dil konuşuyor: İngilizce, zaten babası Amerika’da yaşıyor, Eda’yı orada bir okula gönderdi birkaç yıl. Türkçe, Fransızca zaten normal. İtalyancayı da öğrendi; internetten Sicilya’da bir yer buldum, gitti oraya, artık ben götürmedim. Yaşı 17-18 olmuştu. İtalyancası ilerleyince orada Bologna Üniversitesi’nde Erasmus yaptı, altı ay Bologna’da yaşadı.

Orayla ilgili şöyle ilginç bir anısı var: Eda, Bologna’dayken bir partiye gitmiş. Sonra arkadaşlarıyla toplanıp, bir bara gitmişler. Hard rock bar, etrafa bakınmaya başlamış. Duvarda benim fotoğrafım! Barda benim fotoğrafla yüz yüze gelme hikâyesini hep anlatır... Sonra hemen aradı beni, “Barın duvarında sen varsın anne” diye. Utku Uluer diye bir Türk çocuk orada sinema okuyormuş, onun afişiymiş meğer.

Seyahat etmeyi seviyorsunuz. Eda’yla eğitim amaçlı olmayan seyahatleriniz de çok, değil mi?

– Üstüme başıma hiç harcamam ben. Bulduğum parayla hemen gezmeye... Bayağı gezdim.

Bir gün metrodayım, hep görüyorum İzlanda ilanları. Çok da ucuz bir tur. Aldık internetten, gittik Eda’yla, bir de araba kiraladık. Uçak, gi-diş geliş, bilmem kaç yıldızlı otel, kahvaltı içinde 500 euro dolayında bir şeydi. Blue Lagoon diye bir yer var, etrafta dağlar kar içinde, ortada termal bir su, muhteşem bir yer. Gittik oraya. Otelin içinden giriyorsun suyun içine, bir tek kafan dışarıda, “Anne kirpiğin donmuş” diyor Eda, dışarısı o kadar soğuk yani! Ertesi gün volkanik bir yerlere gideceğiz, bindik arabaya, kar gittikçe fazlaştı, yanımızdan sadece cipler geçiyor, bizde gariban bir araba. Bu arada tipi iyice arttı, yoldan çıktık, kara saplandık. Eda’nın ödü patladı, itiş kakış kapıyı açtım, yola çıktım. Bir cip gel-

di, resmen Vikingler gibi adamlar kadınlar, hepsi 1.90 boyunda. Geldiler bizim gariban arabayı gördüler, tuttular kaldırdılar arabayı, çektiler yola. Gerisin geri döndük. O sene göremedik orayı. Daha sonra başka arkadaşlarla gittik, bir büyük cip kiraladık, orayı gidip gördük.

Eda'nın da sinemaya ilgisi var değil mi? Bir reklamda oynamış ve çok ilgi görmüştü...

– Üç reklamda oynadı. Paris'te bir tiyatro okuluna gitti, iki sene okudu. Sonra Madrid'e gidince o yarım kaldı. Asıl ilgi alanı resim ama sergilerini yapıyor.

“Orhan Kemal'le akrabayız”

Sen yazmayı da seviyorsun. Hatta *Bayan Yanı* dergisinde yazılar yazdın, devam ediyor musun?

– Bir dönem yazdım. Bir şey buldum kendime, ütöpik bir dünya kurdum. Kitibüs diye ütöpik bir dünya. Mizah gibi diyebiliriz. Kaçacak delik ararken kendi gezegenimi kurma kararı aldım. Oradaki yaşam tarzını anlattım; orada nasıl bir hayat olmalı, nasıl yaşanmalı, diye. Ütopya önemlidir, ütopya okumayı da severim. Ursula LeGuin'i öldükten sonra okudum. *Mülksüzler* çok güzeldi. Onun dışında çok uzun zamandır şiir de yazıyorum, 25-30 senedir.

Kızıma kızdığım zaman yazıyorum, sevdiklerime yazıyorum, sevmediklerime yazıyorum... Yazarım, çizerim, demiyorum ama severim yazmayı. Yazarken derdimi daha güzel anlatıyorum. Sevdığım insanlara mektup yazarım. Daha geçen ay birisiyle arkadaş oldum, internette Kelimelik oyunu oynarken, kardeşim gibi... Konuşurken konuşurken, “Ver adresini ben sana mektup yazarım” dedim. Yazdım Paris'ten...

Şair Küçük Iskender'le.

Şiirlerini kimse gördü mü?

– Evet. Hatta bir keresinde şair Küçük Iskender'le İstanbul'da, Veli Bar'da tanıştık. Hüseyin (Alemdar) tanış-

tırdı. Hüseyin benim Paris'ten geldiğimi söyleyince “Paris” şiirini okumuştı. Bir keresinde de Bodrum'daydık. Küçük İskender'in atölyesi vardı, bir gün ona katıldım. Orada da bir metin yazdım: “Daktilosuna kırımızı bir kâğıt geçirdi. Hiç bitmeyecekmiş gibi yazmaya koyuldu. Yazdığı her satırda bir şiddet vardı. Her nokta kan gölüydü. Virgüller yol ayrımı. En son ne zaman sıkıca sarılmışlardı? Nokta nerede konmuştu, virgülü neden görememişti? Dokunduğu her harf canını acıtıyordu. Sayfa dolduğunda çok yorulmuştu. Kâğıdı daktilodan çıkardı, kalktı beyaz bir kâğıt alıp taktı. Gözlerinde çılgınca bir parıltıyla yazmaya koyuldu.”

Küçük İskender beğenmiş miydi?

– Evet. Arkadaşımız Meyil'in mekânında atölye yapıyordu. Hatta sonra akşam yemeğe gittik, restoranda maç seyrettik.

Yazmak demişken şunu da söyleyeyim: Orhan Kemal'le akrabalığım varmış! Selim Abi (Sabit Salman), Orhan Kemal'in damadıydı. Benim sinemada olduğum dönemde o çevreden birçok kişinin muhasebesini tutardı. Benim muhasebemi de tutuyordu. Bir gün “Eşimle akraba olduğunuzu öğrendim” dedi. Eşi, Orhan Kemal'in kızı. Orhan Kemal'le babam kardeş çocuklarıymış. Benim bildiğim kadarıyla, onlar beş kız, bir erkek, Adana-Kozan'dan evlenip evlenip bir yerlere gidiyorlar. Kızlardan birinin oğlu benim babam, birinin oğlu Orhan Kemal. Babam Ermenekli. Babaannem Kozan'dan Ermenek'e gelin gitmiş. Gurur duyduğum bir akrabalık hikâyesidir.

Okay'ın eline geçen hemen her şeye, peçetelere, not kâğıtlarına yazdığı şiirler...

Bir gün şiirlerini yayınlamak ister misin?

– Eda da, Gökem de çok ısrar ediyorlar ama ben bu konuda çok disiplinsizim. Onları toplamam lazım. Elle yazılmış olanlar var, mürekkebi de belli bir zaman sonra siliniyor, onları bilgisayara geçirmem lazım önce. Yoksa kaybolacaklar. Bu kış onları halletmek istiyorum.

Edebiyat çevresiyle ilişkin var mıdır?

– Yok. Yaşar Kemal’le oturduk bir-iki kez. O Çiçek Bar’a geliyordu, orada oturduk içki içtik, muhabbet ettik. Yaşar Kemal’in *Deniz Küstü’sü*nü çok severim. Vedat Türkalî’nin *Bir Gün Tek Başına* kitabı da çok güzeldir. Yakınlarda yeniden okudum, gençken okumuştum, ara ara tekrar okumak lazım bazı kitapları. Benim elime ilk Jack London’u verdiklerinde 15-16 yaşındaydım, anlamıyorum, tabii. Metafizik, diyor, başka bir şey diyor anlamıyorum. Daha sonra kendimi eğittikten sonra okudum da anladım.

“Annem yaşlanınca kendini eve kapattı”

1970’lerin oyuncularından Mine Soley “Güzelliğimin sefasını süremedim” demiş. Sen sürdün mü?

– Doğrudur. Çok farkında değildim doğrusu, sefa süreyim, sürmeyeyim!

Güzel kadınlar yaşlılığı daha mı zor karşılıyor? Annenin hikâyesini anlatmıştın bir kez. Güzelliğini kaybettiği için sokaklara çıkmayan kadını...

– Hoşuna gitmiyor tabii ki. Şimdi bakıyorum resimlerime, güzelmişim! O zamanlar bu kadar farkında değildim. Güzel olduğumu biliyordum ama “Aman aman” diye düşünmüyordum. Estetik ameliyatları çok iyi anlıyorum ben. Yani her an yaptırabilirim. Çirkin doğduğun zaman ona alışıyorsun, öyle yaşıyorsun. Ama annem mesela, kendini hayata kapattı yaşlandığı zaman. Son 20 senesinde evden çıkmadı. Çok güzel bir kadındı. 20 sene falan çıkmadı, “Yaşlandım çirkinleştim” diye. Benim öyle bir der-

Arzu Okay’ın annesi Özcan Bayındır.

dim yok. Çirkin de gezerim ama şartlar uygun düşerse, cesaretimi de toplarsam oramı, buramı yaptırmak isterim. Sağımı solumu toparlasınlar isterim. Hoşuma gitmiyor oram buram sarkmış, göz kapağım düşmüş!

Estetik operasyonlarla da birbirine benzeyen kadınlar ortaya çıkmıyor mu?

– Ben kendimin aynısından istiyorum! “Dudağımı şişirin, burnumu kaldırın” demiyorum. “Düşen göz kapağımı kaldırın, yanağımı toparlayın, aşağıya aşağıya gidiyor...” Hele kollarımdan nefret ediyorum, sallanıyor... Yaptırırsam da söylerim.

Bir arkadaşımın arkadaşı her tarafını yaptırdı, çok güzel oldu. Çocuğuna sormuş “Nasıl oldum?” diye, “Anne, çok güzel oldun ama anneme benzemiyorsun!” demiş. Yaptıran ve kendi halinde kalan, değişmeyenler var. Sarkanı kaldırmakla yüzün değişmez ama sen dudağınızı şişirirsen, elmacık kemiklerini çıkarttırırsan başka bir insan haline gelirsın.

Kusurlu diye kısa metraj bir filmde oynamışsın. Orada ne anlatıyordun?

– İnsanın kusuruyla barışık yaşaması lazım. Mesela benim kulağım kepçedir. Herkes “Niye yaptırmadın?” dedi sinema yaptığım zamanlarda. “Ben kusurlu bulmuyorum” dedim, çünkü benim kulağım duyuyor, işlevini yerine getiriyor. O zaman kusursuz bir kulak. Kulağım bana hiç batmadı, kusur gibi gelmedi. Film çektiğim zamanlarda da ona göre hareket ederdim. Kulağım kepçe ya. Saçımı topuz yapıyorum, pek hoşuma gidiyor topuz yapmak. Kameraman geliyor, arkadan çekiyor mesela, “Ab-la kulağını sola çek” diyor!

Hayal kırıklıkların oldu, terk edildin... Aşka inanıyor musun hâlâ? Bazı feministler “Aşk kadınların afyonudur” diyor...

– Söyledim ya, ben hep Yusuf'u seviyorum, o arada tabii başkaları da girdi hayatıma. (*Kahkahalar*) Arada âşık olduğumu zannettiğim zamanlar oldu. Aşk nasıl biliyor musun? Bir yaşa gelip durup arkana baktığın zaman “Bunlar, bunlar... Peki kime âşık oldum?” Ben hep Yusuf'u görüyorum işte. Tabii ki, ilişkilerim oldu, sevdiğimi, âşık olduğumu zannettiğim insanlar oldu ama aşkın öyle üç-beş kez olacağına inanmıyorum. Benim için bir taneydi. Yusuf'tan çok daha fazla değer verdiğim insanlar olmuş olabilir ama aşk başka bir şey.

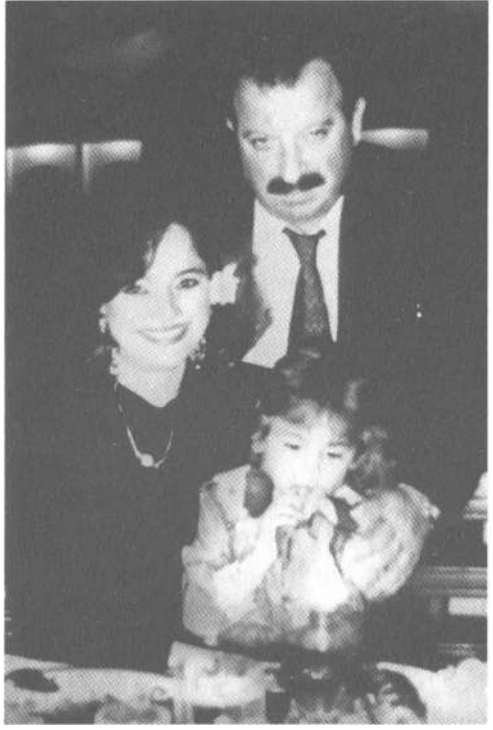
Zengin bir kadın olmadığını biliyorum ama birçok dostun olduğunu da görüyorum. Yıllar geçtikçe aşkların yerine dostluklar öne çıkıyor sanki. Ne dersin?

– Kesinlikle. Montpellier’de Fransız arkadaşlarım var, karı-koca. Biri 78 yaşında, öbürü 80 yaşında. En az üç ayımı onlarla geçiriyorum. Oradaki arkadaşlarımın çoğu Fransız. Arkadaş yelpazem 40’lardan başlayıp 90’lı yaşlara kadar devam ediyor ve inanılmaz güzel arkadaşlıklar, dostluklar var. İlk Fransa’ya yerleştiğim zamandan arkadaşlarım onlar, çocuğum ellerinde doğdu. Fransa’da zamanımın çoğunu güneyde geçiriyorum. Hafta sonları petang oynuyoruz, pazar günleri de pazara gidiyoruz. Bütün arkadaşlar da o pazara geliyor, herkes alışverişini yapıyor. Bir şarapçı var, adam kamyonla geliyor, şarabın litresi 1,5 euro. Herkes bidonlarını dolduruyor, o arada şarapçı bir şişe açıyor, ben pastırma, istiridye alıyorum, biri peynir tabağı alıyor, biri başka şey, hep beraber yiyip içiyoruz. Onların da güzel, keyifli kültürleri var. İki kültür arasında git gel yapıyoruz.

Türkiye’de de çok dostluklarım var tabii. Apo olsun, diğerleri olsun... Çok sahiplendiler beni.

Sosyal güvencen var mı? Fransa’da emeklilik için uğraşıyordun...

– 2022’ye kadar bekleyeceğim Fransa’da emeklilik için. Kiracılarım var, geçiniyorum. Ama o kadar... Türkiye’de, sinemada bana sadece bir haftalık sigorta yapmışlar. Sekiz sene çalıştım, sadece yedi günlük sigortam var.

Kızı Eda ve yakın dostu Abdurrahman Keskiner’le.

Böyle bakınca Türkiye'deki sanatçıların yaşam koşulları, güvencesizlik, örgütlenme gibi sorunları hakkında ne düşünüyorsun?

– Hiçbir güvencesi yoktu sanatçıların, şu anda da olduğunu zannetmiyorum. Tutan bir dizi yaptığın zaman kazanılıyor. Sinemadan dizi sektörüne geçiliyor. İyi bir dizi yaptığın zaman iyi bir para kazanıyorsun, ömrünü garantileyecek gibi paralar dönüyor. Reklam sektöründe iyi paralar dönüyor starlar için. Bizden çok daha fazla kazanılıyor, daha iyi şartlarda yaşıyorlar.

“Hep bildiğim yolda yürüdüm. Hiç ‘keşke’m yok!”

Geriye baktığında “keşke”ler var mı içinde? Seçme şansın olsaydı, nasıl bir yolda yürümek isterdin?

– Hayır, hiç “keşke”m olmadı! Çok iddialıyım. Ne yaptıysam iyi yaptım; ben yaptım, oldu işte! O kadar! Sonra da varsa bir bedeli ben ödüyorum zaten, niye “keşke” diyeyim ki? Benim sevdiğim bir lafım vardır: Ben hep bildiğim yolda yürüdüm; birileri bana aşağıdan baktı, birileri de yukarıdan baktı... Doğrularım neyse onlara göre yaşadım. Bazıları yukarıdan baktı düşmüş gördüler, bazıları aşağıdan baktı yukarıda gördüler. Kendi doğrularımdı yaşadıklarım.

Hiç “Hayatım roman”, “Hayatım film” diye geçirir misin içinden?

– Yok, geçirmem. Hayat bana ne getirirse onu yaşıyorum. Artık ondan kısa metraj mı çıkar, uzun metraj mı ona sen karar ver. Ne gelirse karşıma onu yaşıyorum.

Oysa birçok insan “Hayatım roman” der, senin hayat hikâyene bakınca da kaç roman, film çıkar diye düşünüyor insan...

– Çıkar, çünkü hayat öyle şeyler sunmuş bana, ben de her seferinde değişik bir şekilde değerlendirmişim. Gelen şeyleri nasıl değerlendirdiğin önemli. Herkesin kendine göre bir romanı var zaten, herkesin hayatı roman. Hikâyesizlikten de roman çıkar. Hikâyesi olmayan kişiden daha güzel roman çıkar. Haa, bir de sana bu anlattıklarım canımın istedikleri! İstemediklerimi anlatmadım. Onlardan üç kitap daha çıkar... (*Kahkahalar*)

Çok şey sakladın mı? Anlatmadıkların sana zarar vereceğini düşündüğün şeyler mi, yoksa başkalarına zarar vermekten mi çekindin?

– Evet, anlatmadığım çok şey var. Bazı şeyler başkalarına zarar verir, bazı şeyler işime gelmemiştir ondan anlatmamışımdır! Olaya göre farklıdır.

"Herkesin hayatı roman!"

Otobiyografi yazarlar biraz hayatlarını temize çekerler. Sen de hayatını anlatırken, zaman zaman böyle bir düzeltme, temize çekme ihtiyacı duydun mu?

– Yok, temize çekmek değil de lüzumsuz gördüklerimi anlatmadım. Bunlar okuyana bir şey getirmeyecek şeyler ya da benden bir şey götürecek belki. İşime gelmemiştir...

Peki yine de hayatın bir gün film olsa, kimin oynamasını isterdin?

– Benim hayatımı Nurgül Yeşilçay oynasın isterim. Oyuncu olarak beğeniyorum, ikisini de oynayabilir; hem iş kadını Arzu Okay'ı oynayabilir, hem de oyuncu Arzu Okay'ı oynayabilir. Aklıma ilk gelen isim o oldu, ikisini de kıvrır...

Filmografi

Arzu Okay'ın oynadığı filmler, yönetmenleri
ve rol arkadaşları...

- 1970 *Ölünceye Kadar* / Safa Önal / Ayhan Işık, Zühal Aktan.
- 1970 *Gelin Kız* / Orhan Elmas / Tugay Toksöz, Ahmet Mekin.
- 1970 *Kurt Kanı* / Mehmet Aslan / Tanju Korel.
- 1970 *İste Kölen Olayım* / Mehmet Bozkuş / Tamer Yiğit.
- 1971 *Genç Kızlar Pansiyonu* / İlhan Engin / Fikret Hakan, İzzet Günay.
- 1971 *Gecelerin Öfkesi* / Yavuz Figenli / Tugay Toksöz.
- 1971 *Afacan Küçük Serseri* / Ülkü Erakalın / Sadri Alışık, Bahar Erdeniz.
- 1971 *Büyük Acı* / Mehmet Bozkuş / Murat Soydan.
- 1971 *Rüya Gibi* / Lütü Akad / Zeki Müren.
- 1971 *Ateşli Kadınlar Çetesi* / Cevat Okçugil / Okan Demir.
- 1971 *Aşkımı Kanla Yazdım* / Mehmet Bozkuş / Murat Soydan.
- 1971 *Ali Cengiz Oyunu* / Halit Refiğ / İzzet Günay.
- 1971 *Sürgünden Geliyorum* / Fikret Hakan / Fikret Hakan.
- 1971 *Kazanova Niyazi* / Yavuz Figenli / Tamer Yiğit.
- 1971 *Kara Gün* / Bilge Olgaç / Kadir İnanır.
- 1971 *Beyaz Kelebekler* / Aram Gülyüz / Engin Çağlar.
- 1971 *Ayıpettin Şemsettin* / Aram Gülyüz / Sadri Alışık.
- 1971 *Şimdi Silahlar Konuşacak Pekos Bill* / Kayahan Arıkan / Müfit Soydan.
- 1971 *Kiralık Katil* / İsmet Soydan / Tugay Toksöz.
- 1971 *Cehenneme Hoşgeldin* / Mehmet Aslan / İrfan Atasoy.
- 1971 *Zapata* / Melih Gülgen / Cihangir Gaffari.
- 1971 *Namlunun Ucundasın* / Cevat Okçugil / Tugay Toksöz.
- 1971 *İpi Boynunda Bil* / Ferdi Merter / Cihangir Gaffari.

- 1971 *İki Belalı Adam* / Cevat Okçugil / İzzet Günay.
- 1971 *Her Şeyim Sensin* / Nuri Ergün / Ayhan Işık.
- 1971 *Altın Prens Devler Ülkesinde Şehrazat* / Muharrem Gürses / Salih Güney.
- 1972 *Ve Silahını Çekti* / Nejat Okçugil / Yılmaz Köksal, Kuzey Vargın.
- 1972 *Üç Silahşörler* / Çetin Inanç / Hakan Balamir.
- 1972 *Üçkâğıtçılar* / İrfan Atasoy-Feridun Kete / İrfan Atasoy.
- 1972 *Sevgili Hocam* / Hulki Saner / Sadri Alışık, Yusuf Sezgin.
- 1972 *Hesapta Bu Yoktu* / Abdurrahman Palay / Kadir Inanır.
- 1972 *Darağacı* / Feridun Kete / İrfan Atasoy.
- 1972 *Çapkın Hafiye* / Çetin Inanç / Yılmaz Köksal.
- 1972 *Arzu İle Kamber* / Mehmet Bozkuş / Yıldırım Çınar.
- 1972 *Şeytan Pençesi* / Semih Evin / Tugay Toksöz.
- 1972 *Kozalı Gelin* / Tunç Başaran / Yıldırım Çınar.
- 1972 *Günahsızlar* / Atıf Yılmaz / Cüneyt Arkın.
- 1972 *Çılgınlar Ordusu* / T. Fikret Uçak / Yılmaz Köksal.
- 1972 *Üç Silahşörlerin Intikamı* / Çetin Inanç / Hakan Balamir.
- 1972 *Benimle Sevişir Misin?* / Nazmi Özer / Salih Güney.
- 1972 *Asılana Kadar Yaşayacaksın* / Nejat Okçugil / Yılmaz Köksal.
- 1972 *Bir Pınar Ki Pınar* / Nuri Ergün / Kartal Tibet.
- 1973 *Gurbetçiler* / Osman Seden / Serdar Gökhan, Yalçın Gülhan.
- 1973 *Cennetin Kapısı* / Halit Refiğ-Fikret Hakan / Fikret Hakan.
- 1974 *Beddua-Günahsız Kadın* / Çetin Inanç-Mehmet Bozkuş / Tugay Toksöz.
- 1974 *Tanrı Sevenleri Korur* / Bilge Olgaç / Bilal İnci.
- 1974 *Hop Dedik Kazım* / Temel Gürsu / Ali Poyrazoğlu.
- 1974 *Venedik'te Aşk Başkadır* / Volkan Kayhan / Sermet Serdengeçti.
- 1974 *Tipsiz* / Yavuz Figenli / Behçet Nacar.
- 1974 *Kanlı Savaş* / Murat Akovalıgil / Yılmaz Köksal.
- 1974 *Emrah* / Fikret Uçak / Yıldırım Çınar.
- 1974 *Ah Deme Oh De* / Nazmi Özer / Sermet Serdengeçti.
- 1974 *Aman Ne Gırgır* / Aram Gülyüz / Müjdat Gezen.
- 1974 *Doktor Civanım* / Ülkü Erakalın / Sermet Serdengeçti.
- 1974 *Uyanık Kardeşler* / Hulki Saner / Kadir Inanır, Müjdat Gezen.
- 1974 *Bahriyeli Kemal* / Çetin Inanç / Aytaç Arman.
- 1974 *Olmaz Böyle Şey* / Oksal Pekmezoğlu / İlhan Daner.
- 1975 *Ye Kürküm Ye* / Aram Gülyüz / Mete Inselel, Orçun Sonat.
- 1975 *Gelinin Ödüsü Patladı* / Sırrı Gültekin / Pekcan Koşar.
- 1975 *Bekaret Kemeri* / Oksal Pekmezoğlu / Tamer Yiğit.
- 1975 *Çilli Yavrum Çilli* / Nazmi Özer / Ali Poyrazoğlu.

- 1975 *Canım De Bana* / Arif Keskiner / Sermet Serdengeçti.
- 1975 *Çalkala Yavrum Çalkala* / Ülkü Erakalın / İlhan Daner.
- 1975 *Üç Ahbap Çavuşlar* / Volkan Pekmezoğlu / Mete Inselel, Halit Akçatepe, İlhan Daner.
- 1975 *Keloğlan İz Peşinde* / Nuri Ergün / Rüştü Asyalı.
- 1975 *Beş Atış Yirmibeş* / Nazmi Özer / Ali Poyrazoğlu.
- 1975 *Azgın Bakireler* / Süreyya Duru / Salih Kırmızı.
- 1975 *Anasının Kızı* / Yücel Uçanoğlu / Tamer Yiğit.
- 1975 *Şipşak Basarım* / Çetin İnanc / Sermet Serdengeçti.
- 1975 *Kocam Erkek mi?* / Mehmet Aslan / Ünsal Emre.
- 1975 *Şehvet Kurbanı Şevket* / Sırrı Gültekin / Mete Inselel.
- 1975 *Alemin Keyfi Yerinde* / Arif Keskiner / Aydemir Akbaş.
- 1975 *Vur Mehmet Vur* / İbrahim Güray Giresunluoğlu / Yılmaz Köksal, Bilal İnci.
- 1975 *Şimdi Yavrum Şimdi* / Feridun Kete / Sermet Serdengeçti.
- 1975 *Tatlı Cadı* / Volkan Kayhan / Salih Kırmızı.
- 1975 *Sev Doya Doya* / Aykut Düz / Hadi Çaman.
- 1975 *Canavar Cafer* / Temel Gürsu / Ali Poyrazoğlu.
- 1975 *A'dan Z'ye Kadar* / Aram Gülyüz / Mete Inselel.
- 1975 *Sevişmek Bir Dakika* / Aram Gülyüz / Orçun Sonat.
- 1975 *Hem Seviş Hem Dövüş-Trafik Cemal* / Aykut Düz-Işık Toraman / Ünsal Emre.
- 1976 *Arzu* / Temel Gürsu / Selçuk Özer.
- 1976 *Sütü Bozuk* / İrfan Atasoy / Ünsal Emre.
- 1976 *Portakal* / Nazmi Özer / Erol Ertan.
- 1976 *Kucaktan Kucağa* / Temel Gürsu / Bora Ayanoğlu, Demircan Türkdöğen.
- 1976 *Seks Fırtınası-Sevmek Ölesiye* / Nazmi Özer / Salih Güney.
- 1976 *Sokak Kadını* / Çetin İnanc / Hadi Çaman.
- 1976 *Günah* / Çetin İnanc / Tugay Toksöz.
- 1976 *Tepedeki Ev* / Remzi Jöntürk / Tamer Yiğit.
- 1976 *Aşk Dediğin Laftır* / Yücel Uçanoğlu / Salih Güney.
- 1977 *Beyaz Kuş* / Oksal Pekmezoğlu / Adnan Şenses.
- 1977 *Zehirli Çiçek* / Oksal Pekmezoğlu / Tarık Şimşek.
- 1977 *Tatlı Melek* / Yılmaz Atadeniz / Salih Kırmızı, Bilal İnci.
- 1977 *Sen Aşk Nedir Bilir Misin?* / Yücel Uçanoğlu / Salih Güney.
- 1977 *Sen Ve Ben* / Yücel Uçanoğlu / Bülent Kayabaş.
- 1977 *Leyla* / Yücel Uçanoğlu / İhsan Baysal.
- 1977 *Bir Tanem* / Memduh Ün / Ünsal Emre.
- 1977 *Ateş Parçası* / Yılmaz Atadeniz / Salih Kırmızı, Bilal İnci.

- 1977 *Çırılçıplak* / Oksal Pekmezoğlu / Cemal Gencer.
- 1977 *İkimiz De Sevdik* / Yücel Uçanoğlu / Salih Güney.
- 1977 *Kanunsuz Sokak* / Taner Oğuz / Behçet Nacar.
- 1977 *Avrupa Macerası* / Ülkü Erakalın / Yalçın Gülhan.
- 1977 *Ne Çıkarsa Bahtına* / Yücel Uçanoğlu / Bülent Kayabaş.
- 1978 *Vahşi Ve Tatlı* / Kaya Ererez / Salih Güney.
- 2015 *Yemekteydik ve Karar Verdim* / Görkem Yeltan / Görkem Yeltan,
Ayçıl Yeltan, Mehmet Güreli.

- Abay, Korhan 81, 82
Akad, Lütfi 33, 119
Akan, Tank 105
Akbaş, Aydemir 51, 54, 121
Aksum, İlker 106
Aktan, Zühal 29, 119
Alabora, Mehmet Ali 103, 108
Alabora, Mustafa 8, 107, 108
Alemdar, Hüseyin 13, 51, 61, 111, 112
Alışık, Sadri 32, 119, 120
Arkın, Cüneyt 31, 35, 55, 120
Arınan, Aytaç 105, 120
Asena, Duygu 106
Aslan, Fahrettin 69
Aşık İhsani 36
Avcı, Suzan 63
Aycan, Arzu 59
Aytuna, Sunar Kural 11, 95
- Bağcan, Selda 76, 106
Balamir, Hakan 68, 120
Baran, Füsün 22-24
Bardot, Brigitte 49, 60, 61, 64, 108
Başar, Oya 46, 47, 81, 82
Başaran, Tunç 105, 120
Bayındır, Özcan 8, 113
Belli, Hayrettin 98
Belli, Mihri 98
Bozoklu, Şebnem 106
- Cansel, Feri 32, 63, 64
Cumbul, Meltem 103
- Çamlıbel, Faruk Nafiz 20
Çehre, Nebahat 66
Çelebi, Işın 84
Çelik, Şahin 29
Çığ, Muazzez İlmiye 106
Çınar, Yıldırım 46, 120
- Daner, İlhan 57, 120, 121
Demirhan, Metin 63
Doğan, Zerrin 65
Doruk, Belgin 16
Dursun K., Tank 35
- Egeliler, Zerrin 65
Elçi, Tahir 100
Erakalın, Ülkü 45, 119, 120-122
Erdem, Gülgün 65
Ergün, Halil 38
- Ferdağ, Sevda 31
Fide, Necla 65
- Gaffari, Cihangir 46, 119
Gamsızoğlu, Emir 83
Gencer, Leyla 106
Gezen, Müjdat 106, 107, 120
Girik, Fatma 52, 57
Goldman, Emma 11

Gülhan, Yalçın 45, 120, 122
Gülmen, Nuriye 101
Güney, Salih 29, 54, 120-122
Güney, Yılmaz 12, 40, 65, 92
Gürel, Mehmet 8, 122

Hakan, Fikret 66, 119, 120
Han, Figen 65

Işık, Ayhan 16, 28-30, 35, 119, 120

İnanır, Kadir 35, 36, 106, 119, 120
İnselel, Mete 51, 54, 55, 120, 121

Karabay, Seyhan 56, 76
Karaca, Cem 56
Kardeş, Suzan 107
Karsan, Atilla 24
Kaya, Ahmet 91, 92
Kaya, Gülten 93
Kayabaş, Bülent 51, 57, 121, 122
Kayılı, Erkan 80
Kemal, Orhan 111, 112
Kemal, Yaşar 8, 113
Kenter, Yıldız 106
Kentmen, Hulusi 106
Keskiner, Abdurrahman/Apo 12, 38, 40, 65,
74, 84, 93, 115
Kırmızıgül, Nail 103
Koper, Macit 105
Kozal, Feryal 77
Kozal, Fevzi 77, 83
Köksal, Yılmaz 46, 120, 121
Köstendil, Erkan Kolçak 106
Kristel, Sylvia 49, 65
Küçük Iskender 111, 112

LeGuin, Ursula 111
London, Jack 113

Mekin, Ahmet 36, 119
Monroe, Marilyn 64
Mustafa Kemal (Atatürk) 21
Mutlu, Mine 31, 63, 64, 65
Müren, Zeki 12, 22, 27, 28, 33, 119

Naci, Fethi 46
Naşit, Adile 57
Neidik, Ahmet 84-87
Neidik, Eda Su 8, 10, 11, 20, 63, 70, 82, 84,
86-89, 96, 97, 103, 104, 108-112, 115
Nur, Muhterem 35, 36

Okur, Yurdaer 106
Olgaç, Bilge 35, 36, 38, 119, 120
Ovacık, Nergiz 10

Ölçen, Oya 83
Önal, Safa 28, 119
Öngören, Vasıf 38
Özakça, Semih 101
Özakman, Turgut 29
Özbakır, İrfan 70
Özdil, Yılmaz 65
Özgentürk, Ali 93
Özgentürk, Nebil 42, 61, 92, 93, 103, 106
Özgüç, Agah 62, 63
Özkul, Münir 57
Özpetek, Ferzan 106

Par, Zafer 51
Pekdemir, Gültekin 88, 91, 92
Pekdemir, Melih 91
Pekmezoğlu, Oksal 52, 120, 121
Poyrazoğlu, Ali 46, 47, 51, 54, 81-83, 91, 120,
121
Püsküllü, Esen 33

Refig, Halit 31, 119, 120

Salman, Selim Sabit 112
Sarıbacak, Nadir 106
Saylan, Türkan 106
Schneider, Maria 53
Scognamillo, Giovanni 63
Serdengeçti, Sermet 45, 46, 120, 121
Silahlıpoda, Rıza 69
Soley, Mine 113
Sonat, Orçun 55, 120, 121

Şeniz, Seher 63, 65
Şoray, Türkan 45, 52, 53

Taşkan, Tayfun 29
Tatlıses, İbrahim 40, 71-73, 75
Tunak, Ayhan 32, 87
Tunaoglu, Yusuf 20, 40-43, 114
Türkali, Vedat 58, 113
Türkdoğan, Demircan 57, 99, 121

Uluer, Utku 110

Ün, Memduh 51, 121
Üstünkaya, Mehmet 40

Yaşar, Hatice 89, 91, 92

Yeltan, Gökem 33, 103, 104, 106, 112, 122

Yeşilçay, Nurgül 117

Yıldız, Bekir 65

Yılmaz, Atıf 31, 120

Yiğit, Tamer 54, 119-121

Yüksekdağ, Figen 99

Zaim, Ümit 79

Zeytinoğlu, Banu 107

*"(...) hiç 'keşke'm olmadı! Çok iddialıyım. Ne yaptıysam iyi yaptım; ben yaptım, oldu işte! O kadar! Sonra da varsa bir bedeli ben-
ödüyorum zaten, niye 'keşke' diyeyim ki? Benim sevdiğim bir lafım
vardır: Ben hep bildiğim yolda yürüdüm; birileri bana aşağıdan
baktı, birileri de yukarıdan baktı... Doğrularım neyse onlara göre
yaşadım. Bazıları yukarıdan baktı düşmüş gördüler, bazıları aşağıdan
baktı yukarıda gördüler. Kendi doğrularımdı yaşadıklarım."*

Türkiye'de bir dönemin sinemasına damgasını vurmuş bir isim Arzu Okay: Henüz çocuk denilecek yaşta beyaz perdeye adım atmış, ünlü oyuncularla, yönetmenlerle çalışmış, güzelliğiyle her zaman dikkat çekmiş, "seks filmi" fur-
yasıyla da sinema tarihinde âdeta efsaneye dönüşmüş bir kadın... Oynadığı yüzü aşkın filminden sadece yirmi kadarı "komedi-seks filmi" olarak nitelenebilecekken "seks yıldızı" olarak yaftalanmış, yaşam öyküsünün görünmeyen yüzleri sürekli iskanlanmış bir kadın...

Arzu Okay, Türey Köse'yle yaptığı uzun söyleşide hayatının perdelerini aralıyor; bir yandan hep merak edilen sinema dünyasındaki yolculuğunu anlatırken, esas olarak hayattaki varoluş hikâyesini gözler önüne seriyor: Anne-babasıyla ilişkisi, başarılı iş kadınlığı, tek başına bir anne olmanın zorlukları, "sol çevreler"le ilişkisi, arkadaşlarıyla kurduğu bağlar, aşkları, "güzellik" algısına bakışı...

"Keşke"siz Bir Kadın bir "Yeşilçam yıldızı"nın çalışma koşullarını, yaşadığı zorlukları, eğlenceli anılarını, şarkıcılık macerasını, günün birinde o parlıtlı hayattan nasıl vazgeçtiğini sergilerken bir yandan da neredeyse hiç merak edilmeyen, çoğu zaman önyargılara kurban giden Arzu Okay'ın "gerçekliğini" gösteriyor.

